M.A... Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 13 (1884) 1986 KOVAS-MARCH 25 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Mumyse glūdinti ateities viltis

KUN. PROF. A. RUBŠYS

Du reiškiniai kasdien yra labai įtaigūs: saulėtekis mus pažadina, o saulėlydis sustabdo. Ir vienas, ir kitas turi daug mylėtojų. Vieniems arčiau širdies yra saulėlydis. Pamažėle besileidžianti saulė, didėjantis bei skęstantis anapus horizonto šviesos kamuolys masina ir trikdo žmogų savo užgesimu. Prietema ir vakaras atidengia dangų su žvaigždėmis ir Paukščių taku. Gamta nutyla, o žmonės grįžta namo. Šeimos ir pažįstami sėdasi pabendrauti, pabūti kartu bei susitikti. Saulėlydis grąžina ir į save, priverčia pabūti su savimi.

O kitiems yra maloniau džiaugtis saulėtekiu. Jau aušros pabudinti jie skuba į aukštumą, iš kur matytųsi tekanti saulė. Palengvėle aušra tampa sambrėškiu. Rytuose akis pririša veržli šviesa, išryškinanti horizonto kontūrus. Tekanti saulė masina žmogų savo įtaigiu reiklumu. Šviesa ir rytas budina Žemę dienos triūsui. Saulėlydis veda į naktį, uždengdamas Žemę tamsos skara. Tamsa žmogų trikdo, kelia nerimą ir baimę. Būdinga, kad Kūrėjas Šv. Rašto pasakojime apie kūrimą saulėlydžiu ir saulėtekiu uždaro tamsą tvirtame nakties aptvare. "Dievas pavadino šviesą 'diena', o tamsą — 'naktimi'. Taip atėjo vakaras, o rytas sekė . . ." (Pr 1,5).

VELYKOS — SAULĖLYDIS IR SAULĖTEKIS

Kristaus mirtis — prisikėlimas yra Šv. Rašto saulėlydis ir saulėtekis. Evangelistai rašo, kad Jėzui mirštant "buvo sutemę visame krašte" (Mt 27,45), "visą šalį apgaubė tamsa" (Mk 15,33), "visoje šalyje sutemo, ir buvo tamsu, saulės šviesai užgesus" (Lk 23,44-45). O prisikėlimą evangelistai liudija: ". . . auštant pirmajai savaitės dienai" (Mt 28,1), "labai anksti, pirmąją savaitės dieną, . . . saulei tekant" (Mk 16,2), "pirmąją savaitės dieną, rytui brėkštant" (Lk 24,1).

Kristaus mirtis-prisikėlimas yra vienkartinis išganymo istorijos įvykis. Jis turi saulėlydžio ir saulėtekio įtaigumą nukryžiuotame Kristuje, "kuris yra Dievo galybė ir Dievo išmintis" (1 Kor 1,24). Kristus dalinosi mūsų gyvenimo saulėlydžiu — mirtimi ir jos keliamu nerimu, baime, skausmu. Kristus yra mūsų vilties pagrindas ir ištaka, nes prisikėlimu apreiškia baigminį Kūrėjo tikslą žmogui — amžiną saulėtekį.

Mums būdinga statyti kryžius kiemuose, kryžkelėse, šventoriuose ir juos sieti su Rūpintojėliu, nes

Kas juo remias, nesukrūšta —
Stiprios jam nukaltos vinys,
Ir nuo amžių jis nelūžta
Ne todėl, kad geležinis . . .

Kryžius žemės sodą valdo —
Atsiremk į petį stangų,
Ilgink savo žalią valdą —
Ir pakilsi tu į dangų . . .

Mūsų poetas Jurgis Baltrušaitis perkelia į lietuvišką tikrovę apaštalo Pauliaus mokymą: "Pats Dievas, kuris yra taręs: 'Iš tamsos tenušvinta šviesa!' sušvito mūsų širdyse, kad pažintume Dievo šlovę, spindinčią Kristuje" (1 Kor 4,6).

MIRTIS — GYVENIMO SAULĖLYDIS

Knygoje "Laiptai", kuri buvo išleista Lietuvoje 1985 m. (B. Baltrušaitytė, Laiptai. Vilnius, "Vaga", 1985), rašoma, kad mirtis sieja praeitį, dabartį ir ateitį. Ji yra amžinos kaitos dalis, lygiai kaip ir gyvenimas. O gyventi, anot autorės, tai atlikti pareigą savo kraštui, gimtajai kalbai, padėti kitam. Pareiga, atsakomybė už būsimą kartą yra kelias į amžinybę.

Knygoje mirties supratimas remiasi ideologine komunizmo pasaulėžiūra: mirtis nebaisi, jei gražiai, prasmingai gyventa, jei atlikta pareiga būsimajai liaudies kartai. Ateistinis materializmas, aptardamas gyvenimo grožį ir prasmę, yra kovojantis. Kovingai siekiama įprasminti žmogų kolektyviniu nemirtingumu, kuriame nėra vietos asmeniniam gyvenimui po mirties.

Floridos valstijoje 1986 m. sausio 28 d. virš JAV Kennedy erdvės centro ugnies kamuoliu virto erdvėlaivis "Challenger II". Sprogime žuvo septyni asmenys — vyrai ir moterys, drįsę atsiplėšti nuo Žemės raiščių. Jie buvo mokslo žvalgai, siųsti tirti erdvės paslapčių. Tragedija, baisi nelaimė, nuostolinga kliūtis erdvės tyrimo pažangai! Kone visa Žemė pastyro, daugumą žmonių apniko glumas.

"Mes jų nenuvilsime!" užtikrino JAV prezidentas R. Reaganas. Malda ir paminėjimu įvairių religijų šventovėse — krikščionių, žydų, budistų žuvusiųjų šeimos, artimieji, bendradarbiai gilinosi į šios tragiškos mirties prasmę. Daugelį paguodė ir drąsino vieno devyniolikamečio amerikiečio karo lakūno, žuvusio II D. karo metu, eilėraštis:

Tylios, ryžtingos minties
lydimas
veržiausi į aukštybes —
į nesuteptą erdvės šventumą.
Ištiesiau ranką ir
paliečiau Dievo veidą.

Tautų apaštalas Paulius, pirmasis įkvėptas Naujojo Testamento teologas, gilinasi į mirties — gyvenimo saulėlydžio prasmę savo laiške korintiečiams:

Mes žinome, kad, mūsų žemiškosios padangtės būstui suirus, mūsų laukia Dievo būstinė, ne rankomis statyti amžinieji namai danguje. Todėl mes dūsaujame, trokšdami ant viršaus apsivilkti savo buveine iš dangaus. . . . O kol tebegyvename šioje padangtėje, dūsaujame prislėgti, norėdami ne nusirengti, bet verčiau apsirengti, kad tai, kas maru, būtų praryta. Dievas mus tam ruošia, suteikdamas Dvasią kaip laidą. Todėl mes visuomet gerai nusiteikę, nors žinome, kad, kolei gyvename kūne, esame svetur, toli nuo Viešpaties. Mes čia gyvename tikėjimu, o ne regėjimu. Vis dėlto mes esame gerai nusiteikę ir pasiruošę palikti kūno būstinę ir eiti pas Viešpatį. Štai kodėl, ar būdami namie, ar svetur, mes laikome sau garbe jam patikti. Juk mums visiems reikės stoti prieš Kristaus teismo krasę, kad kiekvienas atsiimtų, ką jis, gyvendamas kūne, yra daręs — gera ar bloga (2 Kor 5,1-10).

Trys gyvenimo saulėlydžio vinjetės — požiūriai į mirtį: kolektyvinė ideologija, asmeninė atvirybė Dievui ir Šv. Rašto mokymas apie asmeninę mirties prasmę Tikrovėje, kuri yra Dievas.

PRISIKĖLIMAS — GYVENIMO SAULĖTEKIS

Žmogaus būtį ir buitį sąlygoja pakaitomis vargas ir gerovė, darbas ir poilsis, bai-

(Nukeltą į 3-čią psl.)

Kristaus prisikėlimo vizija, žvelgiant į pavergtą Lietuvą — *Iliustracija dail. E. Nazaraitės*

Kai kančia baigiasi pergale

Kiekviena didesnė šventė iškelia mus iš įprastos kasdienybės, siauros buitinės aplinkos ir įgalina pakelti akis į platesnius horizontus. Taip buvo su Kalėdomis, taip yra ir su Velykomis. Abiem atvejais pakylame į antgamtinę, antistorinę dimensiją, kuri prabyla į mus naujo, kitokio gyvenimo kalba. Kalėdų šventės proga ji bylojo mums apie pasaulio Išganytojo atėjimą žmonijos istorijon, Jo įsijungimą žmogaus buitin. Velykų šventė kalba mums apie to Išganytojo žemiškos paskirties vainikavimą — kančios ir mirties pergalę, kurią vadiname prisikėlimu. Tai dieviško ir žmogiško triumfo šventė, tai krikščioniško entuziazmo diena. Joje skamba liturginis šūkis "aleliuja", skelbiantis naują proveržį į antgamtinę, antistorinę dimensiją, iš kurios sklinda nuostabi dvasinė šviesa. Joje nušvinta kiekvieno žmogaus gyvenimas, lydimas nuolatinės kančios, vienokios ar kitokios priespaudos, nelauktų smūgių. Atsiveria nauja dvasinė perspektyva, kurioje pasikeičia absurdiškai atrodantis žmogaus gyvenimas, beprasmiškai besireiškianti kančia.

Antgamtinės dimensijos šviesoje visa tai įgauna aukštesnę prasmę. Tai, kas žemiškoje buityje atrodo absurdiška, Kristaus prisikėlimo šviesoje darosi prasminga. Tai, kas žemiškoje buityje yra ašara ir kraujas, antžemiškoje šviesoje suspindi skaidria perlų šviesa. Toks perkeitimas, tokia transformacija įvyksta Išganytojo Kristaus prisikėlimo dėka. Jisai, gyvendamas žemiškoje buityje, išgyveno kančią iki pat jos gelmių — iki gyvybės aukos ant kryžiaus. Savo prisikėlimu jis tą kančią perkeitė į tokį dvasinį lobį, kuriuo gali naudotis ir visa žmonija. Dėl to Velykos — Kristaus prisikėlimo šventė yra visuotinio džiaugsmo diena, džiaugsmo, skelbiančio prasmės pergalę prieš absurdą, prieš beprasmybę. Mes, lietuviai, kaip ir visa žmonija, einame tais pačiais kančios keliais, kurie iš tikrųjų yra daug skaudesni negu daugelio kitų tautų. Dėl to esame reikalingi stipresnės dvasinės atramos, kad galėtume atlaikyti ir asmenines, ir tautines kančias. Guodžianti atrama yra mūsų draugai, mūsų užtarėjai, bet ji nėra pakankama. Mums reikalinga stipresnė, antžmogiška atrama, kurią mes randame Kristaus prisikėlime.

Kristaus pergalė primena mums dažnai užmirštamą tiesą, kad per kančią ateina pergalė. Taip yra asmens, taip yra visos tautos gyvenime. Kai viso gyvenimo priešakyje šviečia vadovaujanti žvaigždė, visos kančios, rūpesčiai, vargai rikiuojasi pergalės linkme. O toji mūsų dvasinė žvaigždė yra prisikėlęs Išganytojas Kristus, ištaręs šiuos žodžius visiem šimtmečiam: "Aš esu kelias, tiesa, ir gyvenimas". Jis yra tas, kuris, anot poeto Bernardo Brazdžionio, iš saulėleidžių renka rytojaus ugnį, iš vidurnakčių renka šviesias žvaigždes. Tai reiškia, kad krikščioniško tikėjimo horizonte saulėlydis nėra visko pabaiga, o tik viena pakopa į saulėtekį, nakties tamsa nėra pražūtis, kai joje šviečia žvaigždės. Ir kiekvieno mūsų gyvenimą lydi vienokia ar kitokia naktis, bet ji yra praeinanti. Svarbu joje nepasimesti, nepaklysti, neprarasti orientacijos, atremtos į Pergalės Kristų, per savo prisikėlimą rodantį visuotinio triumfo kelią. Poeto Brazdžionio žodžiais tariant apie Jį: "Esu aš tas, kuris pamynė mirtį juodą, esu aš tas, kurio audra nenusineš!" **Pr. G.**

Prisikėlimo ženklai

SES. ONA MIKAILAITĖ

Ištisą tūkstantį metų krikščioniškoji dailė nedrįso vaizduoti Kristaus, žengiančio iš kapo. Ilgus amžius prisikėlimas buvo vaizduojamas simboliais iš Senojo Testamento, pvz. Nojaus išlipimu iš arkos, Danieliaus išėjimu iš liūtų landynės, pranašo Jonos išsilaisvinimu iš žuvies vidurių; ir taip pat prisikėlimo įvykio ženklais, kurie minimi Naujajame testamente, pvz. tuščiu kapu, prisikėlusiojo pasirodymais žmonėms, jo žengimu į dangų. Pats prisikėlimo momentas buvo laikomas pernelyg šventu ir paslaptingu, ir todėl neatvaizduojamas. To momento nė pačios Evangelijos mums tiksliau neapibūdina.

Apie du šimtmečius prieš tai, kai dailininkai pradėjo piešti Kristų, žengiantį iš kapo, jau buvo visuotinio prisikėlimo paveikslai. Jie labai įdomūs. Štai vienas paveikslas, tapytas maždaug 1000 m. po Kr. rodo Adomą, lipantį iš karsto ir drauge su juo visą eilę žmonių, — kiekvienas savitoj pozoj.

Reiškia, prisikėlimo ženklai bei to didžio įvykio pasekmės žmonijai buvo atvaizduojamos anksčiau, negu pats įvykis. Šis gana įdomus faktas atveria mintims kelią į įvairius mąstymus. Man peršasi tokia mintis.

Mes, lietuviai, giliai ir skaudžiai išgyvename savo tautos likimą — "tragišką likimą", dažnai sakome. Bet ar tai kartais mūsų neapakina kitai, tuo pačiu metu vykstančiai realybei? Tiesa, mūsų tautos politinė padėtis nedaug pasikeitė per paskutinius 40 metų ir šiuo metu neatrodo, kad ji greitu laiku pagerės. Tačiau jau eilė metų galima pastebėti **dvasinį prisikėlimą** mūsų tautoje, kuri kaskart iškyla vis aukščiau ją supančios tamsos. Tai liudija pogrindžio spaudos gajumas ir jos kokybė; liudija vis daugėjantis skaičius asmenų — ir dvasiškių ir pasauliečių, kurie viešai stoja į religinės rezistencijos eiles; liudija eilinių tikinčiųjų pastangos dalyvauti pamaldose, priimti sakramentus, įsijungti į viešas religines eisenas, pvz. į Šiluvą, nežiūrint grubių ar subtilių persekiojimų.

Bet ypač jaudina giesmės, kurios atkeliauja pas mus iš Lietuvos. Gal muzikologai jų melodijų aukštai nevertintų, bet žodžiai yra reikšmingi, nes nurodo tautos nuotaikas. Štai posmas iš 1973 m. gautos giesmės ataidi ne skundus ir aimanavimą dėl patiriamos kančios, bet nuolankų nuodėmingumo išpažinimą ir prašymą šviesos bei pagalbos:

Kai žemės kryžkelėj
paklystam,
kai ieškom mes tikros šviesos,
prikelk, prikelk, gerasis
Kristau,
iš nuodėmių nakties klaikios.

Kita giesmė, kreipiasi į Kristų Karalių, išreikšdama ilgesį jo karalystės ir pripažinimą, kad jis vienas tegali būti tikrasis tautos išvaduotojas:

Palaimink Lietuvą, mūs
brangią šalį,
palūžusią po nuodėmių našta;
tik Tavo meilė ją pakelti gali,
Tavęs, O Kristau, ilgis mūs
tauta.

Giesmė, kuri ir pas mus kai kur yra giedama, išreiškia asmeninį tikinčiojo ryžtą sekti Kristumi kančios keliu ir liudija asmeninio religinio apsisprendimo momentą:

Aš gyvenimo prasmės pilnai
jieškojau,
kai Tave ant savo kelio sutikau.
Koks likimas man paskirtas,
nežinojau,
tik jaučiau, kad priklausyt
turiu tik Tau.

1983 m. gauta giesmė išreiškia dar nuostabesnį nusiteikimą: norą sekti Kristų ne tik kenčiantį, bet ir atleidžiantį nusidėjėliams bei priešams:

Nors dulkės ir kaitra,
Tu dykumų keliais praeidams
mokei,
kaip atleisti skriaudą;
ir priešų Tau nėra, —
su nusidėjėliais Tu valgei,
guosdams tą, kurs klydęs
rauda.

Giesmės atkartotinė nurodo praktišką Kristaus pavyzdžio pritaikymą kasdieniniam gyvenimui:

O Kirstau, tą patį kelią reikia
man nueiti taip, kaip Tu!
O Kristau, kiekvieną žmogų
reikia man mylėti taip,
kaip Tu!
O Kristau, o kaip sunku uždėtą
kryžių nešti taip, kaip Tu!
O Kristau, pakelsiu viską aš,
jei būsi prie manęs ir Tu!

Savo atsiminimuose Nijolė Sadūnaitė rašo, kaip ką tik grįžusi iš Sibiro 1980 m. vasarą, ji apsilankė Telšiuose, kur katedroje vyko jaunimo rekolekcijos. Prašoma pakalbėti apie savo išgyvenimus, ji taip prabilo: ". . . aš jiems papasakojau apie kratą, areštą, tardymą, kalėjimus, konclagerį ir nutrėmimą, pabrėždama, kad Gerasis Dievas yra galingesnis už šio pasaulio valdovus ir, jeigu būsime Jam ištikimi, viskas mums išeis į gera. Raginau melstis už mus persekiojančius, o ypač už čekistus, kurie žmonėms suklaidinti naudoja du įrankius: melą ir terorą. Jie yra visų nelaimingiausi mūsų broliai" (psl. 128, "KGB akiratyje").

Argi visa tai nerodo, kad mūsų tautoje vyksta tikras Dievo malonės stebuklas? Tiesa, ji kovoja ir kenčia, bet tose grumtynėse jos dvasia tampa vis pilniau krikščioniška ir iškyla aukščiau neapykantos, keršto ir kartėlio. Visai neseniai mus pasiekusi Lietuvoje sukurta malda sąmoningo tikėjimo metų proga, liudija žmogiško jausmo realybę ir krikščioniškos dvasios pergalę:

Ne kartą mums pikta būna —
rūstaujam, kerštaujam.
Tada tikėjimas, jog Tu, Dieve,
MEILĖ esi,
mus daro kantrius ir gerus
tarp gyvenimo neteisybių.

Ar tai nėra prisikėlimo ženklai? O mums užatlantėje, kažin ar šis nebus pats reikšmingiausias Velykų prasmės pamokslas? . . .

Sveiki, sulaukę šventų
Velykų!

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Šv. Kazimiero metinės šventės proga Šv. Tėvas Jonas-Paulius II pasiuntė telegramą okup. Lietuvos vyskupų konferencijos pirm. arkiv. L. Povilioniui lotynų kalba. Angliškas jos vertimas buvo išspausdintas "L'Osservatore Romano" 1986 m. 10 nr. Telegramoje sakoma: "Šv. Kazimiero šventės proga noriu jus painformuoti, kad savo dvasioje esu nuoširdžiai su katalikų bendruomene kilnios ir brangios lietuvių tautos, kuri gerbia jį kaip savo Globėją. Šiandieną specialiu būdu savo maldoje aš jungiuosi su jumis, su vyskupais, kunigais, pasišventusiais asmenimis bei visais katalikais ir dėkoju Dievui už tvirtą krikščioniškąją ištikimybę tos katalikų bendruomenės, kuri yra stipriai įsišaknijusi tikėjime, gyvai sekdama krikščioniškas ir žmogiškas savo šventojo Globėjo dorybes.

Besirengiant sekančiais metais švęsti 600 metų krikščionimo sukaktį savo tautos, meldžiu Viešpatį gausiai laiminti jūsų pastangas pagilinti bei labiau subrandinti jos tikėjimą šiais antrais pasiruošimo metais, kad atneštų laukiamus dvasinio atsinaujinimo vaisius".

Arkiv. L. Povilonis ir vysk. P. A. Baltakis, OFM, sutarę okup. Lietuvoje pagrindines Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmes rengti 1987 m. birželio 28 d. ir išeivijoje 1987 m. birželio 14 d. Romoje, paprašė Šv. Tėvą vadovauti sukakties iškilmėms Romoje, išleisti ta proga apaštalinį laišką ir paskelbti arkiv. Jurgį Matulaitį palaimintuoju.

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėmis Romoje rūpinasi lietuvių komitetas, kurį sudaro: pirm. prel. A. Bartkus, vicepirm. prel. L. Tulaba ir prel. V. Micevičius, sekr. dr. B. Vileišytė, nariai — prel. A. Jonušas, prel. K. Dobrovolskis ir kun. E. Putrimas.

JAV-se centrinis Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimas bei šventės bus 1987 m. Padėkos dienos savaitgalio metu, lapkričio 26-29 dienomis, Čikagoje. Bus iškilmingos pamaldos lietuvių parapijos šventovėje ir katedroje, celebruojant kard. J. Bernardinui, lietuviams vyskupams ir kunigams. Taip pat bus akademija, simpoziumas, religinis koncertas, dramos veikalo vaidinimas ir kt.

JAV lietuvių kunigų vienybės centro valdyba praneša, kad šiemet kunigų rekolekcijos įvyks birželio 9-13 dienomis lietuvių seselių vienuolyno patalpose, Putnam, Conn. Rekolekcijas sutiko vesti kultūrinio žurnalo "Aidai" vyr. redaktorius kun. Leonardas Andriekus, OFM. Kviečiami visi lietuviai kunigai iš JAV ir Kanados. Metinis JAV kunigų vienybės seimas įvyks š. m. rugpjūčio 6-7 dienomis "Allentown Hilton" viešbutyje, Allentown, PA.

Kun. Werenfried van Straaten, įsteigėjas organizacijos "Pagalba vargstančiai Bendrijai" ir gyvenantis Belgijoje, leidžia periodinį žiniaraštį "Bulletin". Š. m. kovo mėnesio numeryje jis paskelbė savo įžanginį straipsnį apie Aušvice įrengtą karmeličių vienuolyną buvusiame savivaldybės pastatesandėlyje, kur nacinės Vokietijos okupacijos laikais buvo laikomos nuodingos dujos. Jomis buvo nunuodyta tūkstančiai žydų ir kitų tautybių žmonių. Kun. Werenfriedo įsteigta organizacija minėto vienuolyno įrengimui nusiuntė 50,000 dol. paramą, kurios toli gražu neužteko. Lankantis Benelux kraštuose Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II, kun. Werenfriedo iniciatyva buvo surinkta tam tikslui per 150,000 dolerių. Ši suma buvo įteikta Šv. Tėvui. Atrodė, kad tuo būdu projektas bus ramiai baigtas. Deja, pasipylė priekaištai iš kai kurių žydų ir ekumeninio sąjūdžio veikėjų. Esą tuo projektu parodoma nepagarba žydų kankiniams. Minėtame žiniaraštyje kun. Werenfriedas tuos priekaištus atmetė kaip nepagrįstus ir pareiškė vokiečių okupacijos metu slėpęs žydą dailininką Leo Lewi ir išgelbėjęs jo gyvybę. Jo vadovaujamas fondas jau daug metų remia Sov. Sąjungos disidentus žydus krikščionis, emigravusius iš Sov. Sąjungos. Jie, negalėdami ar nenorėdami gyventi Izraelyje, reikalingi paramos, juoba, kad nėra pripažįstami pabėgėliais. Kun. Werenfried pasisakė ir prieš iškreipto ekumenizmo šalininkus katalikus, kurie prisiima kaltę už visas istorines nelaimes ir kritikuoja vienuolyno statybą Aušvice.

Religinio švietimo kongresas įvyko Los Angeles mieste, Kalifornijoje, 1986 m. vasario 13-16 d.d. "Anaheim Convention Center". Religinė lietuvių katalikų šalpa, turinti savo įstaigą Niujorke, ten dalyvavo su specialiai paruoštu informaciniu stalu ir dalino informacinę literatūrą apie Lietuvą. Vietiniame vyskupijos laikraštyje "The Tidings" buvo įdėtas pusės puslapio skelbimas apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimą ir kviečiantis aplankyti informacinį lietuvių skyrių minėtame kongrese. Pastarajame dalyvavo apie 20.000 asmenų. Daugelis jų aplankė lietuvių skyrių, kurį aptarnavo Marytė ir Pranas Grušai, talkinami V. V. Ruzgių, R. Ruzgytės, R. R. Kontrimų, E. Antanaičio. Išdalinta tūkstančiai brošiūrų bei informacinių lapelių. Dabar minėtoji religinės šalpos įstaiga susilaukia įvairios pagalbos iš amerikiečių. Kongrese dalyvavo ir kun. J. Šarauskas, skaitęs paskaitą apie savanorių bendradarbių tinklo plėtimą parapijose, bendruomenėse.

"Catacombes", nekonfesinis žurnalas, leidžiamas Prancūzijos Paryžiuje, 1986 m. kovo balandžio nr. visą pirmąjį puslapį paskyrė Lietuvos tikintiesiems. Plačioje informacijoje, gautoje iš lietuviškų šaltinių, aprašyta kun. J. Zdebskio mirtis. Informacijoje reiškiama nuomonė, kad ta mirtis automobilio nelaimėje buvusi priešų surežisuota, panašiai, kaip ir kitų atvejais — kun. B. Laurinavičiaus, Ivano Biblenkos, Nikalojaus Deinegos sovietiniuose kraštuose. Ta mintis ypač pabrėžta vedamajame, parašytame paties leidėjo bei redaktoriaus Sergiu Grossu. Prie vedamojo ir informacijos pridėta nuotrauka Lietuvių katalikų komiteto tikinčiųjų teisėm ginti. Joje matyti kun. Kauneckas, kun. J. Zdebskis, kun. A. Svarinskas, kun. S. Tamkevičius, kun. Vėlavičius. Mėnraštis "Catacombes" yra skirtas Tylos Bendrijai, t. y. krikščionims, kenčiantiems priespaudą.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Kyšiai, privilegijos, specialios krautuvės

Leidinys apie plačiai įsikerojusią korupciją Sovietų Sąjungoje

ISOLDA I. POŽELAITĖ-DAVIS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Apsisaugojimo instinktas irgi įtaigoja žmones. O kaip galima geriausiai save apsaugoti Sovietų Sąjungoje? Vieninteliu būdas, teikiąs šiokios tokios garantijos, yra tapti KGB slapuku ir pranešinėti apie kitų veiklą. Padoriam žmogui tokie dalykai eina prieš plauką. Guminę sąžinę juk ne visi turi.

Sovietinį žmogų stipriai veikia pavydas. Jam kalama į galvą, kad visi lygūs, kad jis gyvena "geriausiame iš visų geriausių kraštų", kuriame nėra klasių skirtumo. O vis dėlto jis mato, kad yra toks privilegiuotųjų "luomas". Jis taipgi mato, kad atvažiavę eiliniai turistai yra ir daug geriau apsirėdę, ir daug turtingesni.

Specialios krautuvės

Nenorėčiau skaitytojui, susidomėjusiam sovietine santvarka, užbėgti už akių, atskleisdama knygos turinį ir atimti jam norą pačiam pasiskaityti Konstantino Simio išvedžiojimus bei teiginius, todėl pasitenkinsiu tik keliais oficialios ir teisėtos korupcijos pavyzdžiais, kurie stebina sovietinės lygybės principo paneigimu.

Jei sovietinis pilietis priklauso komunistų partijai ir valdančiųjų klasei, jau gerai! Tokio pareigūno žmonai, tarnaitei ar net tarnaitėm (tarnus pareigūnai gauna priklausomai nuo užimamos vietos ir pozicijos hierarchijoje) nereikia stovėti eilutėse prie maisto krautuvių. Jie gauna specialius leidimus apsipirkti vad. "Kremliovskaya Stolovaja" pačiame Kremliuje. Autorius rašo:

"Maisto gaminiai yra aukštos kokybės, ir pasirinkimas didelis. Tokios kokybės gaminių ir tokio jų pasirinkimo nėra Maskvos krautuvėse. Čia galima gauti įvairių dešrų, žuvies gaminių, sūrių, duonos, degtinės, pyragų ir pyragaičių, keptų specialiose kepyklose, pieno gaminių, vaisių ir daržovių, atgabenamų iš specialių kolchozų prie Maskvos. Kremliaus krautuvėse ir užkandinėse pardavinėjamos importuotos prekės, kurių negaunama kitur: amerikietiškos cigaretės, skotiška degtinė ir angliškas džinas" (psl. 40).

Tiesa, reikia pabrėžti, kad kainos Kremliaus ir miesto krautuvėse yra beveik tos pačios, tačiau pareigūnai, kurie turi privilegiją jose pirkti, moka tik trečdalį kainos . . .! O jų alga yra aukštesnė už kitų valdininkų, kurie neturi šios privilegijos. 1979 m. vidutiniškas darbininko ir biuro tarnautojo mėnesinis atlyginimas buvo apie 164 rublius. Iš tos sumos jis dar turi mokėti mokesčius. Žemiausia alga buvo 70 rublių! Tuo tarpu saugumo ministerio ar mokslų akademijos pirmininko mėnesinė alga siekė net iki 2,000.00 rb. Prie tos algos prisideda įvairios privilegijos ir lengvatos, kurios padidina uždarbio sumą.

Kyla klausimas, kokiu būdu tokie gerai uždirbantys pareigūnai moka tik trečdalį kainos? Priklausomai nuo užimamos vietos ir šeimos dydžio jis gauna, šalia savo algos, dar ir atitinkamą skaičių kuponų, už kuriuos tesumoka grynais maždaug trečdalį jų vertės.

Ryški nelygybė

Autoriaus aprašomame laikotarpyje pareigūnai buvo suskirstyti į dvi kategorijas. Pirmosios kategorijos pareigūnai gaudavo maždaug 80 rb. vertės kuponų, o antrosios — iki 140 rb. Tuos kuponus buvo galima panaudoti dvejopai: vakarieniauti Kremliaus valgykloje ir gauti dosnų pusryčių bei pietų davinį, kurį pareigūnas nešdavosi namo, arba pirkti maistą Kremliovkos krautuvėse (tai neoficialus pavadinimas Kremliaus krautuvių tinklo, oficialaus pavadinimo autorius nežinojo). Kremliovkos nestokoja geriausių ikrų, konjako, aukštos kokybės degtinės bei vynų. Žinoma, buvo ir tokių pareigūnų, kurie turėjo tiek kuponų, kad galėjo maitintis valgykloje ir pirkti šeimai maistą tose specialiose krautuvėse.

Autoriaus manymu, pareigūnai, kurie gaudavo 80 rb. vertės kuponų per mėnesį, lengviau išmaitindavo keturių asmenų šeimą pirkdami Kremliaus krautuvėse, negu 250 rb. per mėnesį uždirbanti šeima (dirbo vyras ir žmona). Pastarosios nariai gaudavo nusipirkti ne tik prastesnės kokybės maisto, bet ir "magaryčių" jiems tekdavo stovėti eilutėse.

Privilegijos

Minėjome komunistų partijos elito privilegijas ir lengvatas. Jos nemenkos! Šalia teisės pirkti Kremliaus krautuvėse maistą, avalynę, drabužius, galanteriją, buitines ir importuotas prekes bei pigiai pavalgyti Kremliaus valgykloje ir užkandinėse, — jis turi teisę gydytis specialiose ligoninėse, poliklinikose ir sanatorijose. Gali pirkti importuotus vaistus specialiose vaistinėse, knygas specialiame knygyne, kuriame yra retų leidinių, nepasiekiančių plačiosios visuomenės. Jis gali užsisakyti teatro bilietus specialioje bilietų agentūroje, gauti be eilės butus ir namus, būti palaidotas specialiose kapinėse.

Aukščiausiem pareigūnam yra rezervuotos Kremliaus sienos, o žemesniesiems — kapinaitės buvusiame Devichy vienuolyne. Kremliuje yra taip pat speciali slėptuvė, kurioje yra sukaupta didelė maisto atsarga. Autoriaus teigimu, požeminiai koridoriai siekia toli už Maskvos. Karo ar staigios evakuacijos atvejais Kremliaus elitui nebus jokios problemos išsigelbėti.

Įdomu pastebėti, kad trijuose rūmuose — centrinio komunistų partijos, ministerių tarybos ir aukščiausiojo sovietų prezidiumo pastatuose veikia užkandinės, kuriose mokama grynais. Kainos jose yra žymiai pigesnės nei kitur. Autorius turėjo pats progos užkandžiauti aukščiausio sovietų prezidiumo rūmuose antrojo aukšto užkandinėje. Už 90 kapeikų ten geriau papusryčiaudavo nei už 4 ar 5 rublius miesto restoranuose.

Taigi ir čia dideli skirtumai "beklasėje" komunistų sistemoje! Priklausomai nuo pozicijos sovietinėj hierarchijoje pareigūnas turi teisę užkandžiauti įvairių pastato aukštų užkandinėse. Pvz. antro aukšto užkandinėje, kurioje autorius pusryčiavo, nebuvo galima gauti nei amerikietiškų cigarečių, nei skotiškos degtinės. Šia privilegija naudojosi pareigūnai, dirbą aukštesniuose pastato aukštuose.

Autorius iškelia dar ir kitą įdomų faktą — užsieninių prekių kainą privilegijuotųjų "luomui". Užsieninės prekės perkamos didmeninėmis kainomis, ir valdžia moka daug pigiau. Ta neapmuitinta kaina yra paverčiama į rublius oficialiu biržos kursu. 1979 m. jis buvo: JAV $1 — 66 kapeikos. Todėl pareigūnas, perkąs užsienines prekes, turėjo net kelias pirmenybes: a. gaudavo aukštos kokybės prekes, b. mokėdavo žymiai pigiau. Urmo kaina, paversta į dirbtinai palaikomą aukštą rublio kursą, sumažindavo prekių kainas.

Nepasitenkinimas

Pabaigai norėtųsi dar iškelti sovietinio elito karjeristo labai žmogišką bruožą, neretai sutinkamą ir Vakaruose, būtent amžiną nepasitenkinimą! Vienuolikos metų laikotarpyje autorius turėjo progos stebėti savo pažįstamo kylančią karjeros kreivę ir klausytis jo nepasitenkinimo materialinėmis primenybėmis. Pažįstamas siekė aukštesnių pakopų, kuriose privilegijos gausėjo ir didėjo. Jo karjeros pradžia buvo perkėlimas į komunistų partijos centro komitetą. Ten dirbdamas, iš pradžių gaudavo 80 rb. vertės kuponų mėnesiui. Turėjo teisę naudotis valdišku automobiliu, bet tik tarnybiniams reikalams. Turėjo teisę naudotis valdišku vasarnamiu už Maskvos, bet be patarnavimo ir tik vasaros metu. Sanatorijose turėdavo su žmona tik vieną kambarį ir pietaudavo bendroje valgykloje, kur jis gaudavo ribotą skaičių svaigalinių gėrimų nemokamai.

Kai pažįstamas pakilo iki vicedirektoriaus pareigų įtakingame centro komiteto departamente, galėjo neribotai pirkti maisto ir kitų prekių Kremliaus krautuvėse. Dabar turėjo teisę užsisakyti automobilius kada tik norėjo ne tik sau pačiam ir šeimai, bet ir draugams atvažiuoti į jo vasarnamį, kuris buvo jo žinioje per ištisus metus su aptarnavimu. Beje, vasarnamių aptarnautojai yra daugiausia KGB šnipai. Sanatorijose gaudavo ne vieną kambarį ir juose pietaudavo, o alkoholinių gėrimų kiekis buvo neribotas!

Nežiūrint šių privilegijų, autoriaus pažįstamas pavydulingai skųsdamasis minėdavo kokias privilegijas gauna dar aukštesni "činai", t. y. apie 15 politbiuro narių, kurie valdo kraštą. Kremliuje buvo, pasak jo, speciali įstaiga, kuri juos aprūpindavo visokiausiomis gėrybėmis nemokamai. Tiesa, kai pareigūnas patekdavo į politbiurą, jo alga sumažėdavo, bet tai nesudarydavo jokio skirtumo — viskas buvo nemokamai.

Politbiuro nariai turi privačias savo vasarvietes prie Juodosios jūros, Kryme, Kaukaze ir net Latvijoje. Tos vasarvietės, o gal tiksliau pasakius, rūmai, yra apsuptos aukšto elektros įtempimo vielų tvora su fotoelektriniais aparatais, saugomos nuolat budinčių saugumiečių ir aptarnaujamos eilės žmonių — girininkų, kirpėjų ir net gydytojų.

Rūmai vadams

1970 m. Barvichos rajone, netoli Maskvos, buvo pastatyti triaukščiai rūmai, kuriose atostogaudavo patys aukščiausieji sovietiniai vadai — generalinis komunistų partijos sekretorius, ministerių kabineto pirmininkas ir aukščiausio sovietų prezidiumo pirmininkas. Autoriaus aprašomu laiku jais buvo Brežnevas, Kosyginas ir Podgorny. Be jų ten atostogaudavo pasaulio komunistų partijų vadai. Ten jie turėdavo ir kuo pasigrožėti, nes rūmų sienos buvo papuoštos pagarsėjusių rusų ir vakariečių menininkų kūriniais iš Tretiakovskio galerijos ir Puškino muziejaus.

* * *

Šioje knygoje yra atskleista labai opi Sovietų Sąjungos problema. Gaila tik, kad knyga išleista prieš ketverius metus, o surinktoji medžiaga yra iš dar senesnių laikų. Viena kita statistika, vienas kitas sovietinės "kleptokratijos" bruožas gali būti pasikeitęs, bet tai greičiausiai kosmetiniai, neesminiai pasikeitimai. Teisėtos ir neteisėtos korupcijos esmė nėra pasikeitusi. Tai liudija Andropovo ir Gorbačiovo pastangos ją pristabdyti. Sovietiniuose kraštuose yra giliai įsišaknijęs principas — netepsi, nevažiuosi! Kažin ar jį galima būtų pašalinti net ir per kelias kartas?

(Konstantin M. Simis USSR: THE CORRUPT SOCIETY — THE SECRET WORLD OF SOVIET CAPITALISM, Simon and Schuster, New York, 1982).

Alyvmedžiai Jeruzalėje, Getsemanės sode — Kristaus maldos liudininkai

A†A
KONSTANCIJAI BAČĖNIENEI
mirus,

sūnų šaulį VINCĄ BAČĖNĄ liūdesio dienomis nuoširdžiai užjaučiame –

Vlado Pūtvio šaulių kuopa

A†A
KONSTANCIJAI BAČĖNIENEI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

dukrą FELICIJĄ URBONIENĘ su vyru, sūnus – VINCĄ, VLADĄ su žmona, vaikaičius su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

Gailius ir Marytė Skrinskai
Jonas ir Lynn Arštikaičiai

Mielai mamytei
A†A
KONSTANCIJAI BAČĖNIENEI
atsiskyrus su šiuo pasauliu,

dukrą FELICIJĄ URBONIENĘ su vyru, sūnus – VINCĄ, VLADĄ su žmona, vaikaičius ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

J. S. Bubuliai
Diana ir Edvardas

A†A
KOTRYNAI GRAJAUSKIENEI
mirus,

jos dukrą dr. ONĄ GUSTAINIENĘ su šeima nuoširdžiai užjaučia –

Kanados lietuvių medikų draugija

A†A
JONUI VASIUKEVIČIUI
mirus,

dukrą ALBINĄ, vaikaites – IRENĄ ir REGINĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučia –

E. J. Dvilaičiai
I. R. Repšiai su šeima

A†A
STEPUI JAKUBICKUI
mirus,

jo žmonai VANDAI ir sūnui RIMANTUI reiškiame nuoširdžią užuojautą –

M. J. Jakaičiai *M. A. Kudirkos*
V. Vaitkus *J. Šakinis*

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Visų tautų šventovė Jeruzalėje, Getsemanės sode, žyminti Kristaus kančios pradžios ir jo maldos vietą

Neužmirštami praeities vaizdai

Giesmė, kuri užtvindė širdis

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Nuo apyaušrio dundėjo sunkūs vario būgnai. Jie budino žmones, kėlė ramiai snaudusį pavasarį. Jų garsas pasitiko ir šventovėn beskubančius: važiuojantieji dar greičiau suragino arklius, pievų takeliais ar paupiais traukiantieji — žingsnį paspartino... Jau brėško.

Šventovė pilna žmonių. Daugelis naktį čia praleido, budėdami ir laukdami. Ten, prie šalutinio altoriaus, stovėjo parapijos jaunuoliai, vaizduoją Romos sargybinius. Čia pat ilsėjosi lino drobulėn įvyniotas Kristus, o viršuje, gėlėse, skendo Švenčiausiasis...

Pro plačiai atvertas šventovės duris nesulaikomai veržėsi žmonių srovė. Prie altoriaus neramiai sukinėjosi vaikai, dairydamiesi tai į karste gulintį Kristų, tai į zakristijos duris, tai į vargonus, kurie atrodė luš, neišlaikydami choristų ir visos apylinkės muzikantų, susinešusių dūdas, klarnetus ir smuikus, kad tik "visi galėtų garbinti Viešpatį".

Suskambėjo varpelis. Žilagalvis kunigas, apsisiautęs sniego baltumo kapa, nuskubėjo prie Prisikėlimo laukiančio Kristaus. Žmonės siūbtelėjo ton pusėn. Vėl vienam buvo paduota nešti mirtį nugalėjusio Kristaus statulėlė, kitam kryžius, perjuostas raudona stula, trečiam Velykų žvakė...

Kunigas prisiartino prie Švenčiausiojo. Prisikėlimo valanda čia pat. Ir kai po akimirksnio jis, laikydamas monstranciją rankose, atsisuko į žmones — visa šventovė sudrebėjo galinga pergalės giesme:

— "Linksma diena mums nušvito!"

Ši giesmė užtvindė širdis, veržėsi iš žmonių krūtinių, gaudė vargonais, skambėjo trimitais, verkė smuikais... O procesijai išslinkus šventoriun, ją pasitiko trenksmininkai būgnai ir patekančios saulės spinduliai. Už varpinės sproginėjo paraku užtaisytos beržo kaladės. Velykinės giesmės ritmui pritarė ir Velykų varpai, aidėdami kloniais...

Ir niekad, rodos, nejuto senasis varpininkas tiek savy jėgos, kiek šiame saulėtekyje. Lyg ją savo rankose būtų laikęs. Lyg jis būtų davęs ženklą nubust rytui, atgimti pavasariui, čiulbėti paukščiams ir visas pievas saulės spinduliais nužerti...

Giesmės žodžiais žmonės guodėsi ir raminosi. Dažnas nesuprato, ko jam visu kūnu eina šiurpas, ko rieda skruostais ašaros, ko liūdna ir graudu šioje linksmybės ir pergalės procesijoje... Tačiau kiekvienas jautė, jog šios ašaros yra ne sielvarto, o tikėjimo ir meilės ašaros.

Ir kai procesija, apėjusi trečią kartą aplink šventorių, grįžo šventovėn, visi nušvitusiais veidais klausė Aušrinės, paskui Mišių, pamokslo ir velykinių giesmių.

Po pamaldų jie pasipylė į šventorių, spausdami pažįstamųjų rankas, bučiuodami skruostus, linkėdami vieni kitiems... O šypseną dar labiau nuskaidrino jau aukštai pakilusi saulutė. Jaunimas skubėjo prie vežimų, rausdamiesi šiene suslėptų įvairiaspalvių margučių ir čia pat, kalendami į dantis, tikrino, kieno stipresnis. Vyresnieji klūpinėjo prie kairiojo altoriaus, atrinkinėdami savo pašventintus ryšulėlius su velykiniais valgiais... Po valandėlės vėl visais keliais riedėjo įsismaginę vežimai, vėl takais ir keleliais pasišokinėdami grįžo vaikai... Ir, rodos, jau iš tolo švietė kiemo sodybos, baltavo sméliu dar vakar nubarstyti takeliai, akį traukė sutaisytos lysvės... Trobų vidus blizgėjo. Vienoje kertėje stovėjo balta drobe užtiestas stalas, o ant jo — velykiniai valgiai: su tradiciniu kumpiu, paršiuku, paukštiena, skaniai kvepiančiu "čigonu", pyragais ir kitais skanumynais. O vaikų akys nenuslysdavo nuo kiškio dovanų — margučių.

Pašlakščius švęstu vandeniu Velykų stalą ir sukalbėjus maldą, visi sėdo "atsigavėti" iškilmingais pusryčiais. Po ilgo gavėnios pasninko visi valgė, kiek tik širdis geidžia. Čia pat prasidėjo ir margučių mušimas. Ypač ragino neatsilikti su kumpiu — žiūrėti, kad trečią dieną liktų tik kaulas, kurį, nunešus galulaukėn, galima būtų užkasti žemėn, kad tik, gink Dieve, vasarą ledai javų neišdaužytų.

Po pusryčių prasidėjo kitos linksmybės, ypač jaunimui. Vieni mušė kiaušinius, jiešmingas nerimas ir ramybė. Žmogaus gyvenimas reikalauja drąsios išminties gyventi priešpriešų raizgyne — norėt surasti ir džiaugtis suradus, jieškojime ir suradime. Priešpriešų sąlygojami, išgyvename visa būtimi savo ribotumą ir gyvenimo bei amžinybės ilgesį. Reikliausia žmogiškos būties priešprieša yra patirtis: "Gimiau gyventi, bet turiu mirti."

Šv. Raštas apreiškia Kūrėją ir jo gerumą savo mylimiausiam kūriniui — žmogui. Tačiau ir čia mirtis sąlygoja žmogaus būtį ir buitį. Būdinga, kad mirties skausmas suprantamas kaip baimė Dievo, kuris veržiasi į gyvenimą žmogaus, atitolusio nuo Dievo. Mirtis, grubiai užgoždama būtinį žmogaus alkį gyventi, reiškiasi kaip bausmė už atitolimą nuo Dievo. Šitaip Šv. Raštas paaiškina mįslingą mirties eiklumą šiame pasaulyje. Kadangi Dievas sukūrė žmogų būti nemariu, mirties kilmė siejama su žmogaus įžūlumu — nuodėme Dievo sąskaiton (Pr 2,17; 3,19; Išm 1,13; 2,23s.).

Amžinas Dievo gerumas žmogui Šv. Rašto puslapiuose sužėri saulėtekio spalvomis prisikėlimo pažadu Senajame Testamente ir prisikėlimo įvykiu Naujajame. Prisikėlimas savo esme skiriasi nuo graikų nemirtingumo idėjos. Pagal graikų mintijimą, žmogaus siela, būdama amžina ir netrūnijanti savo prigimtimi, per mirtį išsilaisvina iš fizinio kūno raiščių ir grįžta į amžinybę. O pagal Šv. Raštą, žmogiškasis asmuo savo dabartinėje visumoje yra sukurtas ir gyvena po mirties letena. "Siela" — visas žmogiškasis asmuo bus "uždarytas" Šeole — Požemyje, o "kūnas" pus kape. "Siela" nėra suprantama kaip dalis, kuri kartu su "kūnu" sudaro žmogų. Žodžiu "siela" paženklinamas visas žmogus. Taigi pagal Šv. Raštą, siela ne gyvena kūne, bet reiškiasi per kūną, kuris irgi ženklina visą žmogų. "Sielos" ir "kūno" atskyrimas per mirtį lieka paslaptingas Šv. Rašte. Plačiau apie jį bando kalbėti sistematinė teologija. Tačiau šis atskyrimas yra tik pereinamoji padėtis. **Visas** žmogus, gyvas Dievo malone, atsikels, kaip atsikeliama nuo kėdės ar atsibundama iš miego.

Prikėlimas nuvokiamas su viltimi jau tarp žydų prieškristiniais laikais ir tapo krikščionių tikėjimo ir vilties šerdimi. Mat pats Jėzus grįžo į gyvenimą "kaip pirmutinis iš numirusių" ir paskelbė "šviesą tautai ir pagonims" (Apd 26,23).

VELYKOS — PRISIKĖLIMO ŠVENTIMAS

Jėzaus prisikėlimas yra išganymo istorijos įvykis, kuris išsprendžia mirties mįslę — būtinę gyvenimo priešpriešą. Būdamas mūsų vilties pagrindas ir ištaka, jis duoda vilčiai ir sparnus. Jėzus savo asmeniu yra "prisikėlimas ir gyvenimas: tas, kuris tiki jį, nors ir numirtų, is gyvas" (Jn 11,25). Velykų šventimu dalyvaujame su viltimi **jau dabar** naujojo gyvenimo, kurį Dievas sukūrė per Jėzų, paslaptyje. Jėzaus prisikėlimas apreiškia atnaujintą kūnišką būtį (Lk 14,14) ir vispusišką permainymą (Mt 22,30-32). Kelsimės **kūniškai** ir būsime permainyti, nes Jėzus prisikėlė ir buvo permainytas. "Sėjamas gendantis kūnas, keliasi negendantis. Sėjamas prastas, keliasi garbingas. Sėjamas silpnas, keliasi galingas. Sėjamas juslinis, keliasi dvasinis" (1 Kor 15,42-44).

PRISIKĖLIMO TIKROVĖ IR VAIZDINIAI

Pasakojimas apie prisikėlimą Mato evangelijoje yra konkrečiai vaizdus. Tą akimirką, kai Jėzus prisikėlė, nugalėdamas mirtį, teisieji, laukę dangiško saulėtekio, pabunda iš kapų ir įsijungia į iškilią Jėzaus palydą (Mt 27,52-53). Pasakojime nekalbama apie grįžimą į žemišką būtį. Užsimenama tik apie neįprastus pasirodymus. Vaizdiniais paankstinama tai, kas įvyks paskutinę dieną.

Apaštalas Paulius labiau išplečia visuotinio prisikėlimo scenarijų: arkangelo balsas ir Dievo trimitas šaukia išrinktuosius rinktis, Atėjimo debesis ir išrinktųjų eisena (1 Tes 4,13-18; 1 Kor 15,52). Šis aprašas perima apokaliptinės žydų raštijos vaizdinius. Tačiau aprašomoji tikrovė yra savita. Priešingai graikų dualistinei sampratai, pagal kurią siela mirtimi išsilaisvina iš medžiaginio kūno vergijos ir viena grįžta amžinybėn, krikščioniškoji prisikėlimo samprata laukia **viso** asmens atkūrimo. Atkūrimu — prisikėlimu įvyks vispusiškas kūno, t. y. viso žmogaus permainymas į dvasinį, nemarų, netrūnijantį asmenį (1 Kor 15,35-53).

Apreiškimo Jonui knygoje yra labai patrauklus vaizdas mirusių prisikėlimo tema (Apr 20,11-15). Mirtis ir Šeolas — Požemis atiduos ten laikomus mirusiuosius. Ir geri, ir blogi turės stoti prieš Teisėją. Bloguosius ištiks "antroji mirtis", o gerieji eis į naują gyvenimą atkurtame pasaulyje, kuris tapatinamas su pirmykščiu Rojumi ir dangiškąja Jeruzale:

Aš regėjau naują dangų ir naują žemę, nes pirmasis dangus ir pirmoji žemė išnyko ir jūros taip pat nebeliko. Ir išvydau šventąjį miestą — naująją Jeruzalę, nužengiančią iš dangaus nuo Dievo, kuri buvo išsipuošusi kaip nuotaka savo sužadėtiniui. Ir išgirdau galingą balsą, skambantį nuo sosto: "Štai Dievo padangtė tarp žmonių. Jis apsigyvens pas juos, ir jie bus jo tauta, o pats Dievas bus su jais. Jis nušluostys kiekvieną ašarą nuo jų akių; ir nebebus mirties, nebebus liūdesio, nei aimanos, nei sielvarto, nes kas buvo anksčiau, tas praėjo". O Sėdintysis soste tarė: "Štai aš visa darau nauja!" (Apr 21,1-5).

Vaizdiniai stiprūs. Jie šnekinte prašnekina skaitytoją apie žodžiais neišsakomą Tikrovę.

Jono Evangelijai būdinga, kad krikščionies gyvenimas yra paankstintas prisikėlimas: "Iš tiesų, iš tiesų sakau jums: **ateis** valanda — ir **dabar** jau yra, — kada mirusieji išgirs Dievo Sūnaus balsą ir kurie išgirs, tie atgis" (Jn 5,25). Įkvėptasis autorius susumuoja krikščioniškąją patirtį: "Mes žinome, jog iš mirties esame persikėlę į gyvenimą" (1 Jn 3,14). Patirtis, kad krikščioniškasis gyvenimas yra paankstintas prisikėlimas neužgožia baigminio prisikėlimo vilties.

VELYKINĖ KRIKŠČIONIŠKOJO GYVENIMO ESMĖ

Apaštalas Paulius itin pabrėžia velykinę krikščioniškojo gyvenimo esmę — dalyvavimą Prisikėlusiojo gyvenime. Palaidoti su Kristumi per krikštą, prisikeliame kartu su juo gyventi, nes įtikėjome Dievo galybę, kuri prikėlė Kristų iš numirusių: "... krikštu mes esame kartu su juo palaidoti mirtyje, kad kaip Jėzus buvo prikeltas iš numirusių šlovinga galia, taip ir mes pradėtume gyventi atnaujintą gyvenimą" (Rom 6,4). Iš tiesų, krikšte Kristus pažadina: "Pabusk, kuris miegi, kelkis iš numirusių, ir apšvies tave Kristus" (Ef 5,14). Velykinė krikščioniškojo gyvenimo esmė vyrauja krikščionies būtyje ir buityje, sunkte persunkdama jo laikyseną ir elgseną: "Kristaus meilė valdo mus ... Taigi, kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys. Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja" (2 Kor 5,14-17).

Baigminis prisikėlimas tik pareikš vispusiškai tai, kas jau dabar yra nematoma prisikėlimo paslapties tikrovė. "Esame mirę, ir (mūsų) gyvenimas su Kristumi yra paslėptas Dieve" (Kol 3,4).

* * *

Mirtis yra gyvenimo saulėlydis. Saulei slepiantis anapus horizonto, naktis kelia nerimą ir baimę. Mirtis taip pat kelia nerimą ir baimę. Krikščionis **žino** tikėjimu, kad mirtimi "gyvenimas tik pasikeičia, bet nenutrūksta". Tikėjimo pagrindas ir ištaka yra Kristaus prisikėlimas. Mirties nerimas ir baimė buvo pakeisti prisikėlimo tikėjimu ir viltimi. Velykų šventimas paskatina mus "šventai sergėti savo širdyse Viešpatį Kristų, visuomet pasiruošus įtikinamai atsakyti kiekvienam klausiančiam apie (mumyse) gyvenančią viltį" (1 Pt 3,15).

Saharos beduinas kelionėje per dykumą. Jį nufotografavo inž. K. ASTRAVAS

Laiškas iš Romos

Jaudinanti audiencija

K. ASTRAVAS

Atnaujinkite ženklus
Ir atkartokite stebuklus.
B. Brazdžionis

Mažai gyvenime yra didelių momentų. Gyvenimas daugiausiai yra užpildytas rūpesčiais, siekimais, kovomis, nesekmėmis. Malonūs momentai, lyg audringą naktį uosto švyturiai, nušviečia žmogaus gyvenimą sunkiais laikotarpiais, teikdami jėgų ateities ryžtams ir planams.

* * *

Šv. Petro aikštę dengė šlapias vienos pėdos gilumo sniegas. Srovena tirpstančio sniego vanduo. Neradę maisto alkanų karvelių būriai leidžiasi ant juos maitinančių žmonių galvų, pečių, rankų. Jų tarpe yra ir mūsų 6 su puse metų Rūtelė, atnešusi krepšį sutrupintos duonos, apsupta įvairiaspalvių karvelių.

Mes stovim sniege prie kairiosios Bernini sukurtos elipsinės formos kolonados, laukdami patekti į popiežiaus audiencijų salę — "Aula Paolo VI".

Lygiai 9 v. Vatikano sargybos nuima grandines nuo įėjimo. Mes, perėję saugumo kontrolę ir parodę įėjimo į salę korteles, patenkam į audiencijų salę, talpinančią 12,000 žmonių. Mūsų vietos yra priekyje prie pat užtvaros, skiriančios publiką nuo pakylos su eliptinės formos laiptais.

Pačiame pakylos centre stovi popiežiaus kėdė. Abiejuose jos šonuose po dvi eiles kėdžių jau užimtų 20 raudonom kepuraitėm ir juostom pasipuošusių vyskupų iš Vatikano ir kitų kraštų. Pakylos priekio kampuose, prie popiežiaus kėdės šonų ir užpakalio stovi nejudą, pasirėmę ant ilgų blizgančiais smaigalais jiečių, salę judriom akim stebintys Vatikano gvardijos šveicarų sargybiniai. Mes turime dar 1.5 valandos iki audiencijos.

Nepaisant didelio žmonių judėjimo, salėje viešpatauja tyla bei rimtis. Norėtųsi sustabdyti laiką ir ilgiau pagyventi šioje malonioje aplinkoje atvykus iš dykumos valstybės (Libijos), taipogi materializmo užvaldytų kraštų, kur humaniškumą jau seniai pakeitė neviltis, vienatvė ir didėjantis skurdas išaugusioje technologijoje, nes pastarosios vaisiai ne visiems prieinami.

Stebiu publiką: paskirtas vietas užimančias maldininkų ir studentų grupes, didelį būrį atvykusių aplankyti savo tautiečio popiežiaus iš kovojančios Lenkijos.

Dėmesį atkreipia iš minios išsiskyręs pagyvenęs tvirtas vyras, apsirengęs apdėvėtais drabužiais su dideliu kryžiumi abiejose rankose. Audiencijos tvarkytojai praleidžia jį į patį priekį prie užtvaros, kad jis galėtų perduoti popiežiui jo pavergto krašto skundą ir parvežti atgal popiežiaus padrąsinimo žodžius. Salėje groja šiai progai ir Pelenų dienai tinkamą muziką, pabrėžiančią iškilmingumą ir susikaupimą. Salės fone — didelis prisikeliančio Kristaus reljefinis paveikslas, rodos, šaukiantis prisikėlimui žmoniją į dvasinį renesansą.

* * *

Laikrodis rodo lygiai 11 v.r. Šveicarų sargybos aštriais judesiais prie savęs pritraukia pagarbai išreikšti jietis. Salėje aidi plojimai, ovacijos, šūkiai. Angoje pasirodo baltais drabužiais apsirengęs popiežius. Pastarajam atsisėdus, vyskupas praneša apie maldininkų ir kitų grupių apsilankymą. Perskaitoma Šv. Rašto ištrauka, tinkama Pelenų dienai. Popiežius prabyla, kviesdamas gavėnios nuotaikai ir teikia palaiminimą.

Popiežius eina žemyn prie užtvaros. Pirmiausia jis pasuka į pabėgėlių vaikų grupę. Pamažu slenka mūsų link. Aš sušunku lotyniškai: "Sumus lituani!" Rūtelė pasveikina jį lietuviškai "Garbė Jėzui Kristui". Popiežius, abiem rankom laikydamas Rūtelės galvą, pabučiavęs kalba angliškai. Nelė, tarp kita ko, Suvalkų trikampio lietuvių vardu padėkoja popiežiui lenkų kalba už leidimą laikyti lietuviškas pamaldas Seinų bazilikoje. Popiežius, palaiminęs mūsų šeimą, dar kartą pabučiavęs Rūtelę ramiu veidu slenka tolyn.

Rūtelė verkė iš džiaugsmo, mačiusi popiežių antrą kartą (pirmą kartą — Edmontone, Kanadoje). Tikimės pamatys jį kitais metais Vatikane, švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį. Mes jau rezervavom apsistojimui vietą "Villa Lituania" lietuvių kolegijoje.

* * *

Nenoromis ir pamažu ėjom iš salės. Aš jaučiausi kaip maldininkas anksčiau aplankęs Jeruzalę, o dabar Šv. Petro kapą, lietuvių koplyčią, baziliką ir Vatikano muziejų. Atgijo mano vaizduotėje tolimos praeities įvykiai, Kristaus stebuklai mozaikose, paveiksluose, marmoro skulptūroje.

Po 4-rių dienų grįžome į dykumų valstybę Libiją. Už suorganizuotą malonų apsistojimą "Villa Lituania" patalpose ir parūpinimą Šv. Tėvo audiencijos kortelių esame giliai dėkingi prel. Jonui Jonušui.

Velykų šventės procesija Kauno arkikatedros-bazilikos šventoriuje 1985 metų balandžio 7 dieną. Ji liudija tikinčiųjų ryžtą okupacinėje priespaudoje

- **Didžiuosius žmones lydi kančia, kaip kalnus audra. Bet ant jų keterų lūžta audros ir tampa lygumų apsauga (Jean Paul)**

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ŽIEMOS PALYDOS

Tūkstančių žmonių susilaukė vasario 23, sekmadienį, Lietuvos liaudies buities muziejus prie Rumšiškių, atvykusių atsisveikinti su žiema. Iš tikrųjų tai buvo Užgavėnių karnavalas su kitą paskirtį gavusiais pagrindiniais veikėjais: Lašininis su Kanapiniu vadinami žiemos ir pavasario demonais. Esą storulio Lašininio laukia toks pat galas kaip ir žiemos. Lašininis, įjungtas komunistinėn propagandon kaip žiemos demonas, kenčia jau nuo pirmosios sovietinės okupacijos, kai Lietuvoje staiga sumažėjo ne tik lašinių, bet ir mėsos ištekliai. Šventės dalyvius sutiko kviesliai, ragindami juos aplankyti etnografines muziejaus sodybas. Pasišildyti visus kvietė pakelėje ugnį kūrenantis Pinčiukas. Atskirus pasirodymus turėjo šventėn atvažiavę saviveiklininkai ir etnografiniai ansambliai. Šventės dalyvius vaišinantys prekybininkai ant jiešmų vartė kvepiančius kepsnius. Keliais skriejo žirgų traukiamos rogės su vaikais ir suaugusiais, skambėjo žvaguliai. Karnavaliniam renginiui labai tiko senųjų etnografinių sodybų aplinka.

TRIUKŠMAS IŠ MASKVOS

Vilniškė spauda skendo nežmoniškai išpūstuose pranešimuose iš Maskvos apie XXVII-jį sovietinės kompartijos suvažiavimą. "Tiesa", normaliai turinti tik keturis puslapius, vasario 26 d. pastorėjo iki aštuonių puslapių, kuriuos visus užpildė smulkiu raidynu surinkta naujo kompartijos dievaičio M. Gorbačiovo kalba. Ta kalba buvo užverstas net ir užsienio lietuviams skirtas "Gimtasis kraštas", nors ja čia niekas nesidomi. Vasario 28 d. "Komjaunimo tiesos" laidoje absurdiškai rašoma: "Visos planetos dėmesys atkreiptas į Maskvą, kur vyksta TSKP XXVII suvažiavimas . . ." Netgi daroma išvada, kad retai kas nepasinaudojo galimybe pasiklausyti televizijos visam pasauliui transliuotos M. Gorbačiovo kalbos. Iš tikrųjų pasaulyje tada vyravo gausūs pranešimai iš Filipinų apie ten prasidėjusią politinę įtampą, pasibaigusią valdžios pasikeitimu. Taigi visos planetos dėmesys nebuvo atkreiptas į Maskvą. Didesnio dėmesio susilaukė Filipinai.

SALDAINIAI IR SAUSAINIAI

Vilniaus konditerijos fabrikas "Pergalė" gamina dviejų šimtų rūšių saldumynus. Į sandėlius kasdien patenka 73 tonos saldainių bei šokolado, 24 tonos sausainių. Naujųjų metų išvakarėse buvo pradėti gaminti nauji saldainių rinkiniai "Pasveikinimas" ir "Draugystė". Saldainių kaloringumą gerokai sumažino 1985 m. pabaigoje jų gamybon pirmą kartą įjungtas kondensuotų pasukų priedas, turintis baltymų ir mineralinių medžiagų. Ir suaugusieji, ir mažieji jau spėjo pamėgti "Žuvintą", "Pramogą", "Kaskadą". Šiemet tų saldainių bus pagaminta dvigubai daugiau. Mažieji smaližiai susilaukė naujų pomadinių saldainių "Citron" ir "Vaikiško" šokolado. Ir šiais metais bus gaminami populiarūs saldainiai "Vilnius", "Pergalė", "Ananasiniai" ir "Milda". Kepami diabetikam skirti tešlainiai "Mįslė" su sorbitu ir sėlenomis, mažo kaloringumo sausainiai "Žvangutis" iš kvietinių ir avižinių miltų. Mielai perkami vaikam skirti tešlainiai su kalciu. Ši mineralinė medžiaga stiprina augančio organizmo kaulų sistemą.

LAIŠKANEŠĖ ALYTUJE

Savo darbo įspūdžius vasario 13 d. laidoje "Tiesos" skaitytojams pasakoja laiškaneše Alytuje dirbanti Albina Bereznauskienė. Kadangi jos darbas yra pamaininis, tenka gerai pažinti visą miestą. Vasarą būna malonu matyti tvarkingus namus, žydinčius darželius. Esą tada nejučiomis galvoji, kad čia gyvena geri žmonės, kuriuos sutinki ir gatvėse. A. Bereznauskienė norėtų, kad daugiau gyventojų pašto dėžutes pasikabintų prie kiemo vartelių: "Vis dar būna, kad šunys atitrūksta nuo grandinių ir užpuola laiškininką . . ." Žiemos mėnesiais neišvengiama sunkios problemos: "Dar viena didelė mūsų bėda — slidūs šaligatviai, kiemai. Už tai, kad šaligatvių neprižiūri, kiemsargiai gali gauti baudą, o kas privačiam kieme darosi — savininko valia. Kai paprašai, kad šeimininkas smėliu pabarstytų apledėjusius takus, atsako, jog prineš purvo į kambarius. O kad laiškininkas, visą dieną slydinėjęs po tokius kiemus, kojų nebejaučia, šitai jam nerūpi . . ." Žieminės uniformos mielai nešiojamos, o vasarinės turi rimtų trūkumų. Pasak A. Bereznauskienės, jos siuvamos iš nedailios, nepraktiškos medžiagos, kuri išplauta pasidaro standi kaip maišas. Reikėtų ir gražesnio bei patogesnio krepšio.

LINO AUDINIAI

Naujų pavyzdžių rankšluostinių audinių išaudė "Lino" susivienijimo audėjos Panevėžyje. Pirkėjams patiks spalvingi piešiniai, sukurti Laimos Gudauskienės vadovaujamose dailininkų dirbtuvėse. Iš tų spalvingų audinių šeimininkės, juos susikarpiusios ir atsiūlėjusios, galės pasigaminti rankšluostėlių voniai ir virtuvei. Naujų raštų bei struktūrų susilaukė ir staltiesiniai bei paklodiniai "Lino" audiniai. Šiemet "Lino" susivienijimas, tenkindamas pirkėjų poreikius, žada atnaujinti 60% visos savo gaminių pasiūlos.

NUŠOVĖ VILKĄ

Rokiškio rajono Žiobiškio būrelio medžiotojai susilaukė netikėtos staigmenos — Balys Kastanauskas nušovė vilką. B. Kastanauskui tai buvo pirmas toks laimikis beveik 25 metų laikotarpyje. Vilkų skaičius Lietuvos miškuose dabar yra labai sumažėjęs. 1985 m. buvo nušauti tik 132 vilkai. Daugiausia vilkų yra Varėnos ir Panevėžio rajonų miškuose. 1985 m. Varėnos miškuose nuo šūvių krito 14, Panevėžio miškuose — 10 vilkų.

V. Kst.

Montrealio tautiečiai, davę šaulių priesaiką. Iš kairės: A. Matusevičius, O. Kuprienė, J. Kuprys, E. Tanona, A. Zenkuvienė, J. Zenkus ir priesaiką priėmę — kun. St. Šileika ir kuopos pirm. A. Mylė

Hamilton, Ontario

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ 1988 m. vasarą įvyks Hamiltone. Tokio plataus pobūdžio lietuvių tautinių šokių šventės Kanadoje ligi šiol dar nebuvo bandyta rengti. Hamiltonas buvo pasirinktas dėl savo naujai pastatytų ir šiai šventei gaunamų "Copps Coliseum" patalpų, talpinančių per 17.000 žmonių. Hamiltonas turi taip pat nemažai ir pirmos klasės viešubčių. Šios šventės organizavimui ir vadovavimui jau yra pakviestas hamiltonietis dr. V. Kvedaras.

TIKINČIOSIOS LIETUVOS DIENOS sekmadienį kovo 2, religinei Lietuvos šalpai Lietuvoje AV parapijoj vokeliais surinkta $2,389.

STASY ROČYS, Stasės ir Prano Ročių sūnus, didžiojoje Kanados plieno gamybos įmonėje "Stelco" paskirtas vieno gamybos skyriaus prekybos atstovu.

Į "EXPO 86" parodą iš Hamiltono vyks pensininkų klubo suorganizuota 26 žmonių ekskursija. Iš Mount Hope orauosčio ši grupė su vadovu L. Klevu išskirs rugpjūčio 23, šeštadienį. Skris ligi Kalgario, iš ten iki Vankuverio keliaus ekskursiniu autobusu. Numatytas vienas nakvojimas ir apžiūrėjimas garsiųjų Kanados "Rockies", Banff vietovės, Luise ežero, Kelowna ir Okanagan slėnio. Rugpjūčio 30 d. iš Vankuverio lėktuvas jau be sustojimo parskraidins ekskursantus į Hamiltoną. Kainuos apie $900.

PETRAS PRANCKEVIČIUS, po 34 metų tarnybos "Stelco" įmonėje, pasitraukė į pensiją. Jis ten turėjo garvežio valdytojo darbą. Paskutiniu laiku, įvedus automatinę valdymo sistemą, turėjo jieškotis kitokio darbo. Taip pat, sveikatai pablogėjus, į pensiją iš "Dofasco" išėjo Jonas Povilauskas, prieš 35 metus atvykęs iš Anglijos.

V. E. TIRILIAI kovo 16 d. susilaukė antros dukrelės, kurią pakrikštijo Linutės vardu.

SPORTO KLUBAS "KOVAS" gegužės 2-4 d.d. minės savo veiklos 35 metų sukaktį, kuri sutampa su Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos ruošiamomis 36-tomis sporto žaidynėmis Hamiltone. Planuojamos varžybos aštuoniose sporto šakose ir ruošiami susipažinimo vakarai, pokyliai ir kitokie renginiai. Visi įėjimo bilietai bus tuoj pradėti platinti Hamiltone apie šią sporto šventę teirautis pas Rimą Šiūlį tel. 389-5112.

TORONTO "AITVARAS" kovo 16 d. buvo atvykęs į Hamiltoną su "Sidabrinės dienos" vaidinimu. Į Jaunimo centro salę buvo susirinkęs nemažas būrys žmonių. Torontiškiai su savo apie dvi valandas užtrukusia A. Kairo 3 v. komedija linksmino hamiltoniečius. Veikalą režisavo Aldona Dargytė-Byszkiewicz, vaidino torontiškai aktoriai. "Aitvarą" buvo pasikvietę Hamiltono aukuriečiai.

DLK AGLGIRDO ŠAULIŲ KUOPA kovo 16 d. Jaunimo centre turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame pranešimus padarė kuopos pareigūnai. Įteiktos taurės šaudymų laimėtojams ir išrinkti atstovai į "Vilniaus" rinktinės Kanadoje suvažiavimą balandžio 26-27 d.d. Hamiltone. Suvažiavimą globos DLK Algirdo šaulių kuopa.

PRIEŠVELYKINIS ŽŪKLAUTOJŲ-MEDŽIOTOJŲ laimės ratas kovo 15 d., sutraukė apie šimtinę klubo narių ir jų artimųjų. AV par. salėje tą vakarą sukosi laimės ratas, atnešdamas susirinkusiems įvairių velykinių laimėjimų. Didžiausia laimė teko P. Mikuckienei, kuri išsinešė į namus septynis laimikius, A. Steponavičienė — penkis.

IŠVYKĄ MONTREALIN birželio pabaigoje rengia vietos pensininkai. Trijų dienų išvyka kainuos tik $140. Norintys vykti turi jau dabar registruotis pas L. Klevą tel. 528-1327 arba P. Navicką.

GRĮŽO IŠ LIGONINĖS ir namuose sveiksta Adomas Buinys ir Irena Zubienė. **K. M.**

ATSISVEIKINDAMI SU a. a. VLADU SKVERECKU giminės ir artimieji draugai aukojo Kanados lietuvių fondui: $50 — J. Dambaras; $15 — B. Skverecknė; $10 — K. Mikšys, P. Gurklys, J. R. Miltenis, J. Andriukaitis ir P. A. Skilandžiūnai. **KLF**

PADĖKA

Sunegalavus širdžiai, man teko atsigulti ligoninėn. Reiškiu nuoširdžią padėką visiems už manęs lankymą ligoninėje ir namuose, už gėles, dovanas, linkėjimus kortelėmis ir telefonais. Didžiausia padėka brangiai dukraitei Karolinai, kuri mane nakties metu savo automobiliu nuvežė Grimsby ligoninėn ir labai rūpestingai globojo. Esu labai dėkinga ir antrai savo dukraitei Rūtai Kriaučiūnaitei-Balkienei, kuri atskrido iš Floridos St. Petersburgo ir, kaip medicinos sesuo, globojo mane visą savaitę. Trūksta man žodžių padėkoti savajai dukrai Laimai ir žentui Justui Kriaučiūnam, kurie vežiojo mane pas gydytojus, rūpinosi maistu ir visokia globa.

Dėkoju geriesiems gydytojams — širdies specialistui dr. Ginsburgui, dr. Petersui už stropią priežiūrą, medicinos seserims — už angeliską paslaugumą. Dėkoju prel. J. Tadarauskui už maldas ir sveikatos linkėjimus.

Tariu nuoširdų ačiū už dažną lankymą: Aldonai ir Alfonsui Erštikaičiams, Liucijai ir Kostui Meškauskams, Halinai ir Jonui Kšivickiams, Antaninai Mikšienei bei jos mamytei Grajauskienei, dr. Algiui ir Sofijai Saunoriams, Janinai ir Viktorui Pilkauskams, Marijai ir Adolfui Tumaičiams, KLK moterų dr-jos Hamiltono skyriaus atstovėms Zosei Rickienei ir Magdalenai Vaitonienei, klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, šaulių atstovams Stasei ir Andriui Petkevičiams, Danutei ir Petrui Babinams, Onutei Erštikaitytei bei jos vyrui, Marijai Gimžauskienei, Aldonai Skaistienei, Adolfinai ir Vytautui Zubams, dr. Sofijai bei jos vyrui Tauterams (St. Catharines), Bronei ir Broniui Venslovams, Alfonsui ir Augustei Patamsiams, Rimvydui Balkui ir Elenai Balkienei (St. Petersburg, Florida), Eugenijai ir Leonui Klevams.

Taip pat nuoširdžiai dėkoju torontiečiams: Genovaitei ir Baliui Trinkoms, Vaclovui Paliūnui, Irenai Penkauskienei, Stasei ir Aleksui Kalūzoms, Liudai ir Vaciui Morkūnams, Bronei Kerulienei, Aleskandrai ir Broniui Steponavičiams.

Labai dėkoju savo vyrui Stasiui, kuris kiekvieną kartą išeidamas iš palatos sakydavo: "Laukiu tavęs grįžtant, man vienam nusibodo gyventi".

Su meile ir dėkingumu visiems –
Sofija Rakštienė,
Fruitland, Ont.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Artimo meilės mėnesiai

KLB Hamiltono šalpos fondo komitetas skelbia balandžio ir gegužės mėnesius šalpos — artimo meilės mėnesiais. Per tuos du mėnesius Jaunimo centre sekmadieniais po pamaldų bus renkamos aukos šalpos reikalams.

Malonūs tautiečiai, būkite ir šiais metais dosnūs, neatsisakykite paaukoti vieną kitą dolerį šalpos reikalams. Laukia mūsų paramos Suvalkų trikampio lietuviai, lietuviškos gimnazijos Hiutenfelde ir Punske. Šalpos fondo komitetas palaiko artimus ryšius su V. Vokietijoje esančia "Labdaros" organizacija, kuri komitetui pristato reikalingus gimnazijoje paramos. Šiais metais komitetas jau paruošė ir išsiuntė 47 siuntinius dėvėtų drabužių, kurių dalis teko gimnazijos mokiniams. Taip pat Šalpos fondo komitetas nutarė persiųsti "Lietuvių enciklopediją" — 36 tomus Vasario 16 gimnazijai. LE paaukojo hamiltoniečiai Genė ir Vytas Agurkiai. Jiems nuoširdi padėka.

Komitetas gauna daug padėkos laiškų. Vargas ir sunkus gyvenimas verčia juos prašyti dėvėtų drabužių. Mes, gyvendami turtingoje Kanadoje, turėtume padėti savo tautiečiams. Šalpos fondo komitetas turi tinkamų drabužių, bet trūksta lėšų persiuntimui. Parodykime artimo meilę. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje ir gaus kvitus, tinkamus mokestinėm atskaitom (Income Tax), jeigu paaukos $15 ar daugiau. Tie, kurie negali atvykti sekmadieniais į parapiją, gali savo auką pasiųsti paštu iždininko adresu: Relief Fund, c/o Mr. V. Kėžinaitis, 11 Valery Crt., Hamilton, Ont. L9C 2W2. Taip pat galima aukas įnešti į "Talką" Šalpos fondo sąskaiton nr. 2105.

Šalpos Fondo Hamiltono komitetas rengia didelį koncertą Vasario 16 gimnazijos reikalams balandžio 20, sekmadienį, 4 v.p.p., Westdale gimnazijos salėje (700 Main St. W., Hamiltone). Programą atliks Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas V. Verikaičio, ir Rimas Strimaitis. Bilietus galima įsigyti iš anksto sekmadieniais po pamaldų Jaunimo centre. Suaugusiems — $6, pensininkams, studentams bei moksleiviams — $5, o mokyklinio amžiaus vaikams — nemokamai. Koncerto reikalais kreiptis į J. Pleinį tel. 549-5372.

KLB Hamiltono šalpos fondo komitetas

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	12%
santaupas	7½%	asmenines paskolas	13½%
kasdienines palūkanas už santaupas	7%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	10%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	10¼%		
reg. pensijų fondo	9%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	9½%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	10%		

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS — AUDRA TRAVEL — PASAULIO

Įdomios kelionės į LIETUVĄ, pigiausia kaina tik $1,400.00!!! Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje – 11 dienų!!!

Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai.

Išvykimo datos:

Gegužės 13	Liepos 10	Rugsėjo 3,	Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų
Gegužės 28	Liepos 16,	Spalio 2,	
Liepos 3	Rugpjūčio 14	Gruodžio 26	

GERIAUSIOS ATSOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!!

Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: $836.00** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į "EXPO 86", spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į "Expo 86" kitomis datomis galime pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į "EXPO 86", tad vietų skaičius ribotas. *Skubėkite užsisakyti vietas dabar!*

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu specializuojasi kelionėse į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus bei kitur.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
KELIAUTOJŲ DĖMESIUI: dėl kelionių ir įmokėjimo garantijos bei saugumo patariame kreiptis tik į oficialiai registruotus kelionių biurus.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Užgavėnių blynų balių Los Angeles lietuviams surengė Onos Razutienės vadovaujamas jaunimo ansamblis "Spindulys". Programą pradėjo lituanistinės mokyklos choras, o antroji jos dalis buvo skirta didžiuliam "Spindulio" chorui su lietuvių kompozitorių ir liaudies dainomis. Visiems patiko jaunas sol. T. Kašelionis, Vytės Nemunėlio "Metų" inscenizacija. Su tautiniais šokiais pasirodė mažiausiųjų, vidutinių ir vyresniųjų grupės. "Spindulio" ansamblis ruošiasi šią vasarą įvyksiančiai išvykai P. Amerikon — pas Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos lietuvius.

Dainavos stovyklavietės reikalus sausio 26 d. Southfielde prie Detroito bendrame posėdyje aptarė direktorių taryba ir valdyba. Dainavai vėl tūkstantį dolerių paaukojo dr. Mindaugas ir dr. Austė Vygantai. Baltaisiais rūmais vadinamas pastatas susilaukė naujų langų, naujo stogo ir naujo prieangio. Planuojamas fasado pagražinimas, išorės dažymas. Paplūdimyje budės vasaros sezonui pasamdytas sargas besimaudančių saugumui užtikrinti. Dainava šiemet švenčia trisdešimtuosius veiklos metus. Sukaktis bus paminėta liepos 20 d. metine švente. Rengėjų komitetui vadovauja Linas Mikulionis. Sukakties proga bus susilaukta ir specialaus leidinio, kurį sutiko redaguoti Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai. Telkiamos pastarųjų penkerių metų pavienių ir grupinių stovyklautojų nuotraukos. Iš jų bus paruošta vaizdų pynė metinei šventei. Dalis nuotraukų galės būti panaudota sukaktuviniame leidinyje.

Lemonto apylinkės tautinių šokių grupė "Spindulys" pirmąjį savo veiklos dešimtmetį paminėjo vasario 8 d. koncertu Čikagoje, didžiojoje Jaunimo centro salėje. "Spindulį" įsteigė, jam vadovauja ir akordeonu groja Rasa Poskočimienė. Ji įteikė pažymėjimus dešimtį metų "Spindulyje" praleidusiem šokėjam — Ritai Likanderytei, Linui Šoliūnui, Audronei Norušienei, Sauliui Šoliūnui, Vidai ir Zitai Šoliūnaitėms. "Spindulį" sveikino LB Lemonto apylinkės valdybos narys Kazys Laukaitis ir "Dainavos" ansamblio valdybos pirm. Mėta Gabalienė. "Spindulio" šokėjai dalyvavo "Dainavos" amerikiečiams surengtame "Lietuviškų vestuvių" spektaklyje pernai prieš Kalėdas. Dešimtmečio proga "Spindulys" išleido savo istoriją atskleidžiantį metraštį.

Brazilija

Vysk Paulius Baltakis, OFM, vasario 18 d. dalyvavo Brazilijos LB narių susirinkime Sao Paulo mieste, šv. Kazimiero parapijos salėje. Organizacijos reikalus aptarė ilgametis BLB krašto valdybos pirm. J. Tatarūnas. Pagrindinis dėmesys teko susilpnėjusio švietimo atgaivinimui. Speciali komisija rūpinsis mažesniųjų ir vyresniųjų vaikų lituanistinėmis pamokomis. Tikimasi susilaukti pagerėjimo švietimo reikaluose, nes į juos pažadėjo įsijungti ir daugiau išteklių turinti Brazilijos lietuvių sąjunga. Vysk. P. Baltakis, OFM, savo žodyje davė tėviškų patarimų. Vasario 19 d. vysk. P. Baltakis, OFM, apsilankė Brazilijos lietuvių sąjungos būstinėje, kuri yra įsikūrusi buvusios Dr. V. Kudirkos mokyklos rūmuose, pastatytuose nepriklausomos Lietuvos lėšomis. Sąjungos pirm. Aleksandras Bumblis vysk. P. Baltakiui, OFM, parodė visas šių rūmų patalpas. Svečią iš Amerikos lydėjo prel. P. Ragažinskas, kun. A. Milius, Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Šeškevičius, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Pr. Gavėnas, SDB, ir kun. P. Rukšys, SDB. Apžiūrėjus patalpas ir visiems susėdus prie stalų, pirm. A. Bumblis supažindino vysk. P. Baltakį, OFM, su sąjungos valdybos ir revizijos komisijos nariais. Jis taipgi kalbėjo apie šios organizacijos tikslus, pabrėždamas, kad ji turi 216 narių. Vysk. P. Baltakis, OFM, ragino Brazilijos lietuvių sąjungą suorganizuoti lietuvių kalbos pamokas jaunimui šiose Dr. V. Kudirkos mokyklos patalpose. Svečias taipgi pabrėžė, kad Brazilijoje turbūt yra vienintelis kraštas, kuriem nepriklausomos Lietuvos lėšomis buvo įsigytas toks didelis turtas ir dabar tarnaujantis lietuviams.

Urugvajus

Kun. Jonas Giedrys, SJ, buvo susirgęs ir ilgesnį laiką gydėsi ligoninėje. Ligos metu jį parapijoje pavadavo iš Buenos Aires atvykęs kun. A. Steigvilas, MIC. Ligonis jau grįžo iš ligoninės ir gydosi namuose.

Muz. Vytautas Dorelis suorganizavo vaikų sekstetą, pirmą kartą pasirodžiusį Vasario 16 minėjime. V. Dorelis su sekstetu išmoktomis lietuviškomis dainomis spalio mėnesį žada aplankyti Argentinos lietuvius.

Argentina

Vanda ir Petras Lapieniai, atvykę iš Kanados, Delhi vietovės Ontario provincijoje, Buenos Aires mieste ir kitose vietovėse viešėjo sausio 14 — vasario 9 d.d. Svečiai dalyvavo lietuviškose pamaldose Aušros Vartų parapijos šventovėje, aplankė lietuvių muziejų, "Laiko" redakciją.

Susivienijimas lietuvių Argentinoje išsirinko naują centro valdybą 1986-87 m. kadencijai. Pasiskirsčiusią pareigomis valdybą sudaro: pirm. Antanas Mikučionis, vicepirm. Albertas Stalioraitis, I ižd. Marcelis Stanevičius, II ižd. Rikardas Bielinis, I sekr. Sofija Barišauskienė, II sekr. Alicija Mikučionytė, nariai — M. Vogel, O. Levanavičius, A. Varela ir J. Banylis.

Australija

Užgavėnių blynų balių vasario 8 d. Lietuvių namuose Sydnėjaus lietuviams surengė Lietuvių moterų socialinės globos draugija. Pirm. Vida Kabailienė pranešė, kad vakaro pelnas skiriamas Lietuvių sodybos reikalams. Buvo susilaukta apie 200 svečių, daugiausia pagyvenusio amžiaus tautiečių. "Mūsų pastogėje" rašoma, kad programa juos sugrąžino į "gerus Dolskio laikus Kaune". Iš tikrųjų tais laikais nėra ko džiaugtis, nes iš Vilniaus atvykęs Danielius Dolskis kupletus dainuodavo laužyta lietuvių kalba. Tik vėliau buvo susilaukta profesinio lygio estrados dainininko Antano Šabaniausko, Stepo Graužinio ir kt. D. Dolskio laikais dar buvo liūdna Kaune.

Britanija

Vasario 16 Bradfordo lietuviai atšventė savo klubo salėje. Paskaitą skaitė DBLS Bradfordo skyriaus pirm. A. Bučys, remdamasis istoriniais Lietuvos faktais. Lietuviškomis dainomis programon įsijungė P. Vasio vadovaujamas vyrų chorelis — J. Adomonis, S. Budrys, R. Karalius, E. Zunda ir V. Gurevičius. P. Pucevičius televizijos ekrane rodė vaizdajuostėn įrašytą Vasario 16 minėjimą Derbyje, kur dalyvavo menininkai iš Hamburgo: sol. V. Mozūraitytė, pianistė dr. R. Lampsatytė-Kollars ir smuikininkas M. Kollars.

Lenkija

Punsko gimnazijos rugsėjo 27 d. minės įsteigimo trisdešimtmetį, kuris bus susietas su absolventų suvažiavimu gimnazijos patalpose. Suvažiavimą organizuoja 1968 m. absolventų įgaliotinis Valentas Uzdila. Kviečiami dalyvauti ir užsieniuose gyvenantys Punsko gimnazijos absolventai. Minėjiman įtraukta oficialioji dalis su menine programa, dvi parodos: archeologinė — apie baltus, istorinė — apie gimnazijos abiturientus.

Šveicarija

Elena Gerutienė, Berne mirusio Lietuvos diplomato a.a. dr. Alberto Geručio našlė, tebėra ligoninėje, kur buvo paguldyta 1985 m. gruodžio mėnesį. Ligonės sveikata pamažu gerėja, jėgos stiprėja.

Vokietija

Liubeko lietuvius Vasario 16 proga aplankė kun. V. Šarka iš Hamburgo, turėjęs dvi sunkias inkstų operacijas. Jis laikė Mišias lietuviams ir vokiečiams senojoje Liubeko katalikų šventovėje, pamoksle primindamas už Lietuvos laisvę žuvusius jos sūnus ir dukras. Kun. V. Šarka liepos mėnesį švęs savo kunigystės 40 metų sukaktį. Oficialioji Vasario 16 minėjimo dalis įvyko Liubeko užsieniečių centre. Paskaitą apie Lietuvos praeitį bei dabartines jos problemas sovietinėje vergijoje skaitė VLB Liubeko apylinkės valdybos pirm. V. Mackevičius. Minėjimas papildytas liaudies dainomis, muzika ir eilėraščių deklamacijomis. Suneštines vaišes surengė Liubeko lietuvės moterys.

Visuotiniame VLB Miuncheno apylinkės narių susirinkime išrinkta naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. R. Hermanas, vicepirm. dr. S. Girnius, ižd. J. Jurkonis, sekr. A. Grinienė, jaunimo atstovė M. A. Landienė.

Pavergta ir kovojanti Estija II

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Daugelis estų būkštaudami klausia: ką žada ateitis? Nejau Sovietų Sąjungai pavyks palaipsniui pribaigti estų tautą drauge su jos turtinga kalba ir nuostabia, šimtmečiais puoselėta kultūra? Rusifikacija Estijoje stiprinama dėl daugelio motyvų. Vienas jų yra tas, kad ši mažiausioji Sovietų Sąjungon prievarta inkorporuota respublika turėjo per didelį pasisekimą, plėsdama krašto ekonomiją ne vien okupanto, bet ir savo tautiečių labui. Dėl to estai verčiami steigti naujas įmones, naujas Maskvos diktuojamas programas, kurioms Estijoje trūksta darbo jėgos. Visa tai duoda pretekstą užlieti Estiją atėjūnais. Atrodo, kad 200,000 miško darbininkų bus atvežti iš Sovietų Sąjungos gilumos statyti naujo uosto Taline. Kaip protesto ženklą tryliką estų disidentų parašė atvirą laišką, adresuotą suomių tautai, kuriame prašoma šešias statybos bendroves, norinčias dalyvauti naujo uosto statyboje, atsisakyti šio projekto vykdymo ir leisti estams išlaikyti tautiečių daugumą savo krašte.

Rašytojų skundas

1980 m. 40 žymių estų rašytojų, mokslininkų ir artistų buvo pasiuntę komunistų partijos vadams Maskvoje raštą, kuriame buvo aiškai pasakyta, jog proporcinis estų tautos mažėjimas savo krašte yra rusų ir estų tarpusavio nesutarimų svarbiausia priežastis. Jie protestavo prieš sovietų vertimą pradėti mokyti rusų kalbą net nuo vaikų darželių, lygiai kaip protestavo prieš paskelbtus suvaržymus laikraščių ir knygų spausdinimui estų kalba. Nurodyta ir tai, kad Estijoje rusams visuomet teikiama pirmenybė, siūlomi geresni darbai ir patogesnės gyvenimo sąlygos.

Maskva, atrodo, viskam liko kurčia.

Kova nesiliauja. Estų tauta ir dabartinėse priespaudos sąlygose nesigaili pastangų kalbai ir kultūrai išlaikyti. Daugelis estų nesimoko ir nenori kalbėti rusiškai (tik 25% gyventojų pasisakė suprantą ar kalbą rusiškai). Visa tai kertasi su rusifikacijos politika ir okupanto nusistatymu rusų kalbą padaryti krašto kalba. Rusų kalbos boikotavimas privertė komunistus vesti nuožmų priešinimąsi. "Mes esame atsidūrę ideologinio antagonizmo fronto linijoje" — pareiškė estų komunistų vadas Karl Vaino "Pravdai" duotame pasikalbėjime. Vaino turėjo galvoje giliai sąmonėje įsitvirtinusį tautinį sentimentą ir estų pasiryžimą laikytis Vakarų idėjų bei gyvenimo būdo. Jis aštriai kritikavo iš Suomijos transliuojamas vakarietiškas televizijos programas ir pripažino, kad estai tebesilaiko buržuazinių tendencijų (po 45 okupacijos metų!) ir kad jie tęsia režimui kenksmingą politiką. "Jie nėra mūsų herojai, — sakė Vaino, — jie dabar sėdi kalėjime".

Kalėjimai, lageriai, psichiatrinės

Žodis "kalėjimas" paliečia estams kitą jautrią problemą. Daug estų kenčia kalėjimuose, daug jų yra ištremtų ir žuvusių Sibire, daug jų uždaryti psichiatrinėse ligoninėse, kad juos kenksmingais vaistais pribaigtų fiziškai ir dvasiškai. Vienas tokių režimo aukų yra Vello Salum — liuteronų pastorius, kuris sukėlė KGB ant kojų dėl tautiško pamokslų tono. Jis buvo sulaikytas, negailestingai primuštas ir pasodintas į kalėjimą Taline, o vėliau perkeltas į Jaemelaja tęsti bausmės, kur jo fizinis ir dvasinis atsparumas pakertamas psichiatriniais vaistais.

Kitas estų disidentas — Juri Kukk paskelbė bado streiką ir mirė. Pirma "sovietinis teisingumas" jį išlaikė dvejus metus kalėjime, priverčiamų darbų stovykloje, toli nuo tėvynės. Kukk, chemijos profesorius, važiavo į Maskvą ir ten užsienio korespondentam įteikė 45 baltiečių disidentų memorandumą. Buvo reikalaujama atšaukti Ribbentropo-Molotovo sutartį, pasirašytą 1939 m. Po keturių bado mėnesių kalėjime jis mirė, likdamas ištikimu šventiems laisvės principams.

Įdomios informacinės medžiagos, jau aprašytos "Tėviškės žiburiuose", yra paskelbęs žydas Avraham Shifrin, pašventęs daugelį metų sovietinio teroro tyrinėjimui kalėjimuose ir priverčiamo darbo stovyklose. Jis pranešė, kad šiuo metu Estijoje veikia penkios koncentracijos stovyklos, du kalėjimai ir viena medicinos piktnaudojimui skirta psichiatrinė ligoninė. Taline, Tisleri gatvėje, yra laikoma per tūkstantį kriminalinių nusikaltėlių, bet jų tarpe yra daugelis politinių ar sąžinės kalinių. Du kalėjimai Taline tiktai politiniams kaliniams yra pagarsėję brutaliu režimu. Viename jų yra 1,000 politinių kalinių, kitame — apie 600. Kalėjimuose kriminaliniai nusikaltėliai, sukurstyti KGB, kankinimais "tardo" politinius kalinius, bandydami išgauti prisipažinimus prie nepadarytų nusikaltimų.

Tartu griežto režimo koncentracijos stovykloje 900 politinių kalinių atlieka prievartos darbus prie karinių įrenginių statybos.

Į pietus nuo Tartu yra psichiatrinė ligoninė, tiksliau pasakius, psichiatrinės bausmės kalėjimas. Ten laikomi estai — laisvės kovotojai, protestavę prieš tėvynės okupaciją. Prieš kelerius metus ten mirė nepriklausomos Estijos prezidentas Konstantinas Paets.

Vasalemma vietovėje yra dvi stovyklos: vienoje jų apie 1,500 kalinių gamina atsargines dalis mašinų, vartojamas žemės plėšinių programoje. Kitoje griežto režimo stovykloje apie 800 įnamių skaldo akmenis, uolienas ir dirba kalkynuose. Tai savotiški urvai ir gilios duobės, kur darbo sąlygos yra nežmoniškai sunkios.

Paldiski įlankoje kaliniai valo atominių povandeninių laivų dujų vamzdžius. Šioji priverčiamojo darbo vietovė yra mirties stovykla, nes kaliniai, neturėdami apsaugos priemonių, apsinuodija radioaktyviomis medžiagomis.

Tartu valstybinio universiteto profesorius Juri Saarma, KGB specialistas parinkti "kandidatus" psichiatriniam "gydymui", paruošia neuroleptinius vaistus, kuriais nuodijamos aukos paverčiamos bepročiais.

Tokius vaizdus šiandien galėtų pamatyti kiekvienas Estiją lankantis turistas, jeigu jam pavyktų prasiskverbti pro melu užmaskuotas ir ginklais apsaugotas vietoves, kur estų tautos sūnūs okupanto kankinami, žudomi už religinius įsitikinimus bei meilę Estijai. Ir vis dėlto Sovietų Sąjungai iki šiol nepavyko nuslopinti tautinės estų dvasios ir jų tikėjimo šviesesniu rytojumi.

Amerikietis restorane

Kokios rūšies jausmus viešai demonstruoja estai prieš sovietinį atėjūną, nepaisydami bausmių, papasakojo Wayne Smith, buvęs diplomatas, kuriam prieš kelerius metus buvo pavesta JAV interesų apsauga Havanoje.

Dar tebedirbdamas Amerikos ambasadoje Maskvoje, Smith turėjo progą aplankyti "vakarietiškuosius" Baltijos kraštus. Atvykus į Taliną, jam buvo rekomenduotas restoranas, žinomas dėl puikaus maisto, gero patarnavimo ir muzikos. Smith buvo pramokęs rusiškai ir turėjo caro Nikalojaus tipo barzdą. Įėjęs į restoraną, jis nusistebėjo, kad niekas neatskubėjo paimti apsiausto ar nuvesti jo prie stalo pusiau pripildytame restorane. Atsisėdęs prie stalo jis ilgai laukė, šaukdamas ir neprisišakdamas patarnautojų, kurių restorane netrūko, kad galėtų užsisakyti vakarienę. Padavėjai aiškiai jį ignoravo. Gal po pusvalandžio vienas padavėjas prisiartino su tuščiu stiklu, buteliu degtinės ir, palikęs juos ant stalo, nuėjo. "Kas jus prašė atnešti man degtinę? Aš jos neužsakiau — duokite man valgiaraštį!" — rodydamas nepasitenkinimą kalbėjo Smith. "Jūs, rusai, visuomet geriate degtinę, tai ir gerkite" — atkirto padavėjas. "Aš nesu rusas" — atsikirto Smith. "O Tamsta turi barzdą ir kalbi rusiškai — kas kitas gali būti?" — nenusileido padavėjas. "Taip aš turiu barzdą ir kalbu kiek rusiškai, — kalbėjo Smith, — bet kaip gi aš galiu susikalbėti, jei estų kalbos nemoku; aš esu amerikietis!"

To užteko. Patarnautojas keliskart atsiprašė ir, talkinamas kitų, davė puikiausią vakarienę, pirmos klasės patarnavimą, o muzikantai atliko kelias amerikietiškas melodijas. Patarnautojai kalbėjo angliškai, kaip mokėdami.

Išėjęs iš restorano Smith ilgai neužmiršo turėtosios pamokos: kaip estai nekenčia rusų!

Nepraranda vilties

Estija nepraranda vilties. Amerika, Kanada ir visa eilė Europos valstybių prievartinio Baltijos valstybių įjungimo nepripažino ir pasmerkė Sovietų Sąjungos įvykdytą Baltijos valstybių okupaciją. Šias viltis sustiprino Europos parlamentas, reikalaudamas Baltijos valstybių bylą spręsti Jungtinių Tautų dekolonizacijos pakomisėje. Vašingtonas tam pritaria. Rezistencinė kova tebesitęsia tiek pavergtame krašte, tiek laisvajame pasaulyje.

Apie ateitį buvęs komunistų jaunimo vadas Valdo Randpere sako: "Laikas tars savo žodį. Gyvename laisvės viltimi ir esame nusistatę daryti visa nepriklausomybei atgauti. Vakarai labai mažai žino apie Sovietų Sąjungą, per mažai ir net neįsivaizduoja, kad žmonės tenai kenčia nuolatinį terorą ir baimę. Mano misija yra papasakoti Vakarams, kas iš tikro dedasi Sovietų Sąjungoje ir jos okupuotuose Baltijos kraštuose". Estų tauta šiandien heroiškai sprendžia šekspyrinę likimo dilemą — būti ar nebūti.

Lietuvos ir Estijos nepriklausomybės šventės proga lietuviai kasmet atnaujina rezistencinės kovos ryšį su Baltijos broliais estais, kurie visais laikais rodė pagarbą ir gilaus nuoširdumo jausmus taip pat narsiai kovojančiai lietuvių tautai.

Tegyvuoja Estija — Elagu Eesti!

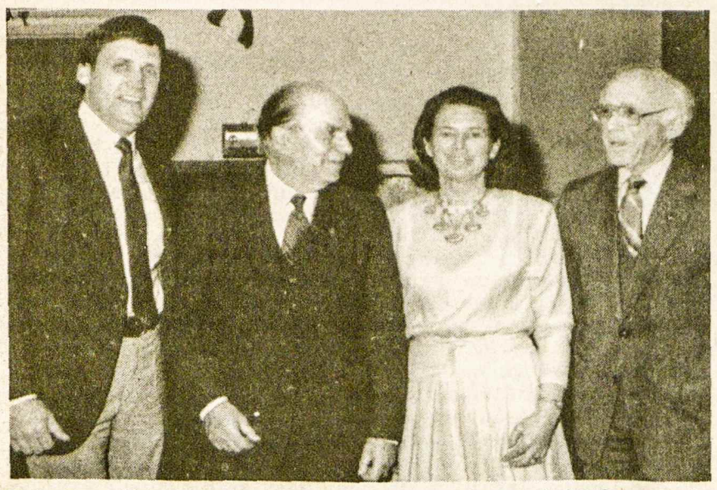

Dalyvavę politinių studijų savaitgalyje Los Angeles mieste 1986 m. vasario 1-2 dienomis. Iš kairės: T. Mažeika, dr. V. Dambrava, M. Lenkauskienė, J. Kojelis. Jie aktyviai dalyvavo studijų savaitgalio darbuose

Politinių studijų savaitgalyje Los Angeles mieste 1986 m. vasario 1-2 dienomis. Iš kairės: M. Lenkauskienė, dr. V. Dambrava, Ign. Medziukas, dr. K. Ambrozaitis, V. Skirius, R. K. Vidžiūnienė

Delhi-Tillsonburg, Ont.

PAGERBDAMI a.a. **STEPĄ JAKUBICKĄ**, mirusį 1986 m. kovo 8 d., artimieji draugai bei pažįstami paaukojo **"Tėviškės žiburiams"**: $20 — P. Janulis; $10 — P. Vižauskas, A. Žebertavičius, A. Budreika, H. Kairienė, J. M. Stankaitis, P. Lapienis, E. Gudžiauskienė, A. Kairys, V. Vytas; $5 — J. Vieraitis (iš viso $115).

Kanados lietuvių fondui: $50 — J. O. Macijauskas, P. Kaziukonis; $20 — P. Z. Linkevičius, O. Z. Vaičeliūnas; $15 — A. Deksnienė; $10 — B. Rudokienė, P. Pekarskienė, B. Čeika, P. Augaitis, V. Galeckas, J. Jurėnas, B. Stonkus, S. Beržinis, B. Gudinskas, M. Rudokienė, A. Lach, D. Bartulienė, V. M. Ratensperger, J. Lukšys, P. Kanopa (iš viso $305).

Tautos fondui: $60 — J. D. Žiogas; $30 — P. Adomaitis; $20 — G. Rugienius, J. Strodomskis, V. Zadurskis, A. Aleliūnienė, A. Klemkienė, J. Jocas, A. Kudirka, A. Usvaltas, Alb. Augustinavičius; $10 — E. Vindašienė, P. Vižauskas, A. Žebertavičius, M. Norkus, J. Jurėnas, B. Gudinskas, K. Ratavičius, A. Steigvilas, P. Ožalas, St. Mažeika, B. Lukošienė, P. Šidlauskas, P. Kanopa, S. Labuckienė, Jan. Vieraitis, J. Vitas, M. Povilaitis, F. Timukas; $5 — K. Šimutienė (iš viso $455).

Nuoširdi padėka aukotojams — **TF įgaliotinis J.V.**

London, Ontario

METINĖS REKOLEKCIJOS įvyko kovo 7-9 d.d. Vedė kun. Pijus Šarapnickas, pranciškonas. Nežiūrint didelių šalčių, tautiečiai gausiai dalyvavo.

DIDŽIOJI SAVAITĖ prasidėjo Verbų sekmadieniu, kovo 23. Liturginės apeigos Šiluvos Marijos šventovėje: D. ketvirtadienį — 7 v.v., D. penktadienį — 3 v.p.p., D. šeštadienį — 7 v.v. Velykų dieną, kovo 30, Prisikėlimo iškilmė 7 v. ryto.

DEIMANTINIO AMŽIAUS sukaktį kun. Ignas Mikalauskas, OFM, švęs balandžio 20, sekmadienį. Prasidės pamaldomis 4 v. p.p. Šiluvos Marijos šventovėje. Padėkos Mišias atnašaus vyskupas Paulius Baltakis, dalyvaujant provincijolui kun. Placidui Bariui ir daugeliui kitų kunigų svečių. Meninė dalis — 6 v.v. Marconi salėje (120 Clarke Rd.). Vaišės — 7 v.v.

Koresp.

RELIGINEI LIETUVOS ŠALPAI surinkta $1050.00. Stambesnes sumas aukojo: $250 — A. I. Dragūnevičiai, R. N. Mitalai; $100 — M. Genčiuvienė, P. Kisielienė; $50 — P. M. Jokšai, V. P Kuzmai. Rodney ir West Lorne lietuviai suaukojo $300.00. **i.m.**

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata — $20, JAV-se — $20 amerikietiškų. Naujam skaitytojui — $15.00.

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

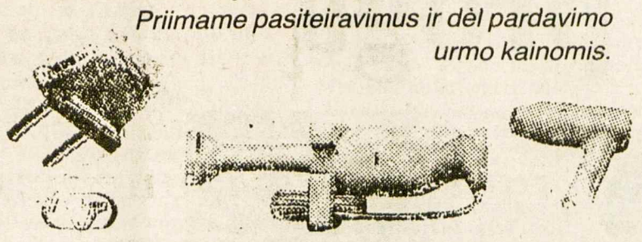

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

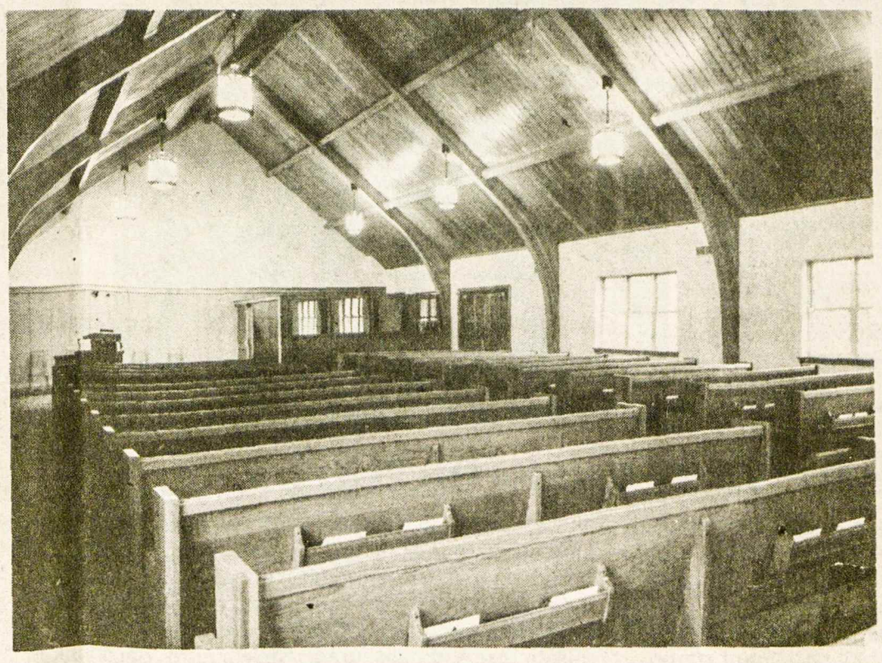

The Marlatt
The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East (East of Sanford)
laidotuvių namai ir koplyčia
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Apgintas Vilniaus klausimas?

Atsiliepiant į straipsnį "TŽ" 1986 m. 8 nr. "Vilniaus sritis tebėra rakštis"

JUOZAS VITĖNAS

Jaltos susitarimų klausimais mūsų spaudoje buvo jau gana daug rašyta, o pernai LB VR taryba paskelbė savo pareiškimą, kuriame pažymėjo, kad "JAV LB darbas, kuriuo buvo siekiama apginti Lietuvos teises ir politinius interesus, kiek jie rišasi su Jaltos nutarimais, yra baigtas". ("Pasaulio lietuvis" 1985 m. 6 nr., 6 psl.).

Tačiau Algimantas Gureckas vėl parašė straipsnį, ("TŽ" 1986 m. 8 nr.), kuriame reiškiamos tos pačios mintys ir vėl paliečiamas VLIKas. Ryšium su tuo verta pažiūrėti, ką LB iš tikro pasiekė.

Susirūpinimo priežastis

Svarbiausia priežastis, kodėl LB pasipriešino lenkų pasiūlytai rezoliucijai dėl Jaltos susitarimų panaikinimo, buvo ta, kad "Jaltos susitarimų panaikinimas reikštų Vilniaus ir didelių Vakarinės Ukrainos ir Vakarinės Gudijos plotų pripažinimą Lenkijai", kaip sakoma VI PLB seimo 1983 m. pareiškime ("PL" 1985 m. 11 nr., 4 psl.).

Ar iš tikro tai būtų reiškę, reikia prisiminti Jaltos susitarimą, kuriame sakoma: "Trijų vyriausybių vadovai laiko, kad rytinė Lenkijos siena turėtų eiti Curzono linija su nukrypimais nuo jos kai kuriose srityse . . ." Iš šio sakinio aišku, kad tas pareiškimas buvo tiktai nurodymas dėl Lenkijos rytinių sienų nustatymo. Remdamasi šiuo nurodymu, Lenkija ir Sovietų Sąjunga 1945 m. rugpjūčio 16 d. pasirašė sutartį, kuria Curzono linija su mažais pakeitimais ir buvo priimta bendra siena tarp abiejų valstybių. Tokiu būdu trijų valstybių vadovų Jaltoje nurodymas dėl Lenkijos rytinės sienos buvo įvykdytas ir neteko reikšmės, nes pagal tarptautinę teisę sutartis, laisvai sudaryta tarp suverenių valstybių niekam neprieštaraujant, galioja ir yra tarptautinėje plotmėje pripažįstama. Todėl bet koks Jungtinių Valstybių atsimetimas nuo Jaltos susitarimų nebegali turėti reikšmės sienai tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos.

Tai pripažįsta ir patsai A. Gureckas. Jis taip aiškina: "Taip pat Amerikos vienašališkas panaikinimas neturėtų reikšmės tiems Jaltos nutarimams, kurie vėliau jos buvo patvirtinti kitomis sutartimis arba kurių politiškai ar fiziškai nebegalima atversti . . ." ("PL" 1984 m. 8-9 nr., 6 psl.).

Tačiau netrukus po to jis teigia, kad Jaltos nutarimas dėl Curzono linijos "pilnai tebegalioja". Tokią išvadą jis greičiausia priėjo dėl to, kad pamiršo 1945 m. sutartį dėl sienos tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos arba ją ignoravo. Tai aiškiai klaidinga išvada, ir todėl ja paremtas susirūpinimas, kad Vilnius būtų vėl pripažintas Lenkijai, jeigu Jaltos susitarimai būtų panaikinti, neturėjo jokio teisinio pagrindo.

Rezoliucijos kongrese

Lenkai siekė Jaltos susitarimus panaikinti ne tik dėl sienų, bet platesniais sumetimais. Anot lenkų egzilinės vyriausybės 1982 m. memorandumo, Jaltos susitarimų panaikinimas "suteiktų didžiulę moralinę bei teisinę pagalbą kurti naujai politikai, siekiančiai veiksmingo pakeitimo Europoje ir pasaulyje".

Tačiau lenkai, kaip matyti, nesitikėjo, kad Jungtinės Valstybės pasisakytų už Jaltos susitarimų panaikinimą, nes iniciatyvos pravesti rezoliuciją Amerikos kongrese ėmėsi ne kokia pagrindinė lenkų organizacija, bet, anot A. G., "nauja, aktyvi" grupė "Pomost".

Nors šiai grupei pavyko surasti du kongreso narius, kurie sutiko pateikti tokios rezoliucijos projektą, bet senato ir atstovų rūmų užsienio reikalų komisijos neparodė joms palankumo. Kaip A. G. nurodo, "atstovų rūmų užsienio komisijos pirm. Dante B. Fascell pasisakė prieš tų susitarimų panaikinimą, o tuometinis senato užsienio komisijos pirm. Charles H. Percy pasiūlė lenkams šiuo klausimu pirma išsiaiškinti su JAV LB". Ir taip tarp LB ir "Pomost" prasidėjo pasitarimai, kurie truko, kol prez. Reaganas 1984 m. rugpjūčio 17 d., minint Varšuvos sukilimo sukaktį, pareiškė: "Dėl ko Jalta šiandien tebėra svarbi? Ne todėl, kad mes čia Vakaruose norėtume atnaujinti senus ginčus dėl sienų. Tikrai ne dėl to. Jalta tebėra svarbi, nes Europos laisvė yra nebaigtas reikalas. Kurie teigia, kad tai yra sienų ar teritorijos klausimas, tikisi, kad tikrieji klausimai, demokratija ir nepriklausomybė, kaip nors praeis. Bet taip nebus".

Ką tai reiškia? Ogi, liaukitės ginčijęsi dėl sienų, o rūpinkitės demokratijos užtikrinimu ir nepriklausomybės savo kraštams atgavimu. Tuo prez. Reaganas parodė, kad visi ginčai dėl sienų yra tušti, kol nepriklausomybė neatgauta ir kad Jungtinės Valstybės nemano atsisakyti nuo Jaltos susitarimų.

Po šio prezidento Reagano pareiškimo rezoliucijų klausimas kongrese buvo baigtas. Tokio likimo jos taip pat būtų susilaukusios, jeigu būtų buvusios pradėtos svarstyti kongreso komisijose, nes, kaip yra žinoma, komisijos nepriima rezoliucijų, kurios liečia užsienio politiką, neatsiklaususios valstybės departamento. Prez. Reagano pareiškimas rodė, kokį atsakymą dėl rezoliucijų priėmimo būtų davęs ir valstybės departamentas.

Apgailėtini priekaištai

A. G., norėdamas parodyti, kokį darbą atliko LB, ginčydamasi su "Pomost" grupe, priekaištauja VLIKo valdybai. Jis rašo: "VLIKo valdyba dėl Jaltos pasisakė 1984 m. gegužės mėn. pareiškimu, kuriame aštriai kritikavo Bendruomenės nusistatymo politines bei teisines prielaidas, nors visos tos kritikos pagrindas buvo sovietinė Jaltos susitarimų interpretacija" ("TŽ" 1986 m. 8 nr.).

Kas skaitė VLIKo valdybos pareiškimą (Elta, 5 nr. 1984 m. gegužė), žino, kad VLIKo valdyba nei aštriai, nei švelniai nekritikavo LB ir jos vardo neminėjo, bet tiktai pareiškė savo nuomonę. Jei ši nuomonė nesutapo su LB "politinėmis ir teisinėmis prielaidomis", tai pagal A. G. jau yra sovietinė Jaltos susitarimų interpretacija. Iš tikro, tai A. G. pastanga sumenkinti VLIKo valdybą ir atgrasyti kitus pareikšti skirtingą nuomonę.

A. G. iškreiptai aiškina ir VLIKo pirm. dr. K. Bobelio telegramą prez. Reaganui ryšium su jo pareiškimu lenkams, tarsi dr. Bobelis būtų kada nors pritaręs Europos padalinimui. Iš tikro dr. Bobelis teisingai pritarė prez.

(Nukelta į 6-tą psl.)

Vakarų Vokietijos lietuviai iškilmingai paminėjo Vasario 16-ją Hiutenfelde. Kairėje — pagrindinę kalbą pasakęs parlamento narys Johannes Gersters (kairėje) ir Lietuvių Bendruomenės atstovas V. Bartusevičius. Šią nuotrauką įdėjo "Lampertheimer Zeitung" 1986.II.17

Apgintas Vilniaus klausimas?

(Atkelta iš 5-to psl.

Reagano pasisakymui prieš Europos padalinimą ir priminė, kad Sovietų Sąjunga tebėra pavergusi Rytų Europą ir ypač Baltijos valstybes. Po prez. Reagano pareiškimo ne "VLIKo valdybos pastangos 'pamokyti Bendruomenę' subliuško", bet LB ginčas su lenkų grupe.

Valstybės departamento nuomonė

A. G. prikiša man "negirdėtus išvedžiojimus, pagal kuriuos Bendruomenė Vilniaus klausimu klystanti, nes Vilnius Lietuvai iš viso teisėtai nepriklausąs".

Iš tiesų, tai yra ne tiek mano, kiek Amerikos valstybės departamento nuomonė, kurią patsai A. G. išdėstė savo straipsnyje ("PL" 1984 m. 8-9 nr.). Ten jisai rašė:

"Kai 1923 m. ambasadorių konferencija pripažino Vilnių Lenkijai ir patvirtino Rygos taikos sutarties sieną tarp Lenkijos ir Sovietų Sąjungos, Amerika pripažino tą sprendimą, nors ji pati ambasadorių konferencijoj nedalyvavo. Nuo tada Amerika Vilnių laikė Lenkijos miestu ir tokio nusistatymo nuosekliai ir tvirtai laikėsi iki Jaltos. Štai kaip Valstybės departamentas sako apie Vilniaus atgavimą: 'Tačiau 1939 spalio 10 Sovietų Sąjunga sutartimi menamai perdavė Lietuvai Vilniaus miestą ir Vilniaus kraštą. Ši teritorija tuo laiku buvo de facto Sovietų Sąjungos kontrolėje vien tik dėl teritorinių pakeitimų pagal 1939 rugsėjo 28 vokiečių-sovietų sutartį. Jungtinių Valstijų vyriausybės nuomone, Sovietų Sąjungos šios teritorijos perdavimas Lietuvai buvo neteisėtas ab initio, kadangi Sovietų Sąjunga tokiam perdavimui neturėjo teisės'. Jaltos konferencijos sprendimu, Amerika pripažino Curzono liniją, kuri Vilnių paliko anapus Lenkijos ribų. Tačiau Jaltos nutarimas nenurodė, kam turi tekti nuo Lenkijos atskirtos žemės, tad net dabar Valstybės departamentas sako, kad ... 'Jungtinių Valstijų nuomone, Vilniaus ir jo srities tiksli teritorinė priklausomybė dar nėra galutinai nustatyta".

Tokia yra valstybės departamento nuomonė dėl Vilniaus pagal A. G. aiškinimą. Jei jis su ja nesutinka ir jaučiasi didesnis teisės specialistas negu valstybės departamento teisininkai, tesilaiko savo nuomonės, bet tegu nekaltina kitų "negirdėtais išvedžiojimais".

Pranešimas iš Australijos

Baltiečių rezoliucija parlamente

KAZYS KEMEŽYS

1985 m. vasario 28 d. Australijos senatas, kurį kontroliuoja ne darbiečių partijos valdžia, bet Australijos demokratų partijos mažuma, priėmė rezoliuciją, kuri paveda Australijos valdžiai iškelti Baltijos kraštų (Estijos, Latvijos ir Lietuvos), esančių Sovietų Sąjungos priespaudoje ir priklausomybėje, reikalus Jungtinėse Tautose.

Nors tai buvo didelis pasisekimas ir pasekmė Australijos baltiečių tarybos politinės veiklos. Senato nutarimai Australijos valdžiai nėra privalomi ir dėl to Baltiečių taryba nutarė tęsti šį reikalą Australijos valdžioje, t. y. prašyti, kad tą pačią rezoliuciją priimtų atstovų rūmai.

Už poros mėnesių (1985 m. gegužės mėnesio pabaigoje) ministerio pirmininko įstaiga pranešė, kad dr. Dick Klugman, atstovas iš Sydnėjaus, sutiko pateikti panašią baltiečių rezoliuciją atstovų rūmams.

1985 m. liepos mėnesį Baltiečių taryba ministerio pirmininko įstaigai atsakė, išreikšdama dėkingumą ir pasitenkinimą ir kartu teigė, jog senato rezoliucija jiems esanti tinkamesnė, įpareigojanti vyriausybę iškelti baltiečių klausimą Jungtinėse Tautose, o dr. Klugmano rezoliucija tiktai išreiškia pasitenkinimą, kad valdžia šį reikalą Jungtinėse Tautose jau iškėlė.

Pagaliau po šešių mėnesių, 1986 m. vasario 20 d., dr. Dick Klugman savo pasiūlymą pateikė atstovų rūmams. Po jo kalbos atsistojo opozicijos (liberalų partijos) narys Philip Ruddock ir pasiūlė pakeitimą (amendment), kuris sulygintų atstovų rūmų rezoliuciją su senato priimta rezoliucija. Pakeitimas buvo pateiktas balsavimui ir atmestas 69-49 vyriausybės ir opozicijos partijos narių.

Dr. Klugmano pasiūlymas pasiliko atstovų rūmų reikalų eilėje sustingusioj formoj, kol jį vėl kas atgaivins. Jis bus visai numarintas, kai šis parlamentas baigs savo kadenciją.

Visa procedūra Baltiečių tarybai buvo žinoma jau kelias savaites prieš balsavimą, ir rezultatas nebuvo staigmena. Dabar ji planuoja kompromisą: kad vyriausybė pateiktų stipresnę rezoliuciją negu dr. Klugmano, bet silpnesnę negu senato. Manoma, kad didžiausia klūtis yra užsienio reikalų ministerijos biurokratai, kurie save laiko viską geriausiai išmanančiais ir yra nepatenkinti, kad politikai, ypač Australijos baltiečiai, jiems įsakinėtų.

Darbiečių partijos atstovas dr. Klugmanas savo kalboje pateikė Australijos valdžios ir asmeninį savo nusistatymą. Pasak jo, Sovietų Sąjunga yra diktatūra, valdoma kaip carų Rusija; vienintelis tarp jų skirtumas tai pakeitimas žargono, kuris nori pateisinti abiejų imperializmą.

Mr. Ruddock trumpai išdėstė Baltijos valstybių istoriją, sovietų-baltiečių amžinos taikos sutartis, nacių ir komunistų bendradarbiavimą prieš baltiečius 1939 m. ir pagaliau karinę sovietų agresiją prieš Baltijos kraštus 1940 m.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Jeruzalės miestas, kuriame yra pastatyta Šv. Karsto bazilika (su kupolais), žyminti Kristaus palaidojimo ir prisikėlimo vietą. Ją kasmet aplanko daugybė maldininkų iš viso pasaulio Nuotr. Quad

Jeigu visas milijonas šauktų...

Vasario 16 ir Lietuvos globėjo šv. Kazimiero šventė Venezuelos sostinėje

JULIUS VAISIŪNAS

Jau treti metai Venezuelos lietuviai jungia Vasario 16 ir šv. Kazimiero šventes. Skirtumas tik tas, kad šiais metais tą dvigubą minėjimą organizavo ne Venezuelos Lietuvių Bendruomenės Karako apylinkė, o Lietuvių katalikų misijos taryba. Apylinkė per penkerius metus nesušaukė nė vieno oficialaus narių susirinkimo ar posėdžių darbo planams aptarti, nežiūrint pakartotinų krašto valdybos paraginimų pradėti veikti ar bent pravesti rinkimus, kad į darbą stotų labiau pasišventę tautiečiai. Pirmininkas aiškinosi, kad tas darbas buvo atliekamas dr. Dambravos vadovaujamos krašto valdybos. Tai, žinoma, plovimasis rankų, nes apylinkės veiklai durys buvo plačiausiai atidarytos. Išrinkus naują krašto valdybą ir jai nesiėmus iniciatyvos atlikti apylinkei tiesiogiai priklausančias pareigas, ji nieko nedarė — dėl to turėjo Lietuvių katalikų misijos taryba gelbėti padėtį.

Be lietuvio kunigo

Minėjimas buvo surengtas ir jis gerai pavyko seselių saleziečių kolegijos patalpose. Dalyvavo apie 50 tautiečių. Data buvo pasirinkta pirmąjį kovo sekmadienį (kovo 2 d.), kai reguliariai vyksta mėnesinės Venezuelos lietuvių pamaldos. Mirus kun. Antanui Perkumui, SDB, Mišias atnašavo italų kilmės salezietis ir lietuvių draugas Jose Modena. Pamokslo vietoje Liet. kat. misijos tarybos vicepirm. inž Antanas Šulcas perskaitė apybraižą apie Lietuvos globėją šv. Kazimierą.

Po pamaldų Liet. kat. tarybos pirm. Vincas Baronas ispaniškai pareiškė užuojautą neseniai mirusios G. Statkienės dukterims Jūratei Rosales ir Danutei Rosales bei jų šeimoms. Priminta, kad velionės karstas buvo užbertas žeme iš Lietuvos.

Neatšaukiamas aktas

Persikėlus į seselių saleziečių kolegijos salę, V. Baronas pradėjo iškilmingąjį Vasario 16 minėjimą, kurio centre buvo VLB garbės pirmininko dr. V. Dambravos paskaita.

Kalbėtojas pabrėžė, kad lietuvių tauta laikosi Vasario 16 akto, jo niekas neatšaukė. Tai teisės ir politikos dokumentas, liudijantis apie nekeičiamą tautos valią būti laisva ir nepriklausoma. Laisvės kovos vertę yra patvirtinę tūkstančiai lietuvių, paaukodami savo gyvybę dėl laisvės idealo kovos lauke ar Sibiro plotuose. Atsisakymas nuo tolimesnės kovos būtų tautos kankinių išdavimas ir savęs pasmerkimas. Taigi "Vasario 16-ji įpareigoja kiekvieną lietuvį atiduoti duoklę tautai, aktyviai įsijungiant į laisvinimo darbą".

Nugalėti savanaudiškumą

Kalbėdamas apie tautinį-moralinį lietuvių išeivių gyvenimą, dr. Dambrava palygino Kudirkos laikų lietuvius, gyvenusius prieš šimtą metų, su dabartine išeivija, nerasdamas jokio esminio skirtumo: kaip tada, taip ir dabar lietuviai stokoja idealizmo, tėvynės meilės ir daugiausia žiūri savo naudos. Cituodamas V. Kudirkos "Varpą", jis sakė, jog ir dabar "išskyrus labai labai mažą skaičių mūsų inteligentų, tikrai besirūpinančių savo tėvynės reikalais, kurie nesigaili nei darbo, nei paskutinio skatiko jos labui, — visi kiti lyg ledais apkrovę savo krūtines, idant karstais, atminus Lietuvą, nesujudėtų sąžinė. Jeigu retkarčiais kas iš jų atsimena ją ir primeta skatiką jos "labui", tai tik su tokia sąlyga, kad jam už tai, lyg turguje, būtų atlyginta".

Dr. Dambrava ragino bent 5% savo metinės algos skirti lietuviškai rezistencijai remti. Turtingiesiems jis priminė multimilijonieriaus Carnegie žodžius: "Mirti turtingam yra gėda; palikti pinigus vaikams — nusikaltimas".

Jis ragino nesigailint aukoti projektams, kurie konkrečiai tarnauja Lietuvos ir lietuvių interesui. Labiausiai betgi kalbėtojas iš kiekvieno lietuvio pageidavo rezistencinio darbo. Jis klausė: "Ką dėl Lietuvos išlaisvinimo daro tie, kurie, peržengdami Lietuvos sieną, įsipareigojo kovoti dėl Lietuvos laisvės?

Ryžtis veiklai

Nesijausti tremtiniu, kariu ar partizanu tėvynės nelaimės akivaizdoje reikštų būti savižudiškai iškritusiam iš savo istorijos. Todėl kalbėtojas ir prašė, kad Vasario 16-ji būtų didžioji ryžto šventė, skatinanti bent kelis kartus į metus atlikti tautai ir mūsų valstybei konkrečiai tarnaujantį darbą. Juk esą nesunku, parašyti tėvynėje vargstančiam giminei ar pažįstamam laišką (o mes taip mažai jiems rašome), pasiųsti siuntinėlį, o nuvykus į Lietuvą sustiprinti ten brolių ir seserų dvasią. O kaip lengva, vykdant svarbų projektą, nors telefonu talkinti, perduodant kitiems informaciją ar instrukcijas; nesunku demonstracijoj nešti trispalvę ar plakatą (nejaugi mes virtome bailiais laisvame krašte?). Juk nesunku, atėjus reikalui, dalinti informacinius lapelius, brošiūrėles, klijuoti plakatus. Kiti irgi planuos, kaip surasti naujų sąjungininkų Lietuvos bylai, pasieks svarbias tautines ir tarptautines organizacijas, diplomatines misijas, valstybių vyriausybes.

Svarbiausias mūsų uždavinys, pasak Lietuvos diplomatijos šefo dr. Stasio Bačkio, informuoti Vakarų valstybes, spaudą, visuomenes, parlamentų narius, vyriausybes apie žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje ir lietuvių tautos aspiracijas.

Dar kiti pirks, platins ir padovanos svetimtaučiams suprantama kalba išleistas knygas apie Lietuvos problematiką. Kai reikės, visi siųsime padėkos laiškus ar protesto telegramas. Kas galime, veršimės į radiją, televiziją, o svarbiausia — į spaudą. Ir Lietuvoje, pasak kalbėtojo, tautos kovotojai karinius ginklus pakeitė į politinius, rezistencinius. Jų ginklais tapo pogrindžio spauda, neduodanti ramybės okupacinei valdžiai. Spauda tapo ir mūsų svarbiausiu ginklu.

Milijono šauksmas

Darbų daugybė, pjūtis didelė, o darbininkų maža. Pagalvokime, kokia milžiniška jėga susidarytų, jei visas milijonas lietuvių, kaip štrausas, ištrauktų galvą iš smėlio, pradėtų bėgti ir rėkti. Vienas lenkų rašytojas pasakė: vieną dalyką aš tikrai galiu atlikti savo tautai, būtent šaukti. Ir kai šauks visas milijonas, išgirs visas pasaulis.

Kaip tautinio atgimimo laikotarpyje prieš šimtą metų, taip ir mūsų pokario išeivijoje vyksta tautinės filtracijos procesas. Mums reikia išfiltruoti nuosėdas, kad Lietuvai tarnaująs elementas būtų savo kokybe stiprus ir tyras, pasiryžęs padėti laimėti lemiamą kovą. Prof. Mykolas Biržiška teisingai sakė, kad herojai liko Lietuvoje, mes esame jų garbingi ir pasišventę talkininkai.

Stiprinti politinę veiklą

Dr. Dambrava ragino stiprinti politinę informaciją, vengti biuletenių, kuriais svetimų kraštų spauda mažai tesidomi ir jais beveik nesinaudoja; kėlė reikalą sudaryti politinės akcijos komitetą, organizuoti Pasaulio lietuvių santalką, paruošti rezistencinį vadovėlį mūsų veiklai. Priminęs didįjį lietuvių tautos rezistentą prof. Juozą Brazaitį, jis sutiko su jo išvada, kad dabartiniu metu realiai gali nuveikti nebe tiek veiksniai ar net kolektyvai, kiek paskiri pajėgūs asmenys. Taip yra diplomatinėje, politinėje, propagadinėje ir kultūrinėje srityje. Bendro pobūdžio kolektyvai, prof. Brazaičio nuomone, prigyvenę nuosmuką, nes juose įsivyravo atstovavimo ir posėdžiavimo mintis, o ne konkretus darbas. Išeivijoje pastebime tendenciją švaistytis savo "aš", kai reikalas eina apie garbę, ir sakyti "mes", kai reikalas eina apie darbą. Vasario 16-tos dvasioje kiekvienas turi pasijusti atsakingas už visus išeivijos ir tremties reikalus ir už pačios tautos likimą. Nuo šiol galvokime, jauni ir suaugę, ką aš galiu realiai padaryti Lietuvai.

Minėjime tarė sveikinimo žodį VLB krašto valdybos pirm. Henrikas Gavorskas, perskaitęs vyskupo P. Baltakio padėkos atviruką. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu ir vaišėmis.

Venezuelos spaudoje

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga dr. Dambravos iniciatyva "La Religion" dienraštis atspausdino ilgą Algirdo Gustaičio apybraižą apie Lietuvą ir Danutės Rosales ispaniškai išverstą Lietuvos himną, papuoštą Vyčiu, Gedimino pilim ir katedra. Šia proga sukaktuvinį straipsnį parašė ir lietuvių neužmirštąs lenkų bendruomenės veikėjas Feliks Zubr.

Didžiausias Venezuelos dienraštis "El Universal", dr. Dambravai tebesilankant JAV, išspausdino straipsnį, pavadintą "El Grito de Lituania" (Lietuvos šauksmas). Jame rašoma apie Algimanto Gečio iniciatyva finansuotą ir PLB vardu išleistą stambų leidinį apie didžiojoje Venezuelos spaudoje paskelbtus straipsnius Lietuvos klausimais. Carlos Rafael Herrera straipsnyje labai nuoširdžiai sveikino daugumos straipsnių autorių Dambravą-Tautginą. "Šis vertas pagyrimo darbas tarnauja pavyzdžiu, ką gali laisvas, objektyvus ir kilnaus idealizmo asmuo".

Baigiant

Šiame jungtiniame Vasario 16 — šv. Kazimiero minėjime pirmą kartą organizuotai nedalyvavo jaunimas su tautiniais drabužiais ir vėliavomis, kaip buvo įprasta. Jaunimas turėtų išsijudinti, nes pastaruoju metu tautinių šokių pratybos atnaujinamos.

VLB krašto valdybos pirm. H. Gavorskas baigė sudaryti centro valdybą, kaip buvo pavesta visuotinio narių suvažiavimo 1985 m. rugsėjo 8 d. Maracay mieste (tuo metu nepavyko pilnos valdybos išrinkti). Be pirmininko Gavorsko ir vicepirmininko Vytauto Korsako, dabar į krašto valdybą dar įeina ižd. dr. Jadvyga Klovaitė, sekr. Ona Zavadzkienė, narys inž. Antanas Baronas.

Duokite studentui tą pirmą didžiąją progą

Duokite jam vasaros darbą

Kiekvieną vasarą studentai atneša tiek daug talento, žinijos ir išradingumo, kad kiekvienas darbdavys gali tuo pasinaudoti. Kaip darbadvys, jūs turėsite naudos iš studentų energijos bei entuziazmo, kurį parodo jie savo vasaros darbuose. Antra vertus, studentai įgaus patirties, taip reikalingos įeinant darbo pasaulin.

Aišku, studentai yra pasiruošę atlikti bet kokį darbą, tačiau būtų idealu, jeigu jie gautų darbą, susijusį su jų studijomis. Tai palengvintų perėjimą iš mokyklos į darbą ir padėtų nugalėti prietarą "nėra patirties, nėra darbo", su kuriuo jie gali susidurti jieškodami pilnalaikio darbo. Samdymas studento reiškia gerą versliškumą. Kiekvienam darbui, kurį galite pasiūlyti, yra studentas, norinti jį labai mielai atlikti.

Employment and Immigration Canada
Emploi et Immigration Canada
Canada Challenge'86

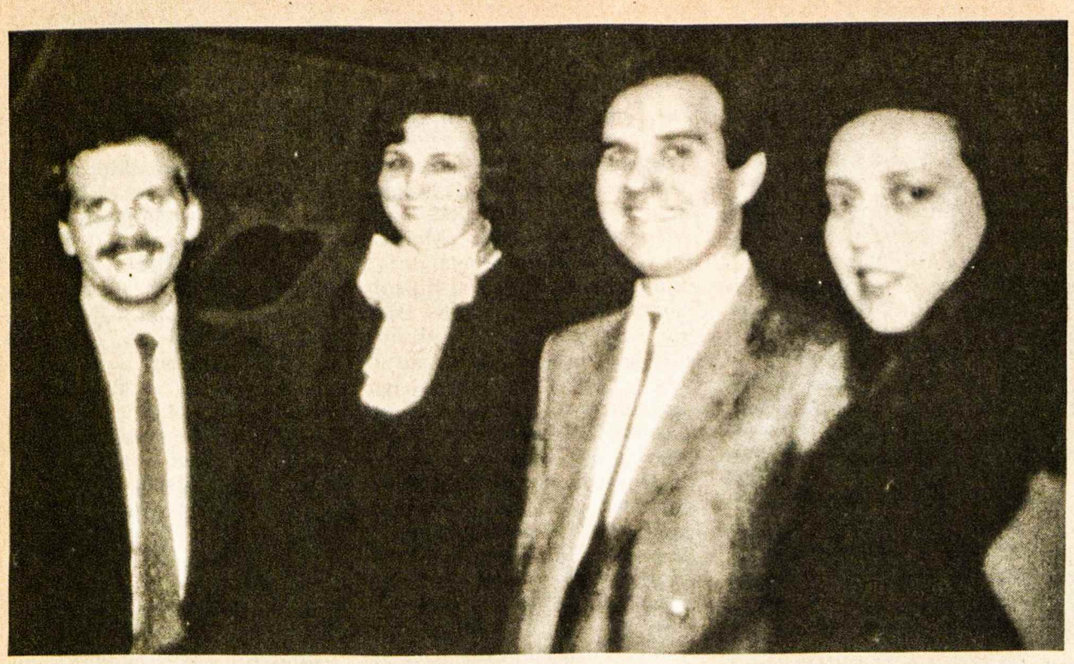

Tikinčiosios Lietuvos dieną – kovo 2 Hamiltone atlikę religinio koncerto programą. Iš kairės: muz. J. GOVĖDAS, muz. D. VISKONTIENĖ, dalyvavusi su "Volungės" choru, sol. J. VAŠKEVIČIUS, sol. A. PAKALNIŠKYTĖ. Koncertą surengė ateitininkai

Nuotr. V. Stanevičienės

Dailininkas ir diplomatas

Bronius Vaškaitis

Velionies Adalberto Staneikos 100 metų gimimo sukaktis

Kalbėdami apie įvairius įvykius, dažnai minime kartas. Adalbertas Staneika priklauso tai negausiai lietuvių patriotų, studijavusių užsienyje, kartai, kuri pergyveno I D. karo audras, skaudžią rusų priespaudą, ugdė meilę dar iš mirties neprisikėlusiai Lietuvai. Ta meile ji gaivino carų užguitą mūsų liaudį. Staneikos karta buvo pirmoji, kuri, carų imperijai sugriuvus, ryžosi statyti didingą nepriklausomos Lietuvos rūmą.

Tėvas — sukilimo dalyvis

Kalbant apie Adalbertą, įdomu prisiminti jo tėvą Antaną Staneiką, kilusį iš Suvalkijos, 1863 m. sukilimo dalyvį, kelis kartus sužeistą, didelį anos epochos kovotoją už tautų išsilaisvinimą.

Nepavykus sukilimui, Antanas su žmona Karolina (Prialgauskaite), kilusia iš Žemaitijos, norėdamas išvengti žiaurių rusų bausmių, pabėgo į Austrijos valdomą Galiciją. Vėliau persikėlė Italijon ir įsijungė į Garibaldžio kovotojų eiles.

Po kiek laiko atvyko į Lenkiją. Čia jiems 1885 m. balandžio 23 d. gimė sūnus Adalbertas. Tėvas, būdamas šviesus žmogus (be lietuvių, mokėjo prancūzų, italų, lenkų kalbas), geidė, kad Adalbertas būtų bent kiek pamokytas. Tėvų pastangų dėka Adalbertas, baigęs Krokuvoje vidurinį mokslą, 1904 m. galėjo įstoti į ten pat esančią meno akademiją. Ten sutiko vėliau plačiai išgarsėjusius lietuvius dailininkus — Adomą Varną ir Petrą Rimšą. Greitai su jais užsimezgė nuoširdi draugystė.

Keliauja po Lietuvą

Pasibaigus pirmiesiems mokslo metams, visi trys vasaros metu pėsti keliaudavo po Lietuvą, darydavo religinių ir kitų jiems įdomių objektų škicus, grožėdavosi puikiais gamtovaizdžiais, megzdavo ryšius su kaimo gyventojais. Ypač juos domino senos kapinaitės, pakelėse pasvirę kryžiai, rimtyje ir liūdesyje paskendę rūpintojėliai. Staneikai tai buvo labai gera proga iš arti pažinti gimtąjį tėvų kraštą, jo žmones.

Grįžę Krokuvon, meniškai apipavidalindavo padarytus škicus, jau anksčiau įvairius mokslus Lenkijoj studijavusių lietuvių studentų įsteigtos "Rūtos" draugijos susirinkimuose analizuodavo vis sunkėjantį rusų režimą, gvildendavo įvairius su Lietuva ir lietuviais susijusius klausimus.

Vėliau Staneikai teko vasaroti pas ano meto tautiškai susipratusius lietuvius — V. Putvinskį, kan. V. Jerulaitį — Telšių kleboną, dr. Joną Petkevičių. Turėjo progos užmegzti ryšius su rašytojom Gabriele Petkevičaite-Bite, Žemaite, dr. J. Šauliu ir kitais. Kartu tapė sutiktų žmonių portretus, peizažus, kuriuos drauge su kitais savo kūriniais 1907-1908 m. buvo išstatęs pirmose lietuvių dailininkų parodose Vilniuje.

Užsieniuose

1919 m. Staneika, baigęs Krokuvoje meno akademiją, atsidūrė savotiškoje kryžkelėje: labai troško praplėsti įgytas žinias didžiuosiuose Europos kultūros centruose, bet neturėjo lėšų. Didelio mokslo troškulio stumiamas, be finansinės paramos 1909 m. atvyko į Miuncheną ir įstojo į meno akademiją. Pusalkanis gyvenimas, gilus pasinėrimas studijose išsėmė fizines jėgas, ir jis atsidūrė kritiškoje būklėje.

Po metų, vargais negalais įveikęs skurdą, draugams patariant, išvyko į Paryžių, kur tuo metu gana stipriai reiškėsi moderniojo meno srovė. Betgi Staneikai ji didesnės įtakos nepadarė. Ten praleido dvejus metus. 1912-1918 m. studijas gilino Romoje, didžiajame meno centre. Ir čia Staneiką atsekė vargas. Buvo momentas, kai nebegalėjo užsimokėti už butą ir turėjo miegoti už Romos susirastose katakombose. Vėliau nusišypsojo laimė — vieno italo dėka mokytojo vietą gavo gimnazijoje. Tada pasibaigė tvirto charakterio jaunuolio, pasiekusio mokslo aukštumas, vargai. Laimingai baigęs studijas, menininkų centre įrengė erdvią studiją ir visą laiką skyrė kūrybai. Užmezgė pažintis su žymiais dailininkais, visuomenininkais, mokslininkais, kultūrininkais, spaudos žmonėmis. Pamažu susiformavo jo tapybos kryptis — tapo akademinio realizmo atstovu. Staneika buvo galbūt vienintelis iš senosios kartos dailininkų, kuriam buvo lemta taip plačiai pasinerti į meno gelmes.

A. Staneika buvo žmogus, kurį domino ne tik dailė, bet ir kitos mokslo šakos: pasaulinė literatūra, sociologija, politiniai mokslai, filosofija ir t.t. Vieni jų rišosi su dailės studijomis, o kituose laisvai gilinosi atspėjamu laiku. Mokėjo aštuonias svetimas kalbas — italų, prancūzų, anglų, vokiečių, ispanų, lotynų, lenkų, rusų. Tokiu būdu pasidarė plataus masto eruditu. Įgytos žinios vėliau buvo labai naudingos esant diplomatinėje tarnyboje.

Diplomatinėje tarnyboje

1921 m. pradžioje A. Staneika buvo pakviestas dirbti Lietuvos pasiuntinybėje Romoje. Pradžioje buvo spaudos attache, o vėliau dirbo kaip pasiuntinybės sekretorius. 1930 m. persikėlė į Kauną ir darbavosi užsienio reikalų ministerijoj. Ėjo sekretoriaus, referento, o galiausiai patarėjo pareigas. Turėjo meno studiją, kurioje vakarais ir savaitgaliais besidarbuodamas rasdavo malonų poilsį. Tokiose sąlygose Staneiką užklupo pirmoji bolševikų okupacija.

Dera paminėti, kad diplomatinė A. Staneikos veikla nesiribojo sekretoriniu darbu. Jis buvo Lietuvos atstovu tarptautiniame darbo biure Ženevoje prie Tautų sąjungos, Lietuvos tarptautinio intelektualinio bendradarbiavimo komisijos generalinis sekretorius prie tarptautinio bendradarbiavimo įstaigos Paryžiuje. Prasidėjus vokiečių-lenkų karui, buvo Lietuvos Raudonojo kryžiaus vyriausias įgaliotinis karo pabėgėlių reikalams. 1941-44 m. dėstė Kauno meno institute. Dalyvavo to meto lietuvių dailininkų parodose Kaune ir Vilniuje. Buvo paskutinis Lietuvos dailininkų sąjungos pirmininkas.

Mūsų diplomatai Stasys Lozoraitis, dr. Stasys Bačkis, Vaclovas Sidzikauskas, Pranas Dailidė, istorikas dr. Jonas Puzinas nuostabiai gražiai įvertino Adalberto Staneikos darbus diplomatinėje tarnyboje. Visi pabrėžia taurų dailininko patriotiškumą, kruopštų pareigų atlikimą, malonų būdą, aukštą dvasinę kultūrą.

Išeivijoje

1944 m. Staneika pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Ravenburge. 1946 m. dalyvavo baltiečių dailės darbų parodoje Baden-Badene. Į JAV-bes atvyko 1949 m. Trumpą laiką pagyvenęs Niujorke, persikėlė į Vincotę, netoli nuo Filadelfijos ir atsidėjo vien tapybai. Turėjo įrenges erdvią, su specialiu apšvietimu meno studiją. Čia nutapė nemažai žymių amerikiečių portretų, kūrė figūrines kompozicijas, tapė peizažus, palaikė ryšius su amerikiečiais dailininkais, kurie palankiai vertino jo kūrybą. Gana dideli Staneikos meno lobiai šiuo metu yra Vincote pas Feliksą Andriūną, su kuriuo dailininko šeima praleido visą pokario laikotarpį. Gaila, kad jie beveik nebuvo eksponuojami parodose. Todėl išeivijos lietuvių žinios apie talentingo dailininko kūrybą yra gana ribotos.

F. Andriūno rūpesčiu jau yra paruošta Adalberto Staneikos, mirusio 1962 m. vasario 17 d., gana išsami monografija. Deja, dėl lėšų stokos jos išleidimas vėluojasi.

Dail. A. STANEIKA su amerikietėm dailininkėm gamtoje Wyncote, Pa.

Partiniai aiškinimai apie literatūrą

Okupuotos Lietuvos rašytojų sąjungos suvažiavimo išvakarėse partinė spauda, kaip pievа pavasarį, sumirgėjo vienaspalvėmis gėlėmis — straipsniais, aiškinančiais lietuvių literatūrą, jos dabartinę kryžkelę ir pagrindinę paskirtį.

Štai Vytautas Rubavičius informuoja mus, kad septintojo dešimtmečio psichologinio romano banga įtvirtino "individo autonomiškumo, savaiminės jo gyvenimo vertės sampratą... — ne tik individas visuomenei, bet ir visuomenė individui". Tai gera žinia, nors autorius nepamini, ar "autonomiški" ir tie individai, kurie nori nepriklausomai galvoti, ar tie, kurie reikalauja teisių savo tautai ir religijai? Ar "savaiminę jų gyvenimo reikšmę" ir toliau simbolizuos Permės lageriai ir ypatingos psichiatrinės ligoninės?

Žengiant toliau į Rubavičiaus miškelį, darosi dar įdomiau. "Anuometinė proza", aiškina jis, buvo "vienpusiška". Ar ne sensacinga? Partinio kritiko aptartis sutampa su išeivių literatų vertinimais, kuriuos dar neseniai Kęstutis Nastopka išpeikė, sakydamas, jog jie, esą, žiūri į krašto literatūrą pro "iliuzijų langelį". Ar ir Rubavičius dabar žiūri pro tokį langelį? Ar Nastopka ir jį subars? Kokia žavinga, kūrybinga tarybinė maišatis!

To neigiamo "vienpusiškumo" pagrindinę priežastį išeiviai kritikai įžiūri bukoje totalistinėje cenzūroje ir Lietuvos bei jos kultūros okupacijoje. Ne, tvirtina Rubavičius: tasai "vienpusiškumas išryškėjo istorjos eigoje ir pats yra istorijos produktas. "Kalti ne cenzoriai, kalėjimų prižiūrėtojai ar okupacinės armijos, o "dialektiškoji motulė istorija". Sistema nekalta; kalta patogi abstrakcija.

Ir kūrėjams, toliau patikslina Rubavičius, negalima prikišti, kad jie "nematė to, nepastebėjo ano". Kodėl ne? Nes, paskelbia jis, "matoma tiek, kiek leidžia sąlygos ir prietaisai". Iš Rubavičiaus aiškinimo išeina, kad lietuvių rašytojai gyvena kažkokioje abstrakčioje erdvėje, kur jiems burną užčiaupia abstrakčios "sąlygos" ir jų žvilgsnį pridengia ar iškreipia paslaptingi prietaisai". Dabar visa tai, esą, pasikeitę ir "rašytojas po gana netrumpos pertraukos atrado save kaip sudėtingą... problemą".

Kas tą svaiginantį "posūkį" lėmė? Lietuvių rašytojų drąsa, ryžtas, talentas, pareigos jausmas, patriotizmas, kaimyninių šalių rašytojų pavyzdys? Visai ne, toliau aiškina Rubavičius! Posūkį nulėmė TSKP XX ir vėlesnių suvažiavimų dvasia bei jų nutarimų pagrindu besiformuojanti nauja kultūrinė situacija! Juo toliau, juo aiškiau. Rašytojai, visa lietuvių tauta, stovi nuleidę savo "prietaisus", tarsi pasakoje užmigdyti pilies gyventojai, nieko nemato ir nepastebi, kol pažangiausiojo Olimpo kosminiai vadovai nusprendžia, kad jiems galima kai ką "pamatyti ir pastebėti". Rašytojai dėkingai subruzda, jų patobulinti "prietaisai" ima veikti. (Ir tuos dešimtmečius Rubavičius vaizduoja pro septynis šydus, aprašo abstrakčiomis frazėmis, nemini nei atsargaus Stalino pasmerkimo XX-jame suvažiavime, nei ribotos destalinizacijos, nei dalinės Stalino reabilitacijos).

Toliau dar gražiau. Rubavičius pareiškia, kad "mūsų visuomenė ėmė atvirai svarstyti ir vertinti įvairius vidaus gyvenimo faktus ir tendencijas, apie kurias anksčiau ne tik nebuvo kalbama — jų visuomeninė sąmonė apskritai nefiksavo". Koksai stebuklas čia atsitiko? Kaip ir kodėl ta suparalyžuota sąmonė-besmegenė staiga atkuto ir pradėjo fiksuoti visus tuos faktus ir tendencijas? Nes, toliau aiškina Rubavičus, įvyko pernykščiai TSKP CK plenumai ir sekretorius Gorbačiovas prabilo apie "demokratinių pradų gilinimą".

Ir vėl tas pats vaizdas: sustingusi tauta, inertiška liaudis, kol iš Kremliaus bokšto pasigirsta muzika, suskamba išminties kupinas balsas, ir gigantiškas partijos pirštas nurodo naują kryptį. Dėkinga liaudis sukrykščia, rašytojai pradeda atviriau rašyti, ir visi ima judėti ta, o ne jokia kita, kryptimi.

Priėjus šį tašką kelionėje per Rubavičiaus straipsnį, ima ir pasidaro nebeaišku. Jei juo tikėti, iki šiol "tarybinėje" Lietuvoje viešpatavo baukšti tyla, individo gyvenimas neturėjo "savaiminės vertės", proza buvo "vienpusiška", "sąlygos" neleido išsireikšti, faktai buvo ignoruojami, tendencijos nebuvo įvertinamos. Tačiau ką gi Rubavičius ir jo pirmtakai rašė Černenkos, Andropovo, Brežnevo, Chruščiovo, Stalino ir Lenino laikais? Ogi, kad Sovietų Sąjungoje klesti kūrybos laisvė, gerbiama asmens vertė, kuriama pažangiausia ir erdviausia pasaulio literatūra! Kuriuo Rubavičiumi, kuriuo litpartorgu dabar tikėti? Visų jų raštuose svarbios problemos, dideli trūkumai atsiranda tiktai vadovybei pasikeitus. Gorbačiovo įpėdiniui valdant, sužinosime, kokios siaubingos problemos egzistavo Michailo Reformuotojo laikais. Ir tada Rubavičius (ar į jį panašūs) mums aiškins, kaip naujasis vadovas narsiai dorojosi su tomis problemomis, tarsi šventas Jurgis su slibinais.

Tokie "atviri" ir "jaudinantys" partiniai aiškinimai puošė spaudos puslapius Lietuvos rašytojų sąjungos suvažiavimo išvakarėse.

Altius

LIETUVIŲ SPAUSTUVĖ

"LITHO-ART" LIMITED

jieško asmens,

norinčio išmokti spaustuvės darbų su galimybe įsijungti dalininku į bendrovę. Skambinti

(416) 533-4363, vakarais **(416) 233-7321.**

Paremkime savo auka

Lituanistikos katedrą

Ilinojaus universitete!

Tai vienintelė tokia lietuviška švietimo institucija visame laisvajame pasaulyje. Daugelis į mūsų kreipimąsi jau atsiliepė ir savo auką jau atsiuntė. Dėkojame ir kartu prašome atsiliepti bei savo auką atsiųsti ir tuos, kurie iki šiol dar jos neįteikėte. Už aukas, nemažesnes kaip $25.00, išduodami kvitai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Čekius rašyti ir juos siųsti sekančiu adresu:

Lituanistikos katedros fondas,
1011 College Street,
Toronto, Ont. M6H 1A8.

Lėšoms telkti komitetas Kanadoje

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Klivlando "Grandinėlė", vadovaujama Liudo ir Aleksandros Sagių, lankysis Čikagoje, pakviesta tautinių šokių grupės "Grandis" ir jos vadovės Irenos Smieliauskienės. "Grandinėlės" koncertas įvyks balandžio 26 d. didžiojoje Jaunimo centro salėje.

Broniaus Jonušo $1.000 stipendiją yra įsteigusi velionies našlė Emilija Jonušienė. Šiemet bus paskirta jau devintoji stipendija. Lig šiol stipendijas gavo devyni studentai. Mat vieneriais metais stipendijos susilaukė dvi vienodai įvertintos studentės. Stipendija duodama tiems, kurie šalia pagrindinių studijų pasirenka ir lituanistiką. Kandidatus gali siūlyti laisvajame pasaulyje veikiančios lietuvių organizacijos ir institucijos, pridėdamos atitinkamas rekomendacijas. Prašymai su rekomendacijomis iki š.m. birželio 15 d. siunčiami šiuo adresu: Br. Jonušo stipendija, 9927 Devonshire, Omaha, NE 68114, USA.

Olandų "Dainos" ansamblis, vadovaujamas Paul de Boer, ruošiasi antrai koncertinei kelionei į Š. Ameriką, pakviestas JAV lietuvių jaunimo sąjungos Čikagos skyriaus. Išvykoje dalyvaus keturi vyrai ir keturios merginos. Savo repertuare "Daina" jau turi ir Š. Amerikon žada atsivežti dvidešimt penkias dainas — raudų, sutartinių, darbo dainų. Žinias apie Nemuno kraštą stropiai renka trijulė — aktorė Marga Grooff, istorikas Jan Sleumer, olandų kalbos mokytojas ir trumpų apsakymų autorius Gosse Taekema. Jie stengiasi, kad Olandijoje gimusios "Dainos" nariai geriau suprastų lietuvių širdis ir jausmus, dabartinio gyvenimo nuotaikas. Repertuarą sudaro ir paruošia vadovas P. de Boer, ypač susidomėjęs M. K. Čiurlioniu. Išvykoje į Š. Ameriką pirmą kartą dalyvaus naujasis bosas Leo Holtkamp. Šiai išvykai repertuarą papildė naujos dainos: "Pas vieškelėlį", "Vai, tu kasele", "Anoj pusėj Nemunėlio", "Mergvakario rauda", "Sutems tamsi naktužėlė", "Malu, malu".

Baltiečių autorių dramų rinkinį "Fire and Night" išleido JAV leidykla "Waveland Press, Inc." Leidinį paruošė Alfreds Straumanis, teatrologijos profesorius Southern Illinois Carbondale universitete. Anksčiau ta pati leidykla yra išleidusi keturis baltiečių dramų rinkinius — "Confrontations With Tyranny" (1977), "The Golden Steed" (1979), "Baltic Drama" (Bibliography, 1981) ir "Bridge Across the Sea" (1983). Pirmieji du leidiniai jau išparduoti. Naujajame rinkinyje yra penki veikalai: latvių Janio Rainio "Fire and Night" ir Marinšo Zivertso "Power" (vertėjas — Alfreds Straumanis), lietuvių Justino Marcinkevičiaus "Mindaugas" (vertėja — Ona Čerškutė-Spidell) ir Balio Sruogos "Kazimieras Sapiega" (vertėja — Kristina Sabalis), esto Arturo Alliksaaro "The Nameless Island" (vertėjas George Kurman). Prie kiekvienos dramos pridėtas įvadas, aiškinantis istorinį bei kultūrinį atitinkamo krašto foną. Įvadus lietuvių dramoms parašė Rimvydas Šilbajoris ir Jurgis Blekaitis. Leidinio kaina — $20 JAV. Adresas: Waveland Press, Inc., P. O. Box 400, IL 60070, USA. Tel. (312) 634-0081.

Išeivijos lietuvių dailės istoriją ruošia Viktorija Kašubaitė-Matranga, susitarusi su Amerikos lietuvių dailiojo meno draugijos (Lithuanian American Fine Arts Association) valdyba. Kuklią stipendiją medžiagai rinkti ir paruošti planą anglų kalba leidžiamai istorijai V. Kašubaitė-Matranga yra gavusi iš Ilinojaus meno tarybos. Leidinin ji nori įjungti visus Lietuvoje gimusius dailininkus, išvažiavusius užsienin po 1940 m., ir tuos, kurie lietuvių šeimose maždaug iki 1950 m. gimė pakeliui į dabartinius gyvenamuosius kraštus. Į šį sąrašą bus įtraukti ir mirusieji dailininkai. Apžvalginiai straipsniai atskleis lietuvių išeivijos dailės raidą JAV, Kanadoje, P. Amerikoje, Australijoje, Europoje. Istorijos autorė talkon kviečia visus lietuvius dailininkus, prašydama atsiųsti biografinių duomenų, pavadinimus savo knygų bei straipsnių, savo nuotrauką ir kelių pagrindinių kūrinių nuotraukas, pasisakymą apie išeivijos įtaką kūrybai. Medžiagos laukia ir informacijas teikia Victoria Matranga, 1360 East 48th Street, Chicago, IL 60615, USA. Tel. (312) 285-0229 (namų) arba (312) 924-2356 (darbovietės).

Meno darbuotojų rūmuose Vilniuje savo kūrinių vakarą "Žemė jūros taurėj" surengė Lietuvos rašytojų sąjungos Klaipėdos skyrius. Programai vadovavo Vilniaus konservatorijos fakultetų Klaipėdoje docentas A. Žalys. Savo eilėraščius skaitė B. Liniauskienė, P. Drevinis, J. Kantautas ir S. Jonauskas, satyras — K. Kaukas, noveles — P. Dirgėla, R. Černiauskas, R. Sadauskas.

Vilniaus filharmonijos pučiamųjų kvintetas, kurį sudaro — klarnetistas A. Budrys, fleitistas A. Vizgirda, valtornistas A. Račkauskas, fagotistas J. Slankauskas ir obojistas R. Staškus, specialiu koncertu atšventė veiklos dvidešimtmetį. Anksčiau kvintete fleita grojo A. Armonas, obojumi — J. Rimas. Sukakčiai skirtam koncertui buvo pasirinkti W. A. Mozarto, L. Beethoveno, S. Barberio, V. Jurgučio ir M. Arnoldo kūriniai. Dalyvavo ir kvintetui nuolatos talkinantis pianistas P. Stravinskas.

Lietuvos meno draugijos Kauno skyrius kas dveji metai surengia "Auksinių rankų" konkursą, skatindamas Kauno zonos menininkus daugiau dirbti su gintaru ir metalu. Trečiojo "Auksinių rankų" konkurso laureatu tapo jaunas meistras J. Glemža. Jo gintaro ir metalo darbai pripažinti įdomiausiais "Saulutės" salone atidarytoje Kauno zonos liaudies meistrų kūrinių paradoje. Joje su 200 darbų dalyvavo 56 autoriai iš Kauno miesto ir rajono, Alytaus ir Kapsuko (Marijampolės).

Kauno profsąjungų kultūros rūmų liaudies teatras ruošiasi keturiasdešimtmečio sukakčiai. Šiai kauniečių saviveiklininkų grupei vadovauja Algis Kybartas. Grupė dalyvavo mėgėjiškų teatrų festivalyje Čekoslovakijoje, Martino mieste. Grįžę iš Čekoslovakijos, teatro nariai kauniečius pakvietė į naujametinį vakarą-spektaklį. Dabar keturiasdešimtmečio sukakčiai repetuojami K. Borutos "Mediniai stebuklai".

Sidabrinę veiklos sukaktį specialiu koncertu "Lopšinė gimtinei ir motinai" Vilniaus operos ir baleto teatre paminėjo populiariausias vyrų duetas Lietuvoje — tenoras Edmundas Kuodis ir baritonas Jonas Girijotas. Pirmasis yra Vilniaus operos solistas, antrasis — vaikų muzikos mokyklos direktorius Vilniuje. Jiedu susipažino dar studijų metais Vilniaus konservatorijoje, kai būsimasis kompozitorius Algis Bražinskas jiems sukūrė du pirmuosius duetus poeto Vytauto Bložės žodžiais — "Naktigonės dainą" ir "Ei, vyručiai, dainą". Per dvidešimt penkerius metus buvo išleista daug plokštelių, kurios populiarios ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje, daug koncertuota Lietuvoj ir toli nuo jos. Sukakčiai skirtame koncerte karštais plojimais buvo sutikti E. Kuodžio ir J. Girijoto atliekami duetai: B. Dvariono ir S. Žlibino "Tėviškės duona", V. Laurušo ir A. Drilingos "Ežerų krašto daina", L. Povilaičio ir V. Barkausko "Beržai", V. Mikalausko ir Justino Marcinkevičiaus "Lopšinė gimtinei ir motinai", V. Telksnio ir S. Žlibino "Tavo žodžių šviesa", J. Gaižausko ir S. Keraitės "Dobiluos". Koncerte taipgi skambėjo pirmąsyk atliekami nauji duetai — A. Lapinsko ir J. Mačiukevičiaus "Tėvynė manoji", J. Tamulionio ir V. Bložės "Dzūkija", V. Juozapaičio ir A. Dabulskio "Armonikos balsas", V. Švedo ir A. Mikutos "Šimtas upelių". Pirmoje koncerto dalyje akompanavo jiems daug metų talkinanti pianistė Jūratė Šniukštaitė-Kuodienė, antroje — Vilniaus konservatorijos liaudies instrumentų ansamblis "Sutartinė", vadovaujamas P. Tamošaičio. Literatūriniais intarpais koncertą praturtino aktoriai — poetė M. Kudarauskaitė, T. Vaisieta ir programai vadovavęs V. Kybartas.

Muziejumi paverstas V. Mykolaičio-Putino butas atidarytas Vilniuje vasario 20 d. Bute atkurti kabineto, svetainės ir miegamojo vidaus įrenginiai, aplinka, kurioje rašytojas gyveno, dirbo ir kūrė 1940-67 m. laikotarpyje. Rodinius paruošė architektas V. Vizgirda, Vilniaus rašytojų memorialinio muzijaus darbuotojo M. Vitkauskaitė ir E. Gedgaudienė. V. Mykolaičio-Putino butas laikomas to muziejaus skyriumi. Lankytojai įsileidžiami ne didesnėmis kaip 15 žmonių grupėmis, iš anksto susitarus telefonu. **V. Kst.**

Deimantinės sukakties sulaukus

Kunigo Igno B. Mikalausko amžiaus sukaktis

Jau taip yra priimta, kad žmogus sulaukęs 65 m. amžiaus išeina į pensiją. Tačiau Šiluvos Marijos parapijos Ontario Londone klebonas, net dešimtmetį pavėlavęs... nė nemano eiti poilsio, nes tebėra judrus ir energingas. Deimantinės amžiaus sukakties proga tebūna leista žvilgterti į jo nueitą kelią.

Kun. Ignas Barnabas Mikalauskas gimė 1911 m. sausio 2 d. Puodžių k., Pasvalio vls., Biržų aps. 1936 m. įstojo į pranciškonų vienuolyną Kretingoje. Teologijos mokslus baigė Sienos universitete Italijoje. Kunigu įšventintas 1941 m. rugsėjo 7 d.

Jo veiklumas pasireiškė jau ir Lietuvoje, kai jis dirbo su ateitininkais, pavasarininkais ir skautais. Jis nesumažėjo nė jam 1946 m. balandžio 13 d. atvykus Amerikon. 1946—1947 m. dirbo apaštalavimo darbą lietuvių parapijose. 1948—1949 m. gyvai reiškėsi Pitsburge, Pa. Čia jis buvo savaitraščio "Lietuvių žinios" redaktorius, Maironio ansamblio organizatorius, Lietuvių tremtinių dr-jos steigėjas bei jos pirmininkas. 1950—1951 m. Winnipego lietuvių klebonas ir St. Šimkaus choro steigėjas. 1952 m. Bridgevillės, Pa., Šv. Antanio lietuvių par. vikaras. 1953—1955 m. St. Catharines lietuvių klebonas. 1956—1957 m. Bruklyne vienas iš savaitraščio "Darbininkas" redaktorių ir Lietuvių žurnalistų sąjungos Niujorko sk. pirmininkas. Anksčiau minėtos ir jo redaguotos "Lietuvių žinios" buvo jau susijungusios su "Darbininku". Čia jis ėjo įvairias pareigas Bruklyno vienuolyne bei bendradarbiavo "Varpelyje" ir kituose laikraščiuose. 1958—1970 m. St. Catharines lietuvių kapelionas, vienuolyno viršininkas, "Gintaro" choro organizatorius ir t.t. 1971—1975 m. Bruklyno kultūros židinio ir vienuolyno ekonomas. 1976—1980 m. Prisikėlimo par. Toronte vikaras, o nuo 1981 m. Šiluvos Marijos par. Londone klebonas.

Be to, būdamas JAV-se, jis aktyviai dalyvavo, ALTo, BALFo, Lietuvos vyčių, Liet. katalikų federacijos, ateitininkų ir kitų organizacijų veikloje. Išleido knygą "Kelios mintys žurnalistui".

Savo darbštumu ir tvarkingumu jis pasižymi ir Londone: rūpinasi ne tik sielovados reikalais, bet ir tautiniais. Jis sugeba įkvėpti gyvybės ir mūsų silpstančiom veiklos sritim.

Dėkingi Londono lietuviai linki sukaktuvininkui sveikatos bei ištvermės ir toliau čia tęsti savo judrią, kitus paskatinančią veiklą. Be jo iniciatyvos čia daug kas nutiltų. Tai gerai supranta ir įvertina londoniškiai. Todėl jo žymėtinos, deimantinės amžiaus sukakties proga jam rengiamos pagerbtuvės š. m. balandžio 20, sekmadienį, dalyvaujant vysk. Pauliui Baltakiui ir daugeliui kunigų iš kitų parapijų. Balandžio mėnesį sueina 40 metų jo veiklos Š. Amerikoje, šiais metais — 50 metų nuo jo įstojimo pranciškonų vienuolijon.

Iškilmės bus pradedamos padėkos pamaldomis 4 v.p.p. Šiluvos Marijos šventovėje Londone, (1414 Dundas St. E.). Po to 6 v.v. solistų koncertas didžiojoje Marconi klubo salėje, (120 Clarke Rd.). Geriausiai važiuoti Dundas gatve nuo šventovės į rytus iki pat Clarke Rd., o jį privažiavus pasukti į dešinę. Tarp šventovės ir Marconi klubo yra 4 km. Clarke Rd. galima pasiekti taip pat važiuojant Trafalgar ir Oxford gatvėmis. Po koncerto (apie 7 v.v.) toje pačioje salėje bus pokylis. Norintieji koncerte ir pokylyje dalyvauti prašomi užsirašyti iki balandžio 13 d. pas par. tarybos pirmininką V. Gudelį, tel. (519) 451-8148 ir iš anksto įsigijant bilietus. Po 13 d. užsirašymas nebus įmanomas, nes numatoma daug svečių iš kitų apylinkių.

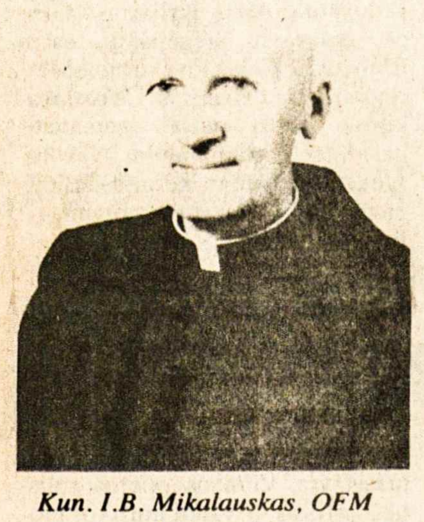

Kun. I.B. Mikalauskas, OFM klebonas

NORINTIEJI DALYVAUTI kun. I. B. Mikalausko, OFM, deimantinės amžiaus sukakties iškilmių koncerte ir pokylyje š. m. balandžio 20 d., prašomi užsirašyti pas par. tarybos pirmininką V. Gudelį, tel. (519) 451-8148 iki balandžio 13 d. Vėliau užsirašymas nebus įmanomas, nes numatoma daug svečių iš kitų apylinkių. Prašoma nevėluoti ir iš anksto įsigyti bilietus. **D. E.**

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" - atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

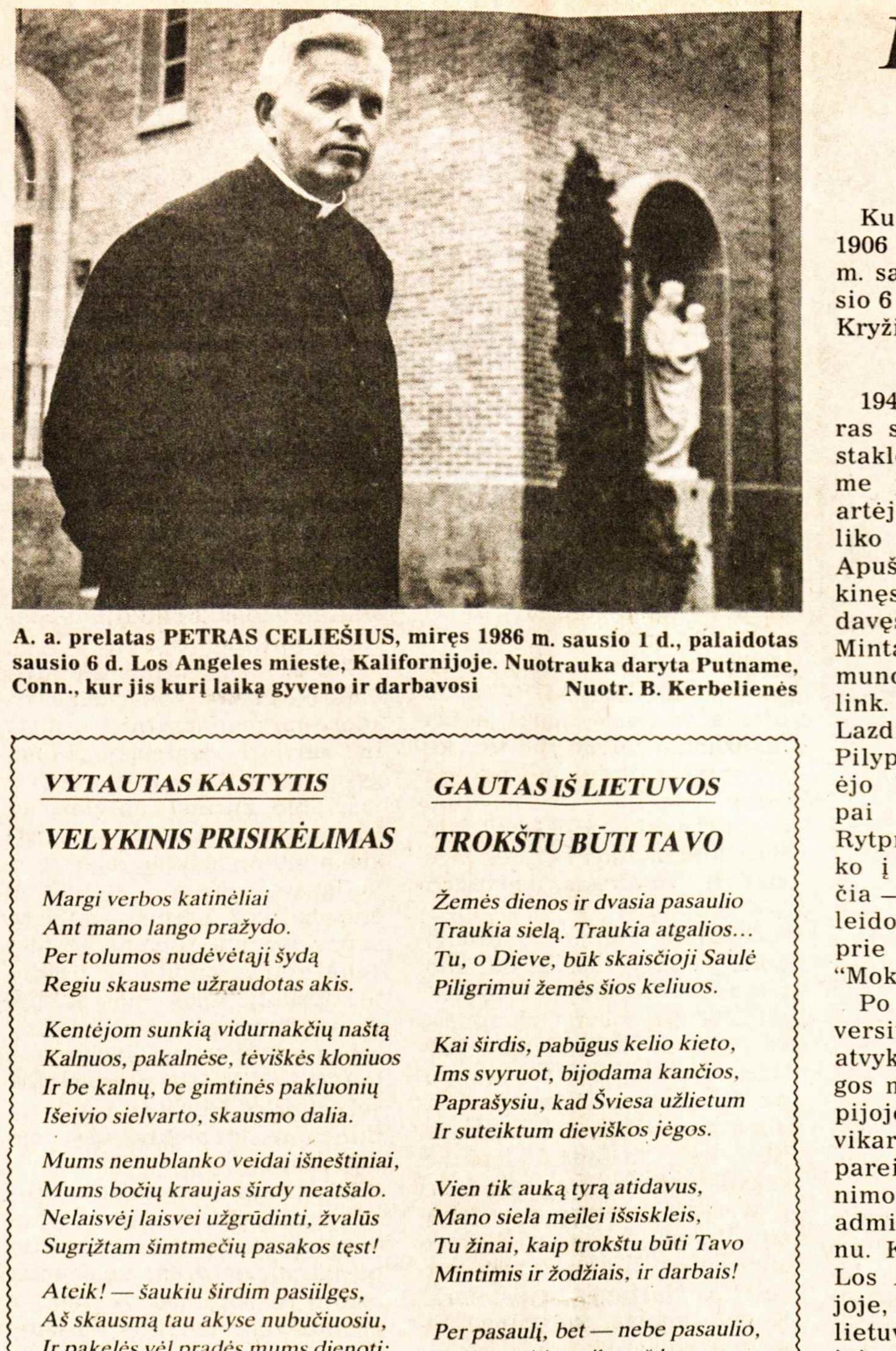

A. a. prelatas PETRAS CELIEŠIUS, miręs 1986 m. sausio 1 d., palaidotas sausio 6 d. Los Angeles mieste, Kalifornijoje. Nuotrauka daryta Putname, Conn., kur jis kurį laiką gyveno ir darbavosi Nuotr. B. Kerbelienės

VYTAUTAS KASTYTIS

VELYKINIS PRISIKĖLIMAS

Margi verbos katinėliai
Ant mano lango pražydo.
Per tolumos nudėvėtąjį šydą
Regiu skausme užraudotas akis.

Kentėjom sunkią vidurnakčių naštą
Kalnuos, pakalnėse, tėviškės kloniuos
Ir be kalnų, be gimtinės pakluonių
Išeivio sielvarto, skausmo dalia.

Mums nenublanko veidai išneštiniai,
Mums bočių kraujas širdy neatšalo.
Nelaisvėj laisvei užgrūdinti, žvalūs
Sugrįžtam šimtmečių pasakos tęst!

Ateik! — šaukiu širdim pasiilgęs,
Aš skausmą tau akyse nubučiuosiu,
Ir pakelės vėl pradės mums dienoti:
Išeisim auštančio ryto sutikt . . .

Mosjoen, Norvegija,
1945 m. balandžio 1 d.

GAUTAS IŠ LIETUVOS

TROKŠTU BŪTI TAVO

Žemės dienos ir dvasia pasaulio
Traukia sielą. Traukia atgalios...
Tu, o Dieve, būk skaisčioji Saulė
Piligrimui žemės šios keliuos.

Kai širdis, pabūgus kelio kieto,
Ims svyruot, bijodama kančios,
Paprašysiu, kad Šviesa užlietum
Ir suteiktum dieviškos jėgos.

Vien tik auką tyrą atidavus,
Mano siela meilei išsiskleis,
Tu žinai, kaip trokštu būti Tavo
Mintimis ir žodžiais, ir darbais!

Per pasaulį, bet — nebe pasaulio,
Trokštu eiti, meilę nešdama,
Tu, o Dieve, būki mano Saulė,
Tyras džiaugsmas, sielų palaima!

Saulės Aras

"NERINGA"
didžiausias lietuvių restoranas Čikagoje.
Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!
Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.
2632 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 476-9026
Savininkai – Marius ir Emilija Kiela

Kunigas, mąstytojas, veikėjas

Prel. dr. Petras Celiešius — gyvenimo bruožai ir veikla

IGNAS URBONAS

Kun. Petras Celiešius gimė 1906 m. liepos 1 d., mirė 1986 m. sausio 1 d., palaidotas sausio 6 d. Los Angeles miesto Šv. Kryžiaus kapinėse.

Sudiev, Lietuva . . .

1944 m. liepos 3 d. kun. Petras savo atostogų metu audė staklėmis pas savo seserį kaime prie Pakuonio. Išgirdęs artėjantį karo frontą, jis paliko stakles ir savo tėviškėje Apušote, prie Jiezno, atsisveikinęs motiną, Merkinėje perdavęs parapiją vikarui kun. Mintaučkiui, peržengęs Nemuno tiltą iškeliavo Vakarų link. Liškiava, Veisiejai, Lazdijai, Punskas, Suvalkai, Pilypavas, kur liepos 13 d. perėjo Vokietijos sieną. Trumpai sustojęs Bischofsburge, Rytprūsiuose, traukiniu išvyko į Wormsą prie Reino. Iš čia — į Freiburgą ir karą praleido Schwarzwaldo kalnuose prie Villingeno, kur buvo "Mokyklos brolių" kapelionu.

Po karo išvyko į Bonnos universitetą studijom. 1950 m. atvyko į Ameriką, East Chicagos miestą, kur lietuvių parapijoje vienuolika metų ėjo vikaro ir mokyklos kapeliono pareigas. Porą metų buvo jaunimo stovyklavietės Dainavos administratorium ir kapelionu. Ketverius metus vikaravo Los Angeles lietuvių parapijoje, po to klebonavo St. Louis lietuvių Šv. Juozapo parapijoje. Iš čia išvyko į Vokietiją, kur buvo vysk. A. Deksnio sekretorium ir "Krivūlės" žurnalo redaktorium dešimt metų. Iš čia, įvairiom negaliom spaudžiant, pasitraukė iš pareigų ir apsigyveno 100 mylių nuo Los Angeles dykumoje. Jį visą gyvenimą lydėjo: "angina pectoris", psoriasis ir kitos ligos bei operacijos. Gydytojų patarimu jis ir atsirado toje gražioje dykumoje. Sausas ir šiltas klimatas gal kiek ir prailgino jo gyvenimą, bet neilgam. Kartą pakilus į "Juodos meškos" kalnus pavaduoti kunigo, sustojo širdis. Atsigavo, bet po kelių savaičių ji sustojo amžinai . . .

Kun. Celiešiaus veikla buvo šakota ir plati. Ji reiškėsi trimis kryptimis: religine, moksline-kultūrine ir tautine-socialine-organizacine. Kiekvienai šiai krypčiai reikėtų atskiro straipsnio, bet šiuokart nekrologe jas tik trumpai paminėsiu.

Religinė veikla

Iš šalies stebint kun. Petro gyvenimą, atrodė, kad religija jam buvo labai brangi dvasinė jėga, kuri teikė jam gyvenimo prasmę ir džiaugsmą. Iš pat jaunų dienų jo planuose kito pašaukimo ir nebuvo — tik kunigystė. Baigęs Prienų gimnazijos šešias klases, jis skubėjo į Kauno kun. seminariją. Įstojamuosius egzaminus išlaikė gerai, bet dėl ligos, Maironio patarimu, grįžo atgal į gimnaziją. Ją baigęs, vėl stojo į seminariją, kur buvo vienas pirmųjų studentų. Kunigystė jam niekad nebuvo našta, o tik jo viso gyvenimo įprasminimas — darant kitiems gera. Ir ta kunigiškoji religinė veikla ėjo dviem kryptim — žodžiu ir raštu. Buvo uolus kaip kunigas visose parapijose, kuriose jis dirbo: Giedraičiuose, Aukštadvary, Merkinėje ir Amerikoje. Sakė visada gerai paruoštus ir turiningus pamokslus — parapijose, misijose, stovyklose, studijų dienose. Pamokslai buvo turiningi, nes daug skaitė. Perskaitydavo beveik visus naujai išėjusius teologinius ir filosofinius veikalus. Dėstė religiją Giedraičių ir Aukštadvario vidurinėse mokyklose, mergaičių ūkio mokykloje ir pradžios mokyklose Lietuvoje ir Amerikoje.

Dėstė sėkmingai, nes buvo geras mokytojas pedagogas. Mokiniai jį mėgo, gerbė ir net jo senatvės dienose nuo jo nebėgo. Mielai jo klausė ir su juo mielai diskusijas vedė. Skaitė religiniais klausimais daug paskaitų — organizacijose ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimuose. Kelias dienas prieš savo mirtį, Los Angeles vykstančiam LKM akademijos suvažiavimui jis paruošė paskaitą, bet po sunkios širdies atakos pats negalėjo jos skaityti (perskaitė ją p. Motiejūnas). Kun. Petras salėje buvo ir savo paskaitą išklausė.

Jo religinė veikla skleidėsi ir raštu. Parašė religiniais klausimais daug straipsnių žurnaluose ir spaudoje. Išleido kelis religinius leidinius. Redagavo du religinius žurnalus — "Lux Christi" ir "Krivūlę" (pastarąją dešimt metų). "Krivūlėje" kun. Petras pateikė visą povatikaninę teologiją, ir II Vatikano santarybos nutarimus. Apie tos vadinamosios "povatikaninės" teologijos aiškinimus vienas lietuvis kunigas Čikagoje pasakė: "Kun. Celiešius turi ne tik didelį protą, bet ir didelį tikėjimą". Porą mėnesių prieš savo mirtį kun. Celiešius įteikė savo paskutinės religinės knygos "Sakramentai" rankraštį vysk. P. Baltakiui aprobuoti. Jis tikėjosi, kad "Krikščionis gyvenime" leidykla jį išleis.

Su meile ir pasitikėjimu Dievu kun. Petras baigė ir savo gyvenimo kelią. Porą dienų prieš mirtį čia rašančiam jis rašė, kad paskutinės žmogaus gyvenimo dienos yra sunkios, "bet reikia laukti, kol pašauks Dievas, tada viskas išsispręs . . ."

Mokslinė-kultūrinė veikla

Kun. P. Celiešius turėjo gabumų mokslui ir daug meilės knygai. Gabumai reiškėsi plačia apimtimi — nuo matematikos, filosofijos iki meno, ypač tautinio meno apraiškų. Matematiką dėstė Giedraičių vidurinėje mokykloje, o filosofiją ir kitas mokslo šakas studijavo ketverius metus (1945-1949) Bonnos universitete Vokietijoje. Ten baigė humanitarinį fakultetą, imdamas pagrindu filosofiją, o šalutiniais — psichologiją, pedagogiką, meno filosofiją ir kitus.

Studijavo rimtai. Visą dieną praleisdavo universitete — paskaitose ir seminaro bibliotekoje. Vakarais skaitė savo kambarėlyje, kurį turėjo Endenicho priemiestyje pas seseles vienuoles. Iš filosofijos perskaitė daugiau kaip 300 tomų didžiųjų filosofų, pradedant Sokratu, Platonu ir baigiant Kantu, Husserliu, originalius veikalus. Skaitė atsidėjęs, kai kuriuos net kelis kartus, pvz. Hegelį — 3 kartus, Kantą — 4 kartus iki juos gerai suprato. Kiekvieną vakarą būdavo miela Reino pakrantės alėjoje jo dieną skaitytų veikalų pasiklausyti.

Filosofijos daktaro laipsniui gauti kun. P. Ciliešius parašė disertaciją "Laiko sąvoka Dunskoto filosofijoje", apie kurią prof. Rothackeris visai studentų auditorijai pasakė: "Litauer Celizijus (taip jį un-te vokiečiai vadino) parašė labai puikią disertaciją, kokios fakultetas neturėjo jau penkiolika metų". Pakvietęs Celiešių prie katedros, pasveikino, auditorijai triukšmingai plojant. Žodinius egzaminus prie trijų profesorių komisijos išlaikė irgi anot prof. Rothackerio "daugiau nei labai gerai".

Kun. P. Celiešius parašė filosofiniais klausimais nemažai straipsnių žurnaluose ir spaudoje. Skaitė nemažai paskaitų LKM akademijos suvažiavimuose, mokslo mėgėjų klube Čikagoje, studentų stovyklose ir kitur. Reikėtų tuos straipsnius ir paskaitas surinkti ir įvertinti. Planavo parašyti ir didesnės apimties filosofinį darbą, bet jau prasidėjusios ligos nedavė jam laiko. O be to, jis neturėjo ir sąlygų moksliniam darbui, nes visada buvo susijęs su sielovada ir organizacine veikla.

Kun. P. Celiešius domėjosi literatūra, tapyba, poezija, ir aplamai menu, kurio meilę gal sustiprino ir prof. Lutzeleris savo meno filosofijos paskaitom Bonnos un-te. Tas labai mažo ūgio, kiek ligotas profesorius žavėjo studentus savo iškalba ir meno meile.

Velionis parašė daug literatūrinių knygų recenzijų ir kritikos straipsnių, vertino naujai pasirodžiusias knygas, dalyvavo vertintojų komisijose.

Gyvendamas karo metu Schwarzwaldo kalnuose buvo parašęs didelį pluoštą ir poezijos eilėraščių, kurių būtų užtekę visam leidiniui, bet pastebėjęs, kad jie yra silpni, visus sunaikino ir daugiau prie poezijos negrįžo.

Velionis domėjosi beveik visom meno šakom, bet gal daugiausia lietuvių liaudies menu, net iki audimo staklėmis. Lietuvoj buvo kalbama, kad tik du vyrai audžia staklėmis — tai dail. A. Tamošaitis ir kun. P. Celiešius. Jis Lietuvoje turėjo kambaryje stakles, laisvalaikiu ausdavo įvairius "raštus", kurių "užausti" jį kviesdavo ir apylinkės kaimų audėjos.

Labai mėgo lietuvių liaudies dainas ir Lietuvos kaimo žmones. Bonnos universitete lietuvių studentų bendrabutyje buvo žinoma kun. P. Celiešiaus liaudies daina: "Sutekėjo dvi upelės". Jis šią dainą padainavo ir tik kelias valandas prieš savo mirtį Naujų metų dieną viename šeimyniniame pobūvyje Los Angeles mieste.

Žinant tai, suprantama, kodėl kun. P. Celiešius parašė lietuvių liaudies meno motyvų klausimu stambią, didelio formato, gražiai išleistą knygą "Jono Muloko architektūra" (Los Angeles, 1983). Archit. Jonas Mulokas įėjo į Lietuvos meno istoriją kaip architektas, kuris įvedė lietuvių tautinio meno motyvus į architektūrą. Kun. P. Celiešius šiuos jo motyvus savo knygoje ir iškėlė.

Socialinė-organizacinė veikla

Kun. P. Celiešius stipriai mylėjo Lietuvą, sielojos jos likimu. Dėl to aktyviai reiškėsi beveik visose pagrindinėse lietuvių organizacijose išeivijoje: L. Bendruomenėje, ALToje, BALFe, vyčiuose, ateitininkuose, Kunigų vienybėje ir kitose. Buvo studentų at-kų sąjungos dvasios vadu. Mylėjo jaunimą ir sielojos jo lietuviškumu bei gerumu. East Chicago vietovėje vienuolika metų dėstė lietuvių kalbą parapijos mokykloje kasdien visuose aštuoniuose skyriuose. Daugelį metų kapelionavo jaunimo stovyklose. Paskutinė prieš mirtį stovykla buvo 1985 m. vasarą Dainavoje. Domėjosi prof. K. Pakšto idėja išeivijai gelbėti nuo ištautėjimo, surandant kokį nors kampelį ar salelę su savom lietuviškom mokyklom ir gyvenimu. Su rašytoju Anatolijum Kairiu buvo išvykę į Hondurą ir Bahamų salas ieškoti ir tyrinėti galimybių tokiam lietuvių įsikūrimui.

Velionis buvo socialus, draugiškas, atviras dzūkas. Draugiškas buvo visiems, bet geriausiai jautėsi kaimo žmonių tarpe. Mylėjo visus, bet labiausiai į nelaimę patekusius. Jis turtų nekrovė ir jų nepaliko. Kiek sutaupydavo, išdalindavo. Kai kas jį ir išnaudodavo, bet niekad už tai jis nepykdavo. Kaip amerikiečiai sako, jis nekeikė tamsos, o visada ieškojo žvakės tamsai apšviesti. Tą paliudijo Los Angeles lietuvių parapija ir kūrybingoji lietuvių kolonija gausiu dalyvavimu jo laidotuvėse.

* * *

Stovint prie jo kapo ant gražaus kalno prie Pacifiko, prisimena Balio Sruogos drama, kurioje vieno Lietuvos kunigaikščio vėlė keliauja į Lietuvą ir ten prie kryžkelių rengiasi "stovėti smūtkeliu". Kun. Petras atsigulė ten amžiams toli nuo tėvynės, bet jo vėlė dažnai keliaus į Lietuvą ir ten pavirtus Rūpintojėliu stovės prie Merkinės kryžkelių ir gražiųjų šilų, kuriuos taip mylėjo.

Prie kapo amžiną maldą jam oš Ramusis vandenynas ir amžinai žydės tropikų gėlės. Gerų gi darbų gėlėmis buvo nuklotas jo viso gyvenimo kelias . . .

• Žmogus be religijos yra keleivis be tikslo, klausėjas be atsakymo, kovotojas be pergalės, mirštantis be naujo gyvenimo. ŠV. AUGUSTINAS

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įrišа knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Daugiakultūriškumas ekonominiame gyvenime

"Turime rasti kelius užtikrinti, kad visi kanadiečiai atliktų pilną savo vaidmenį ekonominiame gyvenime, nes to reikalauja ne tik socialinis lygių galimybių pagrindinis principas, bet ir ekonominė mūsų gerovė."

Otto Jelinek
Parlamentiniame daugiakultūrių reikalų komitete, 1985 m. lapkričio 26 d.

Daugiakultūrių reikalų ministeris Honourable Otto Jelinek bus šeimininku konferencijos tema "Daugiakultūriškumas ir verslas" Toronto "Metro Convention Centre" balandžio 11 ir 12 dienomis.

Konferencija nagrinės šiuos klausimus:
◇ Daugiakultūriškumas ir ilgalaikė ekonominė Kanados raida: politika ir perspektyvos.
◇ Daugiakultūriškumas ir tarptautinė prekyba: reikalavimai ir galimybės.
◇ Daugiakultūriškumas ir vidaus galimybės: turizmas ir svetingumas, ryšiai ir aukštoji technologija, smulkūs verslai ir investavimo galimybės.
◇ Sėkmės pavyzdžiai: pasinaudojimas daugiakultūre rinka ir ištekliais.
◇ Ryšių tinklas: plėtimas ryšių jūsų gaminiams bei paslaugoms populiarinti.

Konferencijoje bus sutelktos valdžios, verslo ir profesinės organizacijos bei įstaigos ir pateikta specifinė informacija apie programas bei paslaugas. Ministeris pirmininkas Brian Mulroney pasakys kalbą baigiamajame konferencijos pokylyje.

Daugiakultūrė verslo konferencija daro *jus* Kanados ekonominio intangumo būrio dalimi. Smulkesnės informacijos apie konferenciją teiraukitės:

Multiculturalism and Business Conference
c/o Minister of State, Multiculturalism,
Ottawa, Ontario K1A 0M5

Konferencija remia didžiosios prekybos bei pramonės organizacijos, etnokultūrės verslininkų bei profesionalų draugijos.

MULTICULTURALISM CANADA

Minister of State Multiculturalism Hon. Otto Jelinek
Le ministre d'État au Multiculturalisme L'honorable Otto Jelinek

Vertimas — "Tėviškės žiburių"

Aukos Tautos fondui

Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimui suaukota $12,243.00 Toronte

$1.00: Šipelienė, Bevardis; **$2.00:** A. Dickus, J. P. Ivanauskas, J. Ilvisel, J. Pečiulis; **$3.00:** P. Kairys, K. Kanauskas, Vingevičienė, A. Žemaitaitis; **$5.00:** J. Andrulis, B. Bakevičius, B. K. Poška, E. Bartminas, A. Basalykas, R. Bekeris, K. G. Budreckai, P. Čečius, S. Čeponienė, M. Daukšienė, J. Dziminskas, J. Gataveckas, O. Grigaravičienė, J. V. Gustainis, C. Gutauskienė, R. Jasas, V. Jurevičius, M. Juzienė, V. Kalendrienė, S. Kalytis, J. Karasiejus, V. Karnilavičius, A. S. Kavaliauskas, D. Kazlauskas, S. Kryževičius, A. Lemežys, P. Misevičius, B. Norkienė, L. Ozebergaitė, M. Petronis, N. Racevičienė, B. M. Rickevičius, S. Ruibys, K. Rukšienė, M. Šakalinis, G. Šaltmiraitė, M. Šaltmiraitė, M. Sepulienė, J. Stankaitis, M. Tinginys, E. Ulickas, R. Vaidilaitė, S. Valiukas, O. Vilimas, J. Žiurinskas; **$6.00:** S. Juškevičius; **$7.00:** P. Lukošius, A. Montvilas.

$10.00: K. Abromaitis, V. Adomonis, J. Ališauskas, A. Arlauskas, J. Aukštikalnis, P. Augaitis, V. S. Aušrotai, A. Bacevičius, G. Baltaduonis, K. Batūra, A. B. Beresnevičius, K. Beržanskis, A. Čepaitis, K. Čepaitis, Čeponkus, S. O. Dačkus, A. Z. Dobilas, A. Dromantas, E. Dubinskas, K. Gaputis, S. Gečienė, J. Gegužis, J. E. Girėnas, S. Grigaliūnas, L. Grinius, D. Goudie, S. M. Gudaičiai, P. Gulbinskas, O. Jakimavičienė, M. Jankus, J. Jasinevičiai, J. Jagėla, P. Jonikas, V. Jurgulienė, kun. K. Kaknevičius, E. S. Kuzmickas, M. Lorr, P. Lukoševičius, K. Lukošius, V. F. Mašalai, L. Markelis, A. Martionis, H. Matušaitis, V. Melnykas, B. V. Misevičius, J. Mockevičius, V. Nausėdas, V. Normantas, L. Olekas, V. Pačkauskas, A. Paškevičius, A. Pažerūnas, V. Pečiulis, A. Petkevičius, A. S. Petraitis, S. Pranckevičius, A. Pranclavičius, J. Preikšaitis, A. V. Ramanauskai, D. Radzevičienė, J. Rimkevičius, R. Rožauskas, J. Šablinskas, M. Šenferienė, K. L. Šileikos, V. Simanavičius, J. V. Šimkus, V. Simonaitis, J. Skilandžiūnas, V. Skrinskas, V. Stukas, Stulpinas, A. V. Šukiai, B. Tukanavčius, B. Urbelis, Vaitkevičienė, A. Vaitonienė, G. M. Valaitis, E. Valeška, J. J. Valiuliai, J. Varanavičius, A. Vasiliauskas, S. Vaštokas, Vegys, J. Zabulionis, A. Zarembaitė.

$12.00: L. Stasiūnas; **$13.00:** J. Kralikauskas, P. Žibūnas; **$15.00:** V. Anysas, J. Birgelis, V. Butkys, P. Jurkšaitis, A. Kalendra, V. Mikelėnienė, V. Ruslys, E. Simonavičienė, J. Urbonas, E. Žolpis.

$20.00: V. Abramavičius, V. Akelaitis, I. Antanaitis, A. Artičkonis, B. Arūnas, J. Augustinavičienė, J. Aziemavičius, J. Bacevičius, A. Balsienė, A. V. Bersėnas, V. Birštonas, P. Bražiūnas, V. A. Bubelis, J. Budrys, T. O. Burokai, P. Čiurlys, B. G. Čižikai, J. V. Dagilis (a.a. A. Kažemekaičio atminimui), E. V. Dailydžiai, P. V. Dalindos, J. M. Dambrauskas, J. Z. Didžbalis, P. P. Endzelis, M. Gečienė, M. Girčienė (a.a. A. Baltrušaitytės prisiminimui), A. R. Giršai, A. Grybas, E. J. Iganatavičius, A. Jagėla, Y. B. Jonynai, S. Jokubaitis, P. Judžentis, J. G. Juodikis, O. V. Jurkai, K. H. Juzumas, A. Kairys, A. Kairienė, S. A. Kalūza, K. Kaminskas, A. Kanapka, O. P. Karaliūnas, A. S. Kiršinai, J. Kirvaitis, B. Kišonas, A. Klupšas, V. M. Kriščiūnas, K. Konkulevičius, O. T. Krasauskas, V. Kubilius. A. Kuolas, K. J. Liutkai, V. O. Marcinkevičius, S. E. Markauskas, V. Matulevičius, A. Matulionis, S. Mazloveckas, E. Miliauskas, V. Miškinis, F. V. Mockus, K. D. Manglica, L. V. Morkūnas, J. Prišas, Z. Pilipavičius, J. Poška, A. Pūkas, D.A.R., J. Rimšaitė, L. Rudaitis, J. Sabaliauskas, A. Sakus, V. Saulaitis, J. Saulis, P. Šernas, P. Skablauskas, V. Sonda, B. J. Sriubiškis, J. Staškevičius, Stauskas, S. Strimaitytė, P. V. Stukas, M. V. Tamulaitis, G. Tarvydas, K. Tuba, V. Urbonas, A. Vaidila, V. Vaidotas, M. Vaišvila, S. V. Vaitkus, A. Vanagas, S. Vasiliauskienė, J. Vaskela, A. J. Vaškevičius, A. Z. Vingilis, J. Zakas, J. Zalda, J. Zabulionis, A. Zarembaitė, Žemaitis, J. Zenkevičius, J. B. Žėkas; **$22.00:** M. Dausienė, T. Stanulis.

$25.00: P. A. Adomaitis, A. Andrulis, A. Aperavičienė, J. Aukštaitis, J. Ažubalis, Z. Bersėnas, A. Bliūdžius, Bubliauskienė, A. Cipliauskas, J. B. Danaitis, kun. P. Dilys, A. Diržys, L. Dūda, kun. Pr. Gaida, O Indrelienė, P. Jakubauskas, A. Juozapavičius, R. Karka, M. L. Malinauskas, I. Meiklejohn, J. Morkūnas, V. Naruševičius, M. Normantienė, K. Otto, J. Pacevičius, J. Palys, R. G. Paulionis, J. Pažemeckas, A. Peleckis, M. Petrulis, S. J. Poška, M. Račys, J. Ranonis, a.a. A. Rinkūnas (palikimas), R. Saplys, V. Sendžikas, I. Šturmas, A. Suksta, V. O. Taseckas, A. Vaidila, B. Vaidila, T. A. Žiliai, D. Žutautas.

$30.00: J. K. Batūra, S. Čepas, E. J. Čuplinskas, J. Gudelis, J. Ignatavičius, I. A. Jurcevičius, P. L. Jurėnas, F. Kasperavičius, G. Kaulienė, A. Mikšys, P. S. Morkūnai, V. L. Nakrošiai, S. N. Petryla, A. S. Pundziai, E. Radavičiūtė, V. Rasiulis, J. Rugys, V. Šaltmiras, E. Šlekys, A. Stankus, V. K. Stirbiai, L. Vaštokas, J. A. Žemaitis; **$35.00:** M. F. Jokubynas, G. Maurušaitis.

$40.00: A. Banelis, P. O. Dabkus, J. Dabrowski, K. Dudevičius, I. S. Girdzijauskas, V. Kulnys, A. Kupitis, A. Ledas, J. Petravičius, V. Pevcevičius, S. Povilenskis, M. S. Putrimas, J. J. Rovas, B. Saplys, A. Statulevičius, J. Stravinskas, I. Vadauskienė; **$48.00:** J. Karnas.

$50.00: A. E. Abromaitis, L. Abromonis, L. E. Adomavičius, H. Adomonis, V. Anskis, J. M. Astrauskai, V. Bačėnas, A. Barkauskas, F. Barzdžius, B. Bijūnas, J. Budreika, K. P. Budrevičius, J. Bukšaitis, P. P. Dagilis, B. Didsevičienė, P. Gaidelis, Z. Girdauskas, B. P. Jankauskas, V. J. Jonaitis, Iz. Kondrotas, J. Kasakaitis, L. Kasparavičius, A. Kazilis, P. Kaziukonis, P. Kudreikis, V. S. Liuimos, A. Marcis, A. Mašalas, M. S. Meškauskas, B. Molis, P. J. Molis, V. Montvilas, V. J. Norvaiša, V. Paulionis, J. Pikelis, A. J. Plioplys, Tėvai pranciškonai, E. I. Punkris, J. A. Puteris, A. R., K. P. Raudys, M. O. Regina, A. Sagevičius, G. A. Sakus, A. Saulėnas, P., B. Serepinai, T. B. Šileikai, V. Sinkevičius, E. Smilgis, A. Sprainaitis, B. Staliioraitis, H. H. Stepaičiai, F. Timukas, J. Yčas, A. Zalagėnas.

$60.00: M. Girčienė, Maziliauskas, A. Poškus; **$68.00:** V. Petraitis; **$75.00:** W. Dresher, D. Zulonas; **$80.00:** V. Poškus, J. S. Sinkevičius.

$100.00: M. Andrulevičienė, L. L. Balsys, J. Danibanas, V. T. Gražuliai, J. Jankaitis, C. K. Jonys, kun. E. Jurgutis, J. Linkūnaitis, B. Mackevičius, A. J. Paršeliūnas, V. J. Plečkaitis, R. Saulėnas, B. V. Saulėnas, V. Skrebutėnas, J. Stankus, dr. J. Sungaila, dr. J. Uleckas, B. J. Vaidotai, M. Vaškevičius, P. Vilutis, Vitkūnas.

$120.00: P. Basys; **$125.00:** A. A. Jucys; **$150.00:** D. J. Renkauskas; **$200.00:** A. Brazys, B. Narbutas, G. M. Šernas; **$250.00:** G. H. Lapai; **$300.00:** N.X.N., A. Kantvydas; **$500.00:** J. Strazdas.

Nuoširdi padėka visiem aukotojam, savo įnašais prisidėjusiems prie pavergtos Lietuvos laisvinimo.

Tautos fondo atstovybė
Toronte

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTos ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą. Aukas ar palikimus siųskime:

Tautos fondo Toronto apylinkės atstovybė
(Lithuanian National Foundation Inc.)
53 Armadale Ave., Toronto, Ont. M6S 3W9

GINKIME LIETUVIŲ TEISES!

Nepamirškite savo aukos
Lietuvių Teisėms Ginti Fondui

Prašome pasinaudoti šia atkarpa. Čekius rašyti "Lietuvių Teisėms Ginti Fondas" (arba "American Lithuanian Rights Fund, Inc.") ir siųsti adresu: ***5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, USA***

Auka Lietuvių Teisėms Ginti Fondui..... US $ .....

Pavardė, vardas .....

Adresas .....

Lenkijos lietuvių grupė, pirmą kartą po II D. karo surengusi eglutę 1986 m. sausio 25 d. Štetine. Viduryje — Kalėdų senelis JULIUS SANVAITIS, šeimų tėvai ir vaikai, atlikę pritaikytą programą

Lietuvos krikščionybės sukaktis

Kas planuojama bei daroma laisvajame pasaulyje

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, pasibaigus šv. Kazimiero 500 metų mirties jubiliejaus minėjimo iškilmėms Romoje, 1984 m. kovo 4 dieną, atsisveikindamas su lietuviais vyskupais, priminė: "Pasimatysime 1986 (turėjo būti 1987, kvd) Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmėse Romoje". Įdomus ir vertas dėmesio šis Jo Šventenybės prisiminimas.

Lietuvos vyskupai ir vyskupijų valdytojai jau 1985 m. sausio 16 d. išleido ganytojišką laišką tikintiesiems, kurį prašė klebonus perskaityti bažnyčiose šv. Kazimiero šventės išvakarėse — 1985 m. kovo 3 d. ir Atvelykio sekmadienį. Tarp kitų dalykų vyskupai nurodė: "1985 metai tebus **Gerosios naujienos metai,** 1986-tieji — **Sąmoningo tikėjimo metai,** 1987-tuosius — patį jubiliejų — švęsime kaip **Gyvosios krikščioniškosios dvasios metus.**" Šis okupuotos Lietuvos vyskupų bei vyskupijų valdytojų laiškas mums išeiviams yra įkvėpiantis ir įpareigojantis.

Daugeliui šis labai svarbus reikalas parūpo. Pradėta pasisakyti tuo klausimu spaudoje bei privačiai siūlyti idėjas, projektus, minėjimo datas Lietuvos krikšto sukakčiai paminėti.

Pačiu laiku Dievo Apvaizda davė lietuviams katalikams išeivijoje ganytoją vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, asmenyje. Jis tuojau pat po konsekracijos ėmėsi iniciatyvos sudaryti komitetą šiam jubiliejui ruošti. Savo biuletenyje "Vyskupo informacija" vol.1, nr.3, 1985 m. rugsėjo 24 d. rašė: "Krikščionybės Lietuvon įvedimo jubiliejų švęsime 1987 metais, nes 1387 metų krikštas lietuvių tautai turėjo lemiamos reikšmės religiniu, tautiniu, kultūriniu ir politiniu atžvilgiu. Šiuo krikštu Lietuva sėkmingai atsiribojo nuo slavų kultūros ir Maskvos politinės įtakos bei galutinai susirišo su Vakarų Europa". Todėl ši sukaktis rengiamasi iškilmingai atšvęsti ir okupuotoje Lietuvoje, kiek jiems sąlygos leis, ir laisvajame pasaulyje.

Laisvajame pasaulyje siekiama šia sukaktimi **iškelti** krikščionybę kaip didžiąją dvasinę vertybę, jos lemiantį vaidmenį lietuvių tautos istorijoje, **žadinti** dvasinį atsinaujinimą, **puoselėti** glaudesnę jungtį su okupuotos Lietuvos tikinčiaisiais, kovojančiais už savo krikščionišką tikėjimą jbei tautos laisvę, atkreipti pasaulio dėmesį į jų būklę bei didesne moraline pagalba sustiprinti persekiojamos Bažnyčios ir pavergtos tautos viltis. Tokia Lietuvos krikščionybės sukaties minėjimo vedamoji mintis.

Pagrindinės laisvojo pasaulio lietuvių krikščionybės minėjimo iškilmės bus Romoje 1987 m. birželio 14 d. Iškilmėse pažadėjo dalyvauti ir joms vadovauti popiežius Jonas-Paulius II. Į šias iškilmes Romoje bus organizuojamos iš viso laisvojo pasaulio maldininkų ekskursijos; organizuojamas taip pat choras, kuris per iškilmingas pamaldas giedos Šv. Petro bazilikoje ir atliks kitą meninę programą.

Svarbiausias betgi šios sukakties minėjimo tikslas — dvasinis atsinaujinimas, kuriam programą paruošė religinė komisija.

Aukščiau minėtiems uždaviniams siekti organizacinis komitetas yra numatęs tokius darbus.

Išleisti:

1. Plačios apimties katalikų tikėjimo bei moralės tiesų veikalą.

2. Istorinį veikalą (lietuvių ir anglų kalbomis) apie krikščionybę Lietuvoje nuo jos pradžios iki šių laikų. Veikalą redaguoja prof. Vytautas Vardys, Ph.D.

3. Anglų kalba informacinį leidinį, kurį redaguoja seselė A. Balčiūnaitė, S.S.C., panaudodama kun. Jono Gutausko, Ph.D., studiją "Krikščionybė Lietuvoje".

4. Krikščioniškosios Lietuvos giedojimo istoriją.

5. Giesmyną chorams ir bendram pamaldų dalyvių giedojimui.

6. Religinio turinio literatūrą: a. knygeles mažiems vaikams, b. pirmajai išpažinčiai, c. jaunimui maldaknygę, d. knygas suaugusiems apie Šv. Rašto Naująjį Testamentą, apie dvasinį brendimą ir kt.

7. Lietuvos krikščionybės sukakties renginių bei darbų apžvalginį leidinį, kurį redaguoja Juozas Baužys.

Kiti darbai:

1. Dvasiniam atsinaujinimui rengtini religiniai seminarai, konferencijos, jaunimo savaitės bei vasaros jaunimo stovyklų specialios programos. Programas ruošia ir visokią informaciją teikia religinės komisijos vadovai: kun. A. Saulaitis, SJ, ir seselė Ignė Marijošiūtė, (Immaculate Conception Convent, Rt.2, Putnam, Conn. 06260, USA).

2. Parapijose, lietuvių misijose ar didesniuose lietuvių telkiniuose rengtinos jubiliejinės šventės su iškilmingomis pamaldomis, akademijomis, religiniais koncertais ar oratorijomis.

3. Organizuojama lietuvių religinio meno paroda. Planuojama ją taip pat surengti ir Vatikane.

4. Sukakties komitetas paskelbė konkursą dramos veikalui parašyti. Numatoma premijuotą veikalą išleisti ir iškilmių metu jį suvaidinti.

5. "Ateities" žurnalas paskelbė poezijos konkursą.

6. "Draugo" dienraščio vadovybė prašoma paskelbti romano konkursą.

7. Skulptorius Vytautas Kašuba jau paruošė sukakties medalio projektą, kuris yra komisijos priimtas ir atiduotas nukalti. Bus bronzinis, pasidabruotas ir paauksuotas.

8. Dail. Vytautas Virkau kuria sukakties pašto ženklus, kuriuos, tikimasi, išleis Vatikano paštas. Vatikano pašto ženklų leidimo komisijos pirmininkas yra arkiv. P. Marcinkus.

9. Ruošiamas ir šiai sukakčiai specialus ženklas — "logo".

Kaip matome, darbų užsimota atlikti daug ir didelių. Jų sėkmingas įvykdymas remsis visų lietuvių dosnumu. Tikimės, kad kiekvienas laisvame pasaulyje gyvenąs lietuvis savo didesne ar mažesne auka prie šio didžio darbo prisidės. Aukos nurašomos nuo pajamų mokesčių (JAV). Čekius prašome rašyti: LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, Inc., ir siųsti sukakties komiteto iždininkui adresu: Bronius Polikaitis, 7218 So. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Už visokeriopą paramą iš anksto labai nuoširdžiai dėkojame.

Lietuvos krikščionybės jubiliejaus komitetas

Geri metai kredito kooperatyvui

Metinis Hamiltono "Talkos" narių susirinkimas, įvyko 1986 m. kovo 1 d. Jaunimo centro salėje, kuriame dalyvavo užsiregistravę 155 nariai. Svečių tarpe buvo Klivlando lietuvių kredito kooperatyvo "Taupa" pirm. V. Staškus, vicep. dr. V. Maurutis ir sekr. B. Steponis. Sveikindamas susirinkimo dalyvius V. Staškus priminė, kad kooperatyvas Klivlande, įsteigtas tik prieš 18 mėn., dabar jau turi 280 narių ir per vieną milijoną dol. kapitalą.

Trisdešimt pirmam metiniam "Talkos" narių susirinkimui pirmininkavo valdybos pirm. J. Stankus, sekretoriavo R. Kontenis. Pastarasis perskaitė ir 1985 m. susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų.

Susirinkimą pradėdamas pirm. J. Stankus pakvietė susikaupimo minute pagerbti 1985 m. mirusius 21 narį. Taipgi buvo sudaryta balsų skaičiavimo komisija iš K. Gudinsko, A. Kamaičio, P. Kanopos, A. Petraitienės ir J. Tarvydo.

Pirm. J. Stankus ir ižd. St. J. Dalius priminė, kad užbaigti 1985 finansiniai metai labai sėkmingai, turint 23,25 mil. dol. balansą. Per vienerių metų laikotarpį balansas padidėjo 2,05 mil. dol. daugiau negu 1984 m., t. y. 9,7%. (1984 m. — 12,9%). Narių indėliai paaugo 1,92 mil. dol. arba 9,25%. Stipriausiai augo terminuoti indėliai, kurie padidėjo 1,26 mil. dol. arba 21,28%. Čekių sąskaitos sumažėjo 18%.

Narių 1985 m. buvo 2127 ir 541 skolininkas. Per metus padidėjo 35 nariais arba 1,67%. Vienam nariui tenka vidurkis indėlių 10.658 dol., vidurkis skolininkui paskolos — 23.593 dol. "Talka", nemokamai apdrausdama narių indėlius iki 2.000 dol. ir asmenines paskolas iki 25.000 dol, per praėjusius metus išmokėjo premijoms 23.772 dol. Mirusiam 21 nariui CUMIS išmokėjo 15.258 dol. draudos.

Nekilnojamo turto paskolų išduota 1,247,376 dol. daugiau negu 1984 m. arba 12%. Asmeninių paskolų išduota 249,926 dol. daugiau arba 28%. Nariai pradeda dabar jau daugiau naudotis asmeniniem paskolom, pirkdami automobilius, baldus ir kt.

"Talka" turėjo 1985 m. pajamų 2,266,369 dol. ir išlaidų 2,162,064 dol. Didžiausią išlaidų dalį sudarė nariams išmokėtos palūkanos už įvairius indėlius — 1,800,651 dol. arba 79,45% nuo visų gautų pajamų. Tarnautojų algoms su priedais išmokėta 119,974 dol. arba 5,29% nuo gautų pajamų. Valdybai ir komisijoms išmokėjimai sudaro 17,624 dol. arba 0,77%. Raštinės administracijos išlaidos sudaro 13,2% ir gautas pelnas 6,6%. Tuo būdu gautos pajamos pasiskirsto maždaug taip: išmokos nariams už indėlius 79,5%, raštinės administracijos, algos ir namo išlaidos 14%, gautas pelnas 6.5%.

Iš gauto pelno buvo visiems nariams kaip dividendas prirašyta po 5 dol. prie kiekvieno šėro. Tuo būdu buvo pakelta šėrų norma nuo 5 iki 10 dol. Metų eigoje teko nurašyti neišjieškomų paskolų už 3,504 dol., t. y. 0,027% nuo visų išduotų paskolų. Lietuviškai veiklai paskirta ir išmokėta 13,150 dol. Apmokėjus visas išlaidas ir atidėjus į rezervą bei specialų fondą 106,800 dol., likutis 193,483 dol. paliktas nepaskirstytame pelne. Tuo būdu dabar atsargos kapitalo turima daugiau kaip pusė milijono dol.

Kredito komisijos pirm. F. Enskaitis pranešė, kad per 1985 m. leido išduoti nekilnojamo turto paskolų 5,511,864 dol. ir asmeninių paskolų 1,591,960 dol. Iš viso leido 304 paskolas.

Revizijos komisijos pirm. A. Patamsis pranešė, kad viskas rasta tvarkoje. Revizorius-auditorius Mr. Hoecht pranešė, kad atskaitomybė vedama tvarkingai ir "Talka" yra vienas iš geriausiai veikiančių kooperatyvų visame Hamiltono mieste.

1986 m. revizorium balsų dauguma patvirtinta ta pati firma Nolan & Hoecht & Welsh. Taip pat balsų dauguma patvirtinta "By-Law" — įstatų 9.01 paragrafas, pakeliantis vieno šėro vertę iki 10 dol.

Šiais metais iš valdybos ir komisijų buvo perrenkama po vieną

(Nukelta į 11-tą psl.)

VIEŠAS PRANEŠIMAS

Patariamasis savivaldybės rinkimų komitetas

Sudarytas patariamasis savivaldybės rinkimų komitetas peržiūrėti iš pagrindų savivaldybių rinkimų eigai ir klausimams, susijusiems su buvusiais savivaldybiniais rinkimais.

Komiteto nariai: Gerald Parisien, buvęs Cornwall miesto burmistras bei buvęs Ontario savivaldybių sąjungos pirmininkas, Mrs. Anne Johnston, buvusi Toronto miesto tarybos narė bei buvusi miesto atstovė metropolinio Toronto taryboje.

Komitetui rūpės šios sritys:

a. surašinėjimas ir balsuotojų sąrašų paruošimas.

b. balsuotojų ir kandidatų kvalifikacijos.

c. rinkiminio vajaus finansavimas.

d. balsavimo prieinamumas, įskaitant balsavimo valandas, išvykusių balsavimą, atgabenimą į balsavimo būstines senelių ir invalidų balsuotojų.

e. paruošimas ir vykdymas rinkimų, įskaitant apmokymą savivaldybės pareigūnų.

f. sąlygos ir gairės perskaičiavimui.

g. balsuotojų dalyvavimas.

Komitetas paruoš siūlymus, remdamasis peržiūros duomenimis, ir pateiks juos savivaldybės reikalų ministeriui.

Visi suinteresuoti asmenys, organizacijos ir savivaldybės yra kviečiamos pateikti raštu savo komentarus bei sugestijas šiuo svarbiu reikalu:

Mrs. Helen McLean, Secretary
Advisory Committee on Municipal Elections
c/o Provincial-Municipal Affairs Secretariat
Ministry of Municipal Affairs
777 Bay Street, 13th Floor
Toronto, Ontario
M5G 2E5

Paskutinė diena raštams įteikti yra 1986 metų gegužės 5-oji.

Ontario Ministry of Municipal Affairs — Hon. Bernard Grandmaître, Minister

Toronto miestas

ATMATŲ IŠVEŽIMO TVARKARAŠTIS

Didysis penktadienis – 1986 metų kovo 28

Velykų pirmadienis – 1986 metų kovo 31

yra šventės savivaldybių tarnautojams.
Tomis dienomis atmatos nebus išvežamos.

Atmatų išvežimas kovo 24-tos ir 31-os savaitėmis bus sekančia tvarka:

KOVO 24-OS SAVAITĖJE

Pastaba: ketvirtadienio ir penktadienio išvežimai bus viena diena anksčiau

PIRMADIENĮ 24-tą – reguliarus išvežimas.
ANTRADIENĮ 25-tą – reguliarus išvežimas.
KETVIRTADIENIO 27-tos – išvežimas bus TREČIADIENĮ – kovo 26-tą
PENKTADIENIO 28-tos – išvežimas bus KETVIRTADIENĮ – kovo 27-tą

KOVO 31-OS SAVAITĖJE

Pastaba: pirmadienio ir atradienio išvežimai bus viena diena vėliau.

PIRMADIENIO 31-os – išvežimas bus ANTRADIENĮ – balandžio 1-ą
ANTRADIENIO 1-os – išvežimas bus TREČIADIENĮ – balandžio 2-rą
KETVIRTADIENĮ 3-čią – reguliarus išvežimas.
PENKTADIENĮ 4-tą – reguliarus išvežimas

Kovo 26, trečiadienį, ir balandžio 2, trečiadienį, nebus išvežami nei laikraščiai, nei kiti sunkūs daiktai. Reguliarus laikraščių ir sunkių daiktų išvežimas bus atliktas balandžio 9, trečiadienį.

Būsime dėkingi už jūsų dėmesį ir pristatymą atmatų išvežimui nustatytą dieną.

Pastaba. Toronte yra 17 sandėlių stiklo ir metalo indams. 1985 m. gruodžio mėnesį buvo surinkta 276 tonos laikraščių, 24 tonos stiklo ir 8 tonos skardinių. Smulkesnių informacijų teiraukitės telefonu 392-7742.

Prašome nedėti stiklinių šukių ar kitokių aštrių daiktų į plastikinius maišus.

R. M. Bremner, *P. Eng., F.I.C.E.*
viešųjų darbų viršininkas

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX TAXTRONIX Certified Service

10% nuolaida dešimtmečio sukakties proga "Tėviškės žiburių" skaitytojams

"Taxtronix" firma parūpina mokesčių specialistus ir garantuoja:

- draugišką, patikimą pagalbą sudėtingais ir paprastais mokesčių atvejais
- labai prieinama kaina už ištisų metų paslaugą (mes atstovausime jums "Revenue Canada" įstaigoje, jei reikės)
- tuoj pat pateikiami rezultatai skaitytuvu (kompiuteriu)
- mūsų skaitytuvo programa sudaryta taip, kad gautumėte **palankiausius rezultatus** ir pilną priklausomą grąžą
- patogios vietos ir valandos: kasdien 10-6

Centrinė įstaiga: 2290 Bloor W (prie Durie) 769-4558

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	9 %
180-185 d. termin. ind.	9¼%
term. indėlius 1 metų	9½%
term. indėlius 2 metų	9½%
term. indėlius 3 metų	9½%
pensijų s-tą	9½%
spec. taup. s-tą	7½%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	7 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	12 %
mortgičius nuo	10½% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS

2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"

3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas: (416) 769-5411

* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.

Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA valdžios knygelė

Skambinkite šiandieną!

ANTANAS GENYS

"Plans, Permits and Payments"

ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING

Įsigykite nemokamą egzempliorių!

"RE/MAX professionals inc. Realtor

239-3991

AUTOMOTIVE FIBER

AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai ★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F. ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Užgavėnių karnavale Toronto Lietuvių namuose II premiją laimėjusi grupė "Kokteilis" Nuotr. B. Tarvydo

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji įstatymų pakeitimai

Kanados teisingumo ministeris J. Crosbie pranešė numatomus įstatymų pakeitimus. Pirmiausia bus bandoma baigti visiems privalomą dirbančių kanadiečių išėjimą pensijon, sulaukus 65 metų amžiaus. Šis įstatymo pakeitimas jau dabar bus taikomas visiems Kanados valdžios tarnautojams. Jis taipgi palies kanadiečius, dirbančius pramonėje, kurią kontroliuoja Kanados vyriausybė. Tikimasi, kad panašiai pasielgs ir provincinės vyriausybės. Tokiu būdu visi dirbantys kanadiečiai 65 metų amžiaus nebus prievarta išstumiami pensijon. Teisinamasi, kad Kanados konstitucija visiems užtikrina teisę į darbą be amžiaus ribos. Iš tikrųjų ši idėja yra nepraktiška, nes pensininkų pasitraukimas parūpina darbo jaunajai kartai, kurią dabar ypač sunkiai slegia nedarbas. Be to, pensijon išeinančių valdžios tarnautojų laukia gera darbovietės pensija, užtikrinanti pragyvenimą iki mirties. Darbovietės pensijų negauna daug kanadiečių, dirbančių mažesnėse privačiose įmonėse.

Privalomo pensijos amžiaus atšaukimą valdžios tarnautojams pasmerkė jų didžiausios unijos, turinčios 300.000 narių, vadovas Jeff Rose. Jis teisingai numato, kad tada darbovietėse norintiems pasilikti pensininkų amžiaus tarnautojams bus įvestas darbingumo patikrinimas. Bus norima žinoti, ar jie yra pajėgūs atlikti ligšiolinį savo darbą. Radus nepajėgų, gali paaiškėti, kad jis toks buvo visą savo gyvenimą, kad nepakankamu darbingumu pasižymi ir jaunesnieji valdžios tarnautojai. Tada nejučiomis gali kilti unijos vadui J. Rose nepriimtina mintis, kad reikia atleisti ne tik senąjį, bet ir jaunuosius tarnautojus arba iš jų pareikalauti didesnio darbingumo. Tokiu atveju būtų einama prie didesnės kontrolės valdžios tarnautojams, kurių darbingumu lig šiol niekas nesirūpindavo.

Kritiškai buvo sutiktas teisingumo ministerio J. Crosbio nutarimas užtikrinti pilnas teises homoseksualams valdžios tarnybose, įskaitant karines Kanados pajėgas ir RCMP policiją. Pirmiausia tai reiškia oficialų homoseksualizmo pripažinimą, lyg kad jis nebūtų seksinis iškrypimas. Homoseksualas karinėse pajėgose ir su Kanados saugumu susijusioje RCMP policijoje lengvai gali susilaukti šantažo ir priešų gali būti įjungtas špionažan prieš Kanadą. Užtenka tik pagrasinti jo seksualinio iškrypimo paskelbimu. Kritiškai žiūrima ir į moterų įjungimą į kariuomenės kovos dalinius. Tokios moterų teisių gynėjos neturi jokio supratimo kiek vargo turi patirti fronto linijos kariai.

Kanados bankas ruošiasi išleisti seriją naujų banknotų. Antroje jų dalyje bus panaudoti Kanadai būdingų paukščių vaizdai. Tikimasi, kad tada pasunkės tokių banknotų klastojimas. Banknotų spausdinimui bus naudojamas toks pat popierius ir ta pati spalva atitinkamos vertės banknotams. Kanada dabar turi septynių rūšių banknotus. Pasiruošimas kiekvieno banknoto pakeitimui kainuos po $300.000. Naujove tenka laikyti elektroninį aparatėlį, skirtą akliesiems ir silpnai matantiems. Tas aparatėlis jiems pasakys rankoje laikomo banknoto vertį. Naujo karalienės Elzbietos portreto susilauks $2 ir $20 banknotai. Keturi lig šiol Kanados banknotuose panaudoti ministeriai pirmininkai — J. A. Macdonald ($10), W. Laurier ($5), R. Borden ($100) ir W. L. Mackenzie King ($50) taip pat turės naujus portretus. Banknotų pakeitimas naujais užtruks keletą metų.

Valdinė Kanados pašto bendrovė dabar turi apie 60.000 tarnautojų, kurie priklauso aštuoniom darbo unijom ir turi net 30 grupių deryboms su darboviete. Pašto vadovybė paprašė darbo santykių tarybą peržiūrėti tų unijų sudėtį ir padaryti pasiūlymus, vedančius prie kai kurių unijų sujungimo, derybų naujom sutartim paspartinimo. Šis klausimas bus svarstomas Otavoje balandžio 8-10 d.d. Specialus Kanados pašto siuntų pristatymas 135-kiose užsienio valstybėse bus įvestas balandžio 1 d. Lig šiol ši paslauga apėmė tik 20 valstybių. Specialų siuntų pristatymą užsienyje atliks vietiniai paštininkai, bet už šią paslaugą padidintą mokestį iš siuntėjo paims Kanados paštas. Iš tikrųjų užsienyje Kanados pašto siuntos jau ir dabar yra geriau pristatomos nei pačioje Kanadoje. Patirtis liudija, kad Kanados paštininkai netgi laužo kai kurias tarptautinio pašto taisykles. Taip elgiamasi su užsienio spauda, kuri Kanadą pasiekia oro paštu. Čia ji traktuojama kaip ir vietinė spauda, įjungta į II klasę. Pristatoma tik tada, kai paštininkams lieka laiko nuo pirmos klasės laiškų pristatymo. Visiškai nekreipiama dėmesio į užsienio spaudos turimas oro pašto etiketes, dažniausiai prancūziškas — "Par avion".

Draudą Kanados pašto siuntiniams nuo balandžio 1 d. bus galima padidinti iki $1.000. Akli kanadiečiai paprastu paštu Kanadoje ir už jos ribų galės nemokamai siųsti į juosteles ir plokšteles įkalbėtus laiškus bei kitą panašią medžiagą. Vaistams bus parūpinta tarptautinė etiketė "Urgent Medicines". Knygas, kurios lig šiol tegalėjo būti siunčiamos neužklijuotuose vokuose, dabar galima bus įdėti į užklijuotus vokus užsieniui skirtose siuntose.

Ateitininkų žinios

Moksleivių susirinkimas, kuriame pokalbį praves dr. Rimas Petrauskas, bus balandžio 5, šeštadienį.

Lipniūno kuopos studijų dienose Lemonte dalyvavo Indrė Čuplinskaitė, Rimas Čuplinskas ir Dana Grajauskaitė.

Didįjį penktadienį prie Kristaus karsto ateitininkai budi šia tvarka: jaunučiai nuo 4 v.p.p. iki 4.30, moksleiviai — nuo 4.30 v.p.p. iki 5 v., studentai — nuo 5 v.p.p. iki 5.30 Toronto Prisikėlimo šventovėje.

Vykstantieji į jaunųjų ateitininkų stovyklą Dainavoje privalo iš anksto užpildyti stovyklos registracijos blankus. Kuopų globėjai prašomi parūpinti reikiamą blankų skaičių. Kreiptis į Reginą Žvinakienę, 244 Venitian Way, Orland Park, IL 60462, USA. Tel. (312) 349-4763.

Studentai ir moksleiviai (nuo 16 m. amžiaus), norį būti vadovais jaunučių stovykloje (liepos 6-20) Dainavoje, prašomi kreiptis į Laimą Braunę (1240 Oak Hill Rd., Downers Grove, IL 60515, USA. Tel. (312) 968-3010.

Sendraugių stovykla Dainavoje — liepos 20-27 d.d. **O. G.**

Skautų veikla

• Šaukiamas šios vasaros skautų stovyklos vadovų posėdis Toronto skautų būkle balandžio 3, ketvirtadienį, 7 v.v. Dalyvavimas labai svarbus. Kurie negalėsite dalyvauti, prašau pranešti A. Dailydei tel. 277-1117. **J. Bt.**

Sportinės svarstybos

Toronto Lietuvių namų Mindaugo menėje LN kultūrinės komisijos ir vyrų būrelio rengtose svarstybose "Sportas, jaunimas ir lietuvybė" dalyvavo per 100 asmenų. LN valdybos narys T. Stanulis pradėjo svarstybas, supažindindamas dalyvius su paskaitininku Valdu Adamkum, dr. Rimu Petrausku ir pirmininku inž. Rimu Sonda. Dr. Petrauskas įžanginiame žodyje gvildeno sportavimo naudingumą, jo teigiamą poveikį jaunimui.

V. Adamkus pasidžiaugė, kad tokio turinio svarstybos rado pritarimo lietuviškoje visuomenėje. Lietuva nuo 1918 iki 1940 m., nors ir padarė stebuklų beveik visose tautinio ir valstybinio gyvenimo srityse, fizinio lavinimo sritis nebuvo planingai išvystyta. Esą sportas galėtų pasitarnauti Lietuvos vardo garsinimui, deja, lietuvių pajėgos išeivijoje yra ribotos. Pats lituanistikos supratimas yra apysiauris, trūksta sąmoningos veiklos programai išvystyti.

Diskusijoms vadovavo R. Sonda. Jose dalyvavo sporto ir bendruomenės vadovai bei kiti asmenys. Buvo gvildenamas visuomenės ir jaunimo pasyvumas bei nepastovus įsijungimas į sporto veiklą, kuri mažai pasitarnauja lietuvybės ugdymui. Trūksta vadų, patalpų bei profesinio patyrimo. Tai verčia lietuvių jaunimą ieškoti prieglobsčio kanadiškuose vienetuose.

Baigiant LN kultūrinės komisijos pirm. V. Kulnys padėkojo visiems už atsilankymą ir pavaišino kava bei pyragaičiais. **Inf.**

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

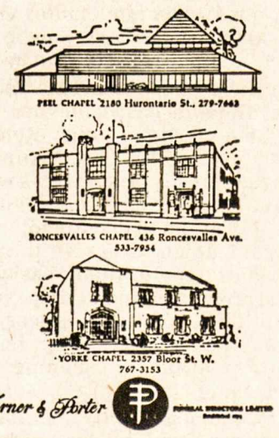

Turner & Porter

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*

allan BROWN

624-6336 namų 624-2199

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA:	IMA:
9 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo 11%
9¼% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
9½% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
9¾% už 2 m. term. indėlius	1 metų ..... 11 %
9¾% už 3 m. term. indėlius	2 metų 11½%
9½% už pensijų planą	3 metų ..... 12 %
7½% už specialią taup. s-tą	(fixed rate)
7 % už taupymo s-tas	su keičiamu nuošimčiu
6-8 % kasd. palūkanų sąskaita	1, 2 ar 3 metų 10½%
6 % už čekių s-tas (dep.)	(variable rate)

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

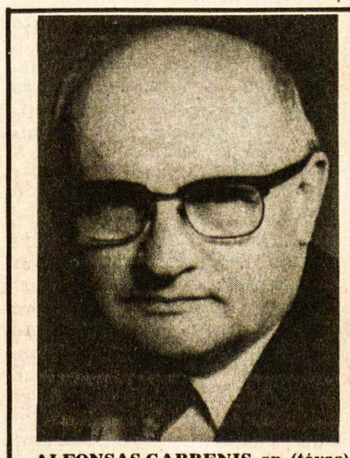

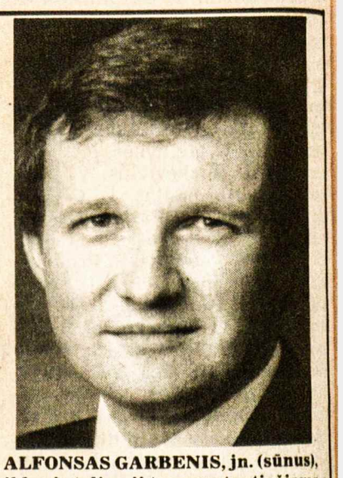

ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. west
islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

JANE–ANNETTE, šviesus, [illegible]si prižiūrėtas trijų miegamųjų namas. Puikus įvažiavimas. Kiemas išeina į upę ir parkus. PARDUOTAS Kaina — $104,900.

BLOOR WEST VILLAGE, visas naujai atremontuotas dviejų aukštų namas. Trys miegamieji, atviras planas, viengubas garažas. Kaina – $134.900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P GOMES Real Estate & Insurance Ltd.

1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **Antanas Bliūdžius**

Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.

Savininkai: ***Tom Thompson ir J. Tamošiūnas***

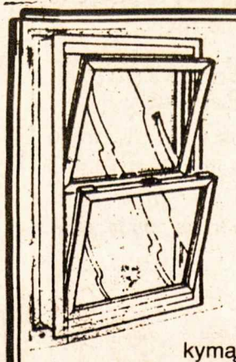

A & L Windows

66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1

Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai

Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. ***Nemokamas įkainojimas.***

Lietuviams 10% nuolaida. **Skambinti telefonu (416) 545-6556** Hamiltone,

Toronte ir apylinkėse prašome skambinti "collect".

SKAITYTOJAI PASISAKO

SPORTINĖ VEIKLA

Š. m. "TŽ" 5 nr. buvo išspausdintas laiškas "Kodėl ŠALFASS tyli?". Džiugu, kad atsiranda besidominčių sporto sąjungos veikla, tačiau skaudu, kad rūpestis tampa kaltinimu. Visų pirma primintina, kad ŠALFASS netvarko sportininkų gyvenimo, bet tik koordinuoja sporto veiklą.

Rašantysis pereina prie pareiškimo, kad "1986 m. kai kurie sąjungos sportininkai vyks į Lietuvą rungtyniauti . . . ir dar slaptus susitarimus su okupanto valdžia darytų". ŠALFASS laikosi pažiūros, kad santykių nustatymo su pavergta Lietuva reikalus saisto 1974 m. White Plains veiksnių konferencijos nutarimas. Tai liečia kievieną išeivijos lietuvį, įskaitant ir sporto sąjungos narius. Kol tas nutarimas nėra atšauktas ar pakeistas, galioja ir šiuo metu. ŠALFASS jokų išvykų neorganizuoja ir pagal 1984 m. sporto sąjungos suvažimo nutarimą į politinę veiklą nesikiša.

Br. Berneckas

LENKAI IR VILNIUS

Dabar lietuvių tautą naikina ir ją nori visai sunaikinti ne lenkai ir ne vokiečiai, bet rusai. Rusai jau sunaikino 25% visos lietuvių tautos. Nei lenkai, nei vokiečiai Lietuvoje nenaikino žemės ūkio ir negriovė sodybų. Nei lenkai, nei vokiečiai nedegino šventovių ir jų neuždarinėjo, už jų lankymą neatleisdavo iš darbų, nesiųsdavo į beprotnamius, kaip rusai daro su lietuviais. Dabar Lietuvoje daugiausia iš svetimšalių yra rusų ir gudų. Jų skaičius nuolat didėja — jų privažiuoja iš rytų. Lenkų daug repatrijavo į Lenkiją. Jų skaičius nuolat mažėja Lietuvoje — dalis nutautėja vedybomis. Lenkų legali ir nelegali emigracija pamažu į Lenkiją vyksta ir dabar. Naujų lenkų iš Lenkijos į Lietuvą neatvyksta. Lenkai Lietuvai nepavojingi nei dabar, nei ateity. Tolimoje ateityje, kai Lietuva išsilaisvins iš rusų jungo, neatrodo, kad lenkai sudarytų pavojų Lietuvai. 1. Vilniaus krašto dalyje, kuri dabar yra Gudijoje, lietuviai yra taip naikinami, kad netrukus jų ten nebeliks. Neatrodo, kad lenkai kariautų su gudais ir lietuviais kartu dėl Vilniaus krašto. 2. Jeigu po daugelio metų Lietuva išsilaisvins iš rusų jungo, tai Lietuvoje nebedaug bus lenkų. 3. Lenkai turi kolonizavę daug vokiškų žemių ir norės jas pasilaikyti, o su Lietuva stengsis palaikyti gerus santykius, nes Vilniaus smėlynai Lenkijai daug nežada. 4. Lenkų pogrindžio organizacijų dabar yra apie 12. Iš jų daugumą pasisako už dabartines rytines Lenkijos sienas, paliekant Vilnių Lietuvai. Ateityje lietuviai turės vargo ne su lenkais, bet su gudais, kurių skaičius Lietuvoje didėja. Gudų nacionalizmas didėja. Jie savinasi ne tik Vilnių bet ir kitas Lietuvos sritis.

Jonas Prunskis,
Čikaga

LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS

Lietuvos šaulių sąjunga, stovėdama už Lietuvos garbę bei lietuvio teises, nebijojusi ginklo pakelti prieš tautos bei valstybės engėjus, yra nuomonės, kad Lietuvos krikšto sukakties minėjimo rengėjai neturėtų nusileisti svetimųjų piktoms užgaidoms, bet pirmon eilėn statytų savo tautos vaikų jausmus bei lūkesčius. Todėl manome kad: ne kur kitur, bet tik Vilniuje surengtas Lietuvos krikšto sukakties pagrindinis minėjimas, nepaneigiantis, bet įskaita sutapdintas su mindauginiu krikštu, pilnai patenkintų lietuvių krikščionių jausmus; reikia visu ryžtu nukreipti bažnytinių bei visuomeninių veiksnių išmintį ir pastangas, kad istorinė Lietuvos sostinė Vilnius būtų prijungtas prie Lietuvos bažnytinės provincijos ir Lietuvai būtų paskirtas kardinolas, betarpiškas Lietuvos tikinčiųjų — Vatikano santykių globėjas ir ganytojas.

Lietuvos krikšto sukakties minėjimo rengėjams reiškiant pagarbą, vis dėlto primintina, kad Lietuva yra ne vien tik krikščionių bei kankinių, bet ir didvyrių žemė.

K. Milkovaitis,
Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje pirmininkas

Geri metai kredito...

(Atkelta iš 9-to psl.)

narį. Į valdybą pasiūlyta ir gavo balsų — B. Mačys 40, J. Krištolaitis 74, R. Šiūlys 35. Perrinktas J. Krištolaitis. Į kredito komisiją — F. Enskaitis 124, J. Sadauskas 25. Perrinktas F. Enskaitis. Į revizijos komisiją — G. Melnykas 102, J. Skaistys 42. Naujai išrinktas G. Melnykas.

"Talkos" valdyba pasiskirstė pareigom: pirm. J. Stankus, vicepirm. J. Krištolaitis, sekr. R. Kontenis, ižd. St. J, Dalius, narys A. Stanevičius. Kredito komisija — pirm. F. Enskaitis, sekr. J. Gedris, narys K. Mileris. Revizijos komisija — pirm. A. Patamsis, sekr. A. Krakaitienė, narys G. Melnykas.

Stasys Dalius

• **Reikia daug mokytis, kad pamatytum, kaip mažai težinai**
(Montaigne)

A. a. pedagogo Antano Rinkūno mirties metinės paminėtos kovo 22, šeštadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r. Mišiomis ir salėje — geduliniu pobūviu. Mišias atnašavo abu klebonai — kun. J. Staškus ir kun. A. Simanavičius, OFM, giedojo bei vargonavo A. ir V. Paulioniai. Pusryčių metu, vadovaujant H. Stepaičiui, atitinkamas kalbas pasakė KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičius, Tautos fondo atstovas L. Norvaiša-Girinis, Anapilio sodybos korporacijos pirm. J. Andrulis, mokytojų atstovė S. Bubelienė. Kun. J. Staškui palaiminus valgius, gausūs dalyviai stiprinosi, žvelgdami į velionies nuotrauką, papuoštą gėlėmis ir žvake. Paminėjimas buvo surengtas velionies žmonos, dukros, jos šeimos ir artimųjų pastangomis. Baigiamąjį padėkos žodį rengėjų vardu tarė dukra Giedra, Maironio m-los ir lituanistinių kursų vedėja.

"Inter-Religious Task Force" organizacijos darbuotoja Genya Intrator "The Toronto Sun" bendradarbė, savo skyriuje "Lifeline" dažnai rašo apie lietuvius sąžinės kalinius Sov. Sąjungos lageriuose bei kalėjimuose, pateikia jų adresus ir kviečia kanadiečius rašyti tiems kaliniams asmeninius laiškus. Kovo 18 d. laidoje ji parašė apie Ryliškių par. vargus. Ten buvo sudeginta šventovė, bet sovietinė valdžia neleidžia jos atstatyti. Tikintieji pradėjo rinktis pamaldoms kapinėse pastatytoje pastogėje, bet sovietiniai pareigūnai ir ją nugriovė. Pamaldų rengėjas Vytautas Pakala buvo nubaustas 50 rb. bauda, nors gauna tik 28 rb. mėnesinės pensijos. Minėto straipsnio autorė skatina kanadiečius tuo reikalu kreiptis į Kanados vyriausybę ir Sov. Sąjungos ambasadą Otavoje. Pasak autorės pareiškimo telefonu "TŽ", svarbu, kad visuomenė tai darytų plačiu mastu.

Cornwall vyskupas E. LaRocque, atsiliepdamas į Kanados lietuvių katalikų centro kvietimą, dalyvauti maldos dienoje už Lietuvą, kreipėsi į savo vyskupijos tikinčiuosius, skatindamas melstis už persekiojamą Lietuvos K. Bendriją visą kovo mėnesį. Apie tai platoką informaciją paskelbė "The Catholic Register" 1986. III. 22.

A. a. Jono Masionio atminimui paaukojo Tautos fondui: $40 — Ant. A. Masioniai; $30 — V. E. Smilgiai, S. R. Masioniai; $20 — E. St. Jonaičiai, J. Bureika, J. Lasys, S. Janušauskas, Z. Linkevičius; $10 — L. M. Garbačauskai, Ign. Pakarna, V. M. Butrimai, J. Barakauskas, L. Girinis-Norvaiša, D. T. Renkauskai; $5 — A. Gačionis. Iš viso $265.

Sovietinės propagandos laikraštis "Gimtasis kraštas" naujų metų pradžioje spausdina išeivijoje gyvenančių skaitytojų sveikinimus. Tai daugiausia komunistiniai veikėjai, bet jų eilėje būna ir kitokių asmenų, išreiškiančių savo linkėjimus komunistiniam laikraščiui. "GK" 1986 m. 10 nr. išspausdintame sąraše yra šios pavardės: V. Novogrudskis iš Winnipego, Vitas Gerulaitis, sr., iš Woodhaven, N. Y., Kristina ir Vladas Jokubauskai iš Hamiltono, S. Baltus iš Belgijos, E. Cinzas iš Belgijos, V. K. Jonynas iš JAV, Adamonių šeima iš Kanados, J. Mališka iš Kanados.

TORONTO ONT

A. a. Konstancijos Bačėnienės atminimui vietoje gėlių Vytas, Irena, Rasa, Sigita Aksniniai iš Niujorko paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50.

Serijinio Ustinovo filmo "My Russia" tęsinys buvo rodomas CTV televizijoje balandžio 23 d., 10 v.v. Apie 10 min. buvo skirta Lietuvai. Žiūrovai matė senosios Lietuvos žemėlapį, įvairių krašto vaizdų iš dabartinio gyvenimo, girdėjo nepriklausomos Lietuvos himną, istorinį pasakojimą, tačiau kad Lietuva buvo jėga Sov. Sąjungos okupuota, filmo autorius nedrįso pasakyti.

Anapilio moterų būrelio susirinkime vasario 23 d., vadovaujant R. Celejewskai, padaryta praėjusių metų veiklos apžvalga. Ir šiais metais iš būrelio iždo nutarta skirti religinei Lietuvos šalpai $1000, kun. Ažubalio stipendijų fondui $200, remti lietuvišką spaudą, radijo valandėlę ir seseles. Vienbalsiai visoms pritariant, palikta ta pati valdyba su pirmininke Regina Celejewska, o vicepirmininke išrinkta Sigita Aušrotienė. Pernai pasiųsti 46 siuntiniai į Suvalkų trikampį. Ir šiais metais tą darbą tęsime. Esame labai dėkingos Vandai Stankienei už jos didelį darbą tų siuntinių paruošime ir už pasižadėjimą taipgi šiais metais juos siųsti.

Valdyba

Kvieslys

skautininkių ir skautininkų sąskrydį, kuris įvyks **1986 m. balandžio 12-13 d.d. Prisikėlimo parapijos Parodų salėje,** 1011 College St., Toronte.

Kviečiame visas ir visus skautininkus dalyvauti.

Visi dalyviai registruojasi ligi **balandžio 5 d.,** įmokėdami $10.00 registracijos mokesčio **Danutei Keršienei,** (487 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5. Telefonas **762-5521).**

Laukiame visų!

LSS seserijos ir brolijos skautininkų skyriai

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo narių susirinkimas

įvyks š.m. balandžio 13, sekmadienį, 3 v. p. p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų. Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams balandžio 13 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:
Kazimieras Batūra
Birutė Jankauskienė
Stasys Grigaliūnas

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA

PRANEŠIMAS

TORONTO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO
(Toronto Lithuanian Senior Citizens, Inc.)

NARIŲ SUSIRINKIMAS ŠAUKIAMAS

1986 m. balandžio 8, antradienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, didžiojoje salėje, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ont. Dalyvaujančių registracija – nuo 12 v.

DARBOTVARKĖ:

1. Prezidiumo sudarymas-rinkimas — susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus.
2. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas.
3. Valdybos pranešimai: a. pirmininko, b. iždininko, c. revizijos komisijos, d. revizoriaus (auditoriaus).
4. Diskusijos dėl pranešimų
5. Auditoriaus tvirtinimas 1986-7 metams.
6. Apyskaitų tvirtinimas.
7. Rinkimai trijų narių į valdybą ir vieno į revizijos komisiją. (Nominacijų komisijos pirm. J. Keleris, tel. 621-3559)
8. Klausimai bei siūlymai.
9. Susirinkimo uždarymas.

Nesusirinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas įvyks po pusės valandos, kuris bus teisėtas nežiūrint dalyvaujančių narių skaičiaus.

Nariai, norintieji susipažinti su apyskaitomis, gali jas gauti "Vilnius Manor" patalpose antradieniais nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

VALDYBA

LATVIŲ DRAUGIJA PASTATĖ NAMUS

vyresnio amžiaus žmonėms gražioje Woodbridge miestelio apylinkėje 9.2 akrų žemės plote. Mes dar turime vietų privačiuose kambariuose. ***Kviečiame savo kaimynus baltiečius prisijungti prie mūsų, kad galėtume išlaikyti savo tautybes.*** Mūsų namai yra patrauklūs. Prašome skambinti tel. **851-9609,** aplankyti arba siųsti pasiteiravimus:

Kristus Darzs, 11290 Pine Valley Dr., Woodbridge, Ont. L4L 1A6.

Advokatas ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B

2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas

Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS

nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į

3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.

3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

SOLD
x. DE LIMA REALTY INC.
1280 Dundas St. W Tor.

Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė

1280 Dundas Street West,
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7

Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
- *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

- **Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •**
- **Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •**

Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

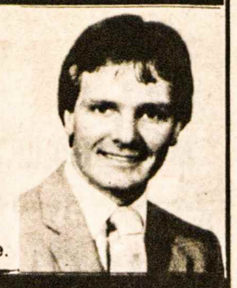

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

1986 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	3 – 16	3. Liepos	2 – 11	5. Rugpjūčio	20 – 29
2. Gegužės 28 – birž. 11 (išparduota)		4. Liepos	16 – 30	6. Rugsėjo	3 – 17
				7. Spalio	8 – 17

Grupes 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Pamaldos D. ketvirtadienį — 7 v.v. (spec. autobusas iš Islingtono važiuos 6.30 v.v.); D. penktadienį — 3 v.p.p. (autobusas iš Islingtono — 2.30 v.p.p.); D. šeštadienį — 7 v.v.; Velykų sekmadienį — 7 v. ryto (Prisikėlimas), 10 v.r., 11 v.r.

— Anapilio moterų būrelis priima drabužius, skirtus Suvalkų trikampio lietuviams. Prašoma juos atnešti į parapijos salės drabužinę.

— Religinei Lietuvos šalpai paaukojo: $50 — M. K. Andriuškevičiai; $20 — V. F. Urbonai; $10 — G. N. Andruliai.

— Religinei Lietuvos šalpai iki šiol surinkta $8,170.00.

— A. a. kun. St. Kulbio, SJ, paminklui Šv. Jono lietuvių kapinėse paaukojo: $100 — M. Vaškevičienė, kun. dr. J. Gutauskas; $50 — S. Vaitiekūnienė. Lietuvių kapinėm M. Vaškevičienė paaukojo $100.

— Paaukojo Lietuvos kankinių parapijai: $200 — V. F. Urbonai, A. Masionis; $120 — S. Jakubauskas; $100 — P. Kirstukas, M. Vaškevičienė, J. Rinkūnienė; $50 — M. F. Jokubynienė.

— Mišios kovo 30, sekmadienį, 7 v.r. — už parapiją, 10 v.r. — už a.a. Andrių Aukžemį, 11 v.r. — už a.a. Mečį ir Veroniką Senkevičius ir a.a. Joną Samsoną.

— Mišios Wasagoje — 3 v.p.p. už Gerojo Ganytojo misijos narius.

Lietuvių namų žinios

— Kovo 23 d. įvykusiame LN valdybos posėdyje priimtas Z. Bersėnaitės atsistatydinimas iš valdybos. Priimti nauji nariai: A. Tarvydienė, M. Balaišytė, A. Vaidila ir G. Kocius.

— Kovo 23 įvykusiame visuotiniame LN susirinkime dalyvavo 297 balsuotojai. Buvo patvirtintos 1985 m. apyskaitos, išklausyta valdybos narių ir revizijos komisijos pranešimų, patvirtinta 1986 m. sąmata. Įteiktos "Labdaros" švietimo fondo stipendijos: R. Budnikui ir L. Daukšai po $600, R. Mažeikaitei ir R. Rudaitytei po $400, A. Bričkutei $300, Maironio mokyklos mokytojoms, vykstančiom į lituanistinius kursus Kent universitete — V. Kuprevičiūtei-Jay, L. Gustainytei-Underienei ir D. Skrinskaitei-Viskontienei po $200. LN valdybos narių O. Delkaus, T. Stanulio, B. Jackaus kadencijai pasibaigus ir Z. Bersėnaitei iš valdybos atsistatydinus, išrinkti: O. Delkus, T. Stanulis, J. Norkus ir B. Jackus. Kandidatai — R. Sonda ir R. Juodis. Revizijos komisijon perrinktas A. Jucys. Visuotinis susirinkimas baigtas Lietuvos himnu. Susirinkimui pirmininkavo adv. A. Pacevičius.

— LN ruošiamam Velykų pobūviui balandžio 6 d. dar yra laisvų stalų. Norintieji įsigyti bilietus prašomi kreiptis į LN raštinę.

KLK moterų draugijos Montrealio skyrius, remiantis lietuvišką spaudą, atsiuntė "Tėviškės žiburiams" $50.

JAV Lietuvių Bendruomenės Palm Beach County apylinkė per savo iždininką Marių Sodonį atsiuntė "Tėviškės žiburiams" $25 auką.

Religinės šalpos popietę kovo 23, Verbų sekmadienį, Anapilio salėje surengė KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir šios parapijos tarybos socialinių reikalų sekcija. Įžanginiu žodžiu ją pradėjo sekcijos pirm. Vyt. Balčiūnas ir pakvietė jaunuoles J. Gaižutytę, A. Karasiejūtę, A. Valadkaitę ir jaunuolį E. Pečiulį simboliniam aktui. Jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais, iškilmingai nešė degančias žvakes ir gėlių puokštę, kurias padėjo prie scenoje esančių paveikslo, vėliavos ir Rūpintojėlio. Tuo laiku "Sutartinė" dainavo "Lietuva brangi . . ." Tai reiškė ryšį su Lietuva, kurios paramai ši popietė buvo skirta. Originalių minčių kalbą pasakė kun. J. Duoba, MIC, vedęs rekolekcijas toje parapijoje. Tai dienai pritaikytą meninę dalį atliko dainos vienetas "Sutartinė", vadovaujamas muz. Nijolės Benotienės. Šioje grupėje dainuoja: N. Benotienė, Z. Gurklytė, D. Gurklytė, D. Pargauskaitė. Visiems padėkos žodį tarė kat. moterų skyriaus pirmininkė G. Trinkienė. Klebonui kun. J. Staškui sukalbėjus maldą, visi sotinosi J. Bubulienės paruoštais pietumis, o savanorės moterys aptarnavo stalus. Šioje popietėje dalyvavo gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su ponia ir kiti svečiai. Lietuvos tikintiesiems paremti daugelis prisidėjo aukomis. Tuo būdu Religinei Lietuvos šalpai buvo suaukota apie $1.600.

Prisikėlimo parapijos žinios

— **D. ketvirtadienį** Mišios — 7.30 v.v., adoracija iki 9 v.v. **D. penktadienį** pamaldos — 3 v.p.p.; kantata "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai (T. Dubois) — 4.30 v.p.p. salėje; atliks par. choras, vad. V. Verikaičio, akompanuojamas J. Govėdo; solistai — L. Marcinkutė, R. Strimaitis, J. Vaškevičius; scenos dekoracijos — dail. A. Totoraitienė, šviesos bei garsai — L. Baziliauskas. D. penktadienį ir šeštadienį dienos metu durys prie skautų būklo bus atidarytos nuo ankstyvo ryto privačiai adoracijai. **D. šeštadienį** — Velykų vigilijos apeigos 10 v.v., 10.45 v.v. — Prisikėlimo Mišios. **Velykų dieną** Mišios — 8.30 v.r. už a.a. Morkūnų ir Leskauskų mirusius, 9.30 v.r. — už a.a. Joną Prakapą, 10.15 v.r. — už a.a. Prancškų Kušlikį, 11.30 v.r. — už a.a. Alfonsą Gačionį, 7 v.v. Mišių nebus.

— Jaunimo Velykų pobūvis, kurį rengia par. tarybos jaunimo sekcija, įvyks Parodų salėje Velykų dieną 7 v.v.

— Mišios anglų kalba, kurios dabar yra laikomos sekmadieniais 9.30 v.r., pradedant balandžio 6 d. bus 9.20 v.r.

— Lėlių teatras Prisikėlimo salėje — per Atvelykį 1.30 v.p.p.

— Vaikų Mišios — 12.15 v.p.p. Parodų salėje balandžio 6 d. Velykų senelė aplankys vaikučius po lėlių teatro programos.

— Parapijai aukojo: M. A. Gačioniai $450 (testamentu), dr. O. ir J. Gustainiai $350, Z. Barančiukienė $300, V. A. Buragai $300, N. Merkelienė $300, T. Tarvydas $200, dr. Č. ir B. Joniai $200, R. Vingelytė $150, I. Smolskienė $125; $100: H. Sakalauskas, A. Kairienė, P. Kirstukas, V. Drešeris, V. K. Rusinavičiai, B. Stalioraitienė, E. Švėgždienė, J. P. Dovidaičiai, J. Vingelienė; $50: dr. J. H. Žmuidzinai, S. I. Varankos; vienuolynui ir relig. Lietuvos šalpai: A. A. Šmigelskiai; po $100: M. Andriulevičienė, V. T. Gražuliai, A. D. Bražiai; $50: A. R. Ulbos, E. G. Kuchalskiai, I. A. Jurcevičiai, B. Stalioraitienė; "Share Life": L. Simanavičiūtė $100, P. Kirstukas $50; pranciškonų klierikų fondui $50: B. Stalioraitienė, A. Kairienė.

"Paramos" darbo valandos Didžiąją savaitę: D. ketvirtadienį 10 v.r. — 8 v.v., D. penktadienį — uždaryta, D. šeštadienį 9 v.r. — 1 v.p.p., Velykų pirmadienį kovo 31 — uždaryta. **Vedėjas**

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaras — balandžio 5, šeštadienį, Anapilio salėje. Viskas jau paruošta — meninė programa, loterijos, tvarkos tarnybos, muzika, suplanuoti valgiai. Stalų (po 10 asmenų) ir pavienių vietų rezervacijos priimamos "TŽ" administracijoje kasdien darbo valandomis tel. 275-4672.

Tautinių šokių grupė "Atžalynas" balandžio 12, šeštadienį, minės 15 metų veiklos sukaktį. Koncertas įvyks West Park Secondary School salėje (1515 Bloor St. W., kampas Dundas St. W.), vakarienė ir šokiai — Lietuvių namų karaliaus Mindaugo salėje. Programą atliks visos atžalyniečių grupės — nuo jauniausių iki vyriausių.

KLK moterų dr-jos skyrių atstovių suvažiavimas įvyks balandžio 19, šeštadienį, Toronte, Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Atstovių registracija — 9.30 v.r. Suvažiavimo pradžia — 10 v.r. Visų skyrių narės ir viešnios kviečiamos suvažiavime dalyvauti.

Centro valdyba

Visuotinis Kanados gyventojų surašinėjimas bus š. m. birželio 3 d. Norintieji gauti darbo kaip surašinėtojai gali kreiptis į vietinį įdarbinimo centrą (Canada Employment Centre) iki š. m. balandžio 11 d. Atlyginimas — $7.50 per valandą. Darbas prasidės gegužės mėnesio viduryje ir baigsis birželio gale.

Kun. P. Ažubalio vardo stipendijų fondui paaukojo: $20 — S. V. Aušrotai, S. A. Sakai; $200 — Anapilio moterų būrelis.

Laiške iš Lietuvos rašoma, kad Petras Paulaitis mirė 1986 m. vasario 19 d. Kretingoje. Ten ir palaidotas. Velionis buvo mokytojas nepriklausomoje Lietuvoje, okupacinės sovietų valdžios suimtas ir kalintas 35-rius metus. Grįžęs iš Sibiro apsigyveno Kretingoje ir buvo visą laiką griežtoje saugumiečių priežiūroje. Mirė būdamas 82 m. amžiaus. Apie jį plačiai parašyta "LKB kronikoje" VII t. ir kitur.

Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje

balandžio 6, sekmadienį, 1 v.p.p. ruošiamas

VELYKŲ STALAS

Įėjimas: $14 – suaugusiems, $13 – pensininkams ir studentams, $7.50 – vaikams 6-12 m., $3.50 – vaikams iki 5 m. Stalai numeruoti. Bilietus galima įsigyti LN popietėse sekmadieniais ir LN raštinėje.

Telefonas ***532-2311.***

Įvairiausias velykinis maistas: kumpiai, žąsys, kalakutai, paršiukai, pyragai, margučiai, vynas ir kt. Programa, Velykų senelė. Maloniai kviečiame visus gausiu atsilankymu paremti lietuviškus papročius išeivijoje.

Lietuvių namai ir LN moterų būrelis

Ateikite visi pamatyti

LĖLIŲ TEATRO

iš Čikagos

balandžio 6, sekmadienį, 1.30 val. po pietų, didžiojoje Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE: *Laimos Lapinskienės lėlių teatras, vaikų darželio pasirodymas, Velykų senelė su dovanėlėmis*

KAINA: (prie įėjimo) $5.00 — suaugusiam ir vaikui, $5.00 — šeimai; $2.00 — pavieniam asmeniui

Prieš programą: Vaikų Mišios Parodų salėje 12.00 v.

Rengia — Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija

nuoširdžiai kviečia visuomenę į

"ATŽALYNAS"

sukaktuvinį 15 metų

KONCERTĄ-BALIŲ

1986 metų balandžio 12, šeštadienį, 6.30 valandą vakaro,

West Park Secondary School auditorijoj, 1515 Bloor Street West.
(Bloor-Dundas gatvių kampas, 3 min. nuo Lietuvių namų)

PROGRAMOJE visos tautinių šokių grupės: vaikučiai, studentai, vyresnieji, veteranai ir naujoji karta. Po koncerto vykstame į balių-šokius Lietuvių namuose.

VAKARIENĖ-ŠOKIAI -

8 val. vakaro Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje.

Šilta vakarienė su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos.
Šokiams gros "Les & The Music Masters"

Stalai numeruoti (dešimt prie stalo). Rezervuokite, skambindami: J. Vitkūnas **621-9671**, A. Lukošienė **762-4590** **ir Lietuvių namuose popietės metu. Bilietai: $15 suaugusiem, $10 studentam.**

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą! ***Tėvų komitetas***

Mėnraštis "Speak up" 1986 m. vasario nr. išspausdino prof. R. Vaštoko kalbą, pasakytą anglų kalba Vasario 16 minėjime. Joje pabrėžiama dabarties lietuvių kova už savo tautos teises bei laisvę, kurią yra užgniaužęs sovietinis imperializmas.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA medicininškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

FOTOGRAFAS
Darau nuotraukas vestuvių ir kitom progom. Skambinkite – JAUNIUS BAKEVIČIUS tel. 766-1498 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

PINIGŲ INVESTAVIMUI parduodamas dviejų miegamųjų butas Toronte, Lakeshore Blvd. W. Skambinti (416) 252-4875.

RASTAS MOTERIŠKAS ŽIEDAS Anapilyje tarp kapinių ir salės. Kreiptis į "Tėviškės žiburių" administraciją tel. 275-4672.

ATLIEKU visokius namų remonto ir staliaus darbus, lauko ir vidaus dažymus, valau grindų kilimus ir sofas (steam cleaning) pigia kaina. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 532-3410 Toronte — J. Baliūnas.

Jaunimo Velykų

POBŪVIS

kovo 30, Velykų sekmadienį, 7 v.v., Prisikėlimo parapijos Parodų salėje.

Įėjimas - $4.00

Muzika • Vynas • Alus

Visą jaunimą maloniai praleisti vakarą kviečia – ***Prisikėlimo parapijos jaunimo sekcija***

Toronto lietuvių ledo ritulio komanda rengia

šokius

Lietuvių namuose balandžio 5, šeštadienį, 8 v.v.

Bilietai iš anksto — $5.00, prie įėjimo — $6.00. Galima užsakyti pas Rick Dresher **233-3334** (darbovietėje), **233-8798** (namuose), Joną Ažubalį **532-8723** (darbovietėje), **766-7040** (namuose).

Bus video šokiai - CHUM-FM.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

MONTREAL QUE

Dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė kovo 12 d. "Rūtos" klubo nariams kalbėjo įdomia tema "Trečiojo amžiaus klubo reikšmė visuomenėje". Pradžioje pareiškė, kad šiuo metu, kai vaikai išauginti, išmokslinti ir išleisti į žmones, laikas pradėti gyventi. Klubai ir yra palaikymui ryšio su panašaus amžiaus žmonėmis. Kiekvienam reikėtų susirasti kokį didesnį projektą. Paskaitininkė ilgiau sustojo prie "žodinės istorijos" — t.y. klbuo narių pergyvenimų 1940-50 m. Tas laikotarpis nėra niekur nei istorikų, nei grožinės literatūros kūrėjų ryškiau parašytas. Būtų gera, kad kiekvienas galėtų į juostelę įkalbėti, kodėl pasitraukė iš Lietuvos, kaip praleista karo pabaiga, kaip kurtasi stovyklose, kodėl pasirinktas šis, o ne kitas kraštas emigruoti ir pan. Klausytojai labai įdėmiai sekė paskaitą ir po jos kėlė klausimus. Visi dr. Ilonai liko labai dėkingi. Po paskaitos pasivaišinta kava ir skaniais pyragais.

Konservatorių partijos suvažiavimas įvyko kovo 14-15 d.d. Montrealio kongresų rūmuose. Pabaigoje buvo suruoštas balius, kuriame dalyvavo 5000 atstovų. Meninę programą atliko su dideliu pasisekimu konservatorių dainos grupė, kurioje dalyvauja ir mūsų sol. G. Čapkauskienė.

"Neringos" jūrų šaulių kuopa kovo 16 d. surengė tradicines Juozapines. A. Urbanavičienė vadovavo visai programai. Susėdus visiems prie stalų, buvo iškviesti Juozai ir Juozės, papuošti gėlėmis, pasodinti prie garbės stalo. Ag. Paškevičienė, akompanuojant muz. A. Stankevičiui, padainavo tris dainas. Visus Juozus, ypač klebioną kun. Juozą Aranauską, sveikino seselė Palmira seselių ir "Rūtos" klubo vardu, K. Toliušis KLB Montrealio apylinkės ir A. Keblys — parapijos choro vardu, pakviesdamas sugiedoti "Ilgiausių metų". Kitos organizacijos, norinčios pasveikinti Juozus, buvo tik paminėtos. Trumpu žodeliu sveikino kun. J. Kubilius ir vienas LaSalle miesto seniūnas. Po pietų gražiu žodžiu padėkojo kun. J. Aranauskas. Pabaigoje, kiek pavėlavęs, Juozus sveikino šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. St. Šileika.

KL Jaunimo Sąjungos Montrealio skyriaus valdybą sudaro pirm. J. Valiulis, vicepirm. S. Milaknytė, ižd D. Piečaitis, sekr. K. Ottaitė, parengimams — K. Bernotas ir valdybos narės — A. Verbylaitė ir R. Jaugelytė.

Nauja "Baltijos" stovyklavietės valdyba: pirm. ir ižd. L. Staškevičius, vicepirm. R. Otto, nariai — R. Piečaitis, A. Gustainis. **B. S.**

Šv. Kazimiero parapijoje. — Per Kazimierų pietus parapijai po $100 paaukojo: Joana, Jurgis Blauzdžiūnai, Kazimieras Ambrasas, Kazimieros Petrulienė, Žižiūnienė ir Marija Šalčiūnienė. — Pailsėję Havajų salose sugrįžo Elena ir Jonas Dalmotai. — Kovo 15 d. palaidotas Pranas Kalinauskas, 64 m. amžiaus, miręs nuo vėžio ligos. Liko žmona Stela, dukra Nancy, sūnus Robertas su šeimomis, broliai Jonas ir Stanley, sesutė Marija Ritchie (Niujorke). Po laidotuvių velionies šeimos visi buvo pakviesti į restoraną pietums. **Skt.**

Metinis "Lito" narių susirinkimas — balandžio 19, šeštadienį, 4 v.p.p. Šv. Kazimiero par. salėje, 3426 Parthenais St., Montreal, Que. Registracija prasidės 3.30 v.p.p. kandidatamas siūlyti blankai gaunami visuose skyriuose.

"Litas" sėkmingai baigė finansinius metus. Metų laikotarpyje aktyvas nuo $13,969,337 pasiekė $17,467,248, t.y. beveik 3.5 mil. paaugo. Sumokėjus mokesčius, pelno liko $123,683. "Lito" rezervas su nepaskirstytu pelnu jau yra pasiekęs 3.42% aktyvo. Patariama išauginti rezervą nuo 4.5 iki 5% aktyvo. Išauginę tokį rezervą, proporcingai būtume lygūs su komerciniais bankais.

"Litas" neturi nurašomų skolų ir apie 90% išskolintų pinigų yra paskolos nuosavybėm arba pilnai garantuotos asmeninės paskolos, t.y. pačios saugiausios, bet šiais finansiškai nepastoviais laikais bent 4.5% rezervas yra būtinas. **Inf.**

Šaulių susirinkimas. Kovo 2, sekmadienį, po pamaldų AV šventovėje, įvyko abiejų šaulių kuopų metinis susirinkimas su iškilmingąja dalimi AV par. salėje. Įnešus vėliavas, sudarytas garbės prezidiumas: kun. St. Šileika, kun. J. Aranauskas, "Neringos" kuopos pirm. L. Balaišis, garbės šauliai – Ign. Petrauskas, J. Šiaučiulis, A. Vazalinskas, kūrėjas-savanoris K. Sitkauskas. Išklausius sveikinimus, A. Mylė paskaitė porą ištraukų iš Vl. Pūtvio raštų. Baigus iškilmingąją dalį, buvo išneštos "Neringos" ir "Vilniaus" rinktinės vėliavos. Jūros šauliai persikėlė į Mindaugo kuopos būstinę darbo posėdžiui.

Mindaugo kuopos darbo susirinkimui vadovavo pirm. G. Alinauskas, K. Čeputis ir P. Gabrys. Mandatų komisijon pakviesti — A. Urbonas ir V. Murauskas. Išklausius pareigūnų pranešimus, buvo įteiktos taurės pasižymėjusiems šaudymo varžybose šia eile: I A. Urbonas, II B. Kasperavičius, III J. Šiaučiulis, IV A. Mylė.

Atliko priesaiką nauji nariai: J. Kuprys, O. Kuprienė, E. Tanonia, J. Zenkus, A. Zenkuvienė, A. Matusevičius. Pakelti į garbės šaulius: A. Kenstavičius, M. Grinkuvienė, Pr. Tekutienė. Perrinkti atstovus į "Vilniaus" šaulių rinktinės suvažiavimą Hamiltone š. m. balandžio 26-27 d.d. pavesta kuopos valdybai.

Į naują valdybą išrinkti: A. Mylė, A. Račinskas, A. Žiukas, J. Babrauskas, A. Čepulis, G. Rimeikienė, A. Kalvaitis, B. Kasperavičius, V. Barauskas, V. Sušinskas, P. Gabrys. Revizijos komisija: A. Rusinas, R. Žiukienė, A. Urbonas. Garbės teismas: A. Vazalinskas, G. Alinauskas, Pr. Dikaitis. Priimtas veiklos planas, kuriame numatytas kuopos 30 metų gyvavimo sukakties minėjimas 1986 m. lapkričio 22 d.

Susirinkimo pirm. G. Alinauskas, pasveikinęs naują valdybos pirmininką, perdavė kuopos vėliavą A. Mylei. Sugiedojus Lietuvos himną, abi kuopos vaišinosi bendrais pietumis, kuriuos paruošė St. ir G. Rimeikiai. **P.G.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS C.I.B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	——	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	——
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	——
Sekmadieniais	10.30-12.30	——	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus

Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.
Dabartinių palūkanų informacija "LITE"